

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

DIPLOMSKO DELO

Avtor: Rok Cizelj

Ljubljana, 2010

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT
Športno treniranje, nogomet

METODIKA UČENJA PRIPRAVE IN ZAKLJUČKA NAPADA NA OSNOVI ANALIZE IGRE VRHUNSKIH KLUBSKIH NOGOMETNIH MOŠTEV

DIPLOMSKO DELO

Mentor: doc. dr. Zdenko Verdenik
Recenzent: izr. prof. dr. Marko Šibila
Konzultant: asist. dr. Marko Pocrnjič

Avtor: Rok Cizelj

Ljubljana, 2010

ZAHVALA:

Zahvaljujem se mentorju dr. Zdenku Verdeniku za strokovno pomoč in svetovanje pri nastajanju diplomskega dela ter za znanje, ki sta mi ga skupaj z dr. Markom Pocrnjičem posredovala v času študija na Fakulteti za šport.

Posebna zahvala gre družini za podporo in potrpežljivost v času mojega študija.

Ključne besede: nogomet, analiza igre, taktika v napadu, metodika učenja.

METODIKA UČENJA PRIPRAVE IN ZAKLJUČKA NAPADA NA OSNOVI ANALIZE IGRE VRHUNSKIH KLUBSKIH NOGOMETNIH MOŠTEV

Rok Cizelj

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2010

Športno treniranje, nogomet

143 strani; 161 slik; 80 skic; 19 virov.

IZVLEČEK

Namen diplomskega dela je bil predstaviti in opisati metodiko učenja igre v fazi napada s pomočjo situacijske metode in metode igre. Pri tem sta bila osrednja cilja predstaviti in opisati uporabo igralnih situacij in igralnih oblik pri reševanju posameznih taktičnih rešitev ter predstaviti praktični prikaz vaj v smislu pravilnega metodičnega zaporedja učenja in treniranja nogometašev v fazi priprave in zaključka napada. Pozornost je bila usmerjena tudi na upoštevanje postopnosti prehoda od skupinske k moštveni vadbi. Vaje situacijske tehnike, igralnih situacij in igralnih oblik so bile izdelane na podlagi analiziranih in predstavljenih tipičnih in atipičnih sestavnih situacij v fazi priprave in zaključka napada najuspešnejših nogometnih moštev, ki so tekmovala v angleški, španski, italijanski ligi in v Ligi prvakov v sezoni 2008/2009 ter v začetku sezone 2009/2010.

Key words: football, game analysis, phase of attack, methodology of teaching.

METHODOLOGY OF TEACHING HOW TO PREPARE FOR AND FINISH AN ATTACK BASED ON GAME ANALYSIS OF TOP CLUB FOOTBALL TEAMS

Rok Cizelj

University of Ljubljana, Faculty of sport, 2010

Sports training, soccer

143 pages; 161 pictures; 80 sketches; 19 sources.

ABSTRACT

The purpose of the diploma thesis was to present and describe the methodology of teaching the game of football in the phase of attack through situation and game methods. In this, the main goals were to present and describe the use of situation method and game method in solving individual tactical solutions and also to present a practical presentation of exercises in the sense of proper methodological sequence of teaching and coaching football players in the phase of attack preparation and its completion. Attention was also directed at reaching a compliance with a gradual transition from group to team training. The situational technique, game situation and game method exercises were constructed on the basis of the analyzed and presented typical and atypical game situations in the phase of attack preparation and completion of the most successful football teams that competed in the English, Spanish, Italian leagues and the Champions league in the season 2008/2009 and at the beginning of the 2009/2010 season.

KAZALO

1. UVOD.....	7
2. PREDMET IN PROBLEM	9
2.1 FAZA NAPADA.....	9
2.2 TAKTIKA	10
2.2.1 SREDSTVA NOGOMETNE TAKTIKE	11
2.2.2 OBLIKE NAPADA.....	13
2.2.3 ZAKONITOSTI (NAČELA) SKUPNE TAKTIKE V NAPADU	14
2.3 TEHNIKA.....	16
2.4 METODIČNA LESTVICA POSREDOVANJA VSEBIN.....	17
2.4.1 GLEDE NA POSTOPNOST VADBE.....	17
2.4.2 GLEDE NA VSEBINE	18
2.5 UČNE METODE	18
2.6 DOSEDANJE RAZISKAVE STRUKTURE NOGOMETNE IGRE	20
3. CILJI.....	22
4. METODE DELA	23
5. ANALIZA IGRE VRHUNSKIH KLUBSKIH NOGOMETNIH MOŠTEV.....	24
5.1 ANALIZA TEKEM – SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE	24
5.1.1 MANCHESTER UNITED : CHELSEA – SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE	26
5.1.2 LIVERPOOL : REAL MADRID – SESTAVNE SITUACIJE	31
5.1.3 BARCELONA : OLYMPIQUE LYON – SESTAVNE SITUACIJE	36
5.1.4 MANCHESTER UNITED : LIVERPOOL – SESTAVNE SITUACIJE.....	41
5.1.5 BARCELONA : MALAGA – SESTAVNE SITUACIJE	46
5.1.6 MANCHESTER UNITED : PORTO – SESTAVNE SITUACIJE	52
5.1.7 CHELSEA : LIVERPOOL – SESTAVNE SITUACIJE	59
5.1.8 REAL MADRID : BARCELONA – SESTAVNE SITUACIJE	63
5.1.9 MILANO : INTER – SESTAVNE SITUACIJE.....	70
5.1.10 REAL MADRID : DEPORTIVO LA CORUNA – SESTAVNE SITUACIJE.....	76
6. METODIKA UČENJA PRIPRAVE IN ZAKLJUČKA NAPADA	82
6.1 TIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE – PREDLOŽEK S KRILNEGA POLOŽAJA	84
6.1.1 IZBIRA VAJ – PREDLOŽEK S KRILNEGA POLOŽAJA.....	85
6.2 TIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE – PODOAJA V GLOBINO	91
6.2.1 IZBIRA VAJ – PODOAJA V GLOBINO.....	93

6.3 TIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE – UDAREC NA GOL IZVEN KAZENSKEGA PROSTORA (IZ DRUGE VRSTE)	101
6.3.1 IZBIRA VAJ – UDAREC NA GOL IZVEN KAZENSKEGA PROSTORA (IZ DRUGE VRSTE).....	103
6.4 TIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE – KONTINUIRAN NAPAD.....	110
6.4.1 IZBIRA VAJ – KONTINUIRAN NAPDAD	112
6.5 TIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE – PROTINAPAD	120
6.5.1 IZBIRA VAJ – PROTINAPAD	122
6.6 ATIPičNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE	129
6.6.1 IZBIRA VAJ – ATIPičNE IGRALNE SITUACIJE	130
7. PRIMERJAVA Z IGRO ITALIJANSKE REPREZENTANCE IN IGRO F. C. BARCELONE	136
7.1 PRIMERJAVA Z IGRO ITALIJANSKE NOGOMETNE REPREZENTANCE (Svetovno prvenstvo – Nemčija, 2006)	136
7.2 PRIMERJAVA Z IGRO F. C. BARCELONE (Liga prvakov – sezona 2005/2006).....	137
8. SKLEP	140
9. LITERATURA	142

1. UVOD

Nogomet. Športna igra, ki je prisotna in občudovana povsod po svetu, nikjer pa bolj kot v Evropi, kjer se klubski nogomet igra v najkakovostnejših ligah in pokalnih tekmovanjih na svetu. V nogometnih klubih, kot so Barcelona, Real Madrid, Manchester United, Chelsea, Liverpool, Milano, Inter in drugi, ki že vrsto let krojijo vrh evropskega klubskega nogometa, lahko vidimo in spremljamo najboljše nogometaše z vseh koncev sveta, ki iz tedna v teden prikazujejo atraktivne nogometne predstave.

Enostavna pravila, malo nujno potrebne opreme in veliko število udeležencev, ki lahko sodelujejo v igri, je le nekaj od razlogov, zakaj je postal nogomet najbolj priljubljena športna igra na svetu. Žoga, igralna površina in improviziran gol so edini trije elementi, potrebni, da se igra lahko prične. Ravno zato se veliko mladih, preko druženja s sovrstniki, že zelo zgodaj sreča z igro nogometa. Pri nekaterih ostane ta le eden od najbolj zabavnih načinov druženja, preživljanja prostega časa in rekreacije, dočim pri mnogih drugih pusti večji pečat. Včlanijo se v klube, pričnejo trenirati in nogomet postane nepogrešljiv del njihovega življenja in osebnostnega razvoja.

Medtem ko se pravila igre skozi zgodovino niso bistveno spreminjala, je do večjih sprememb prihajalo na področju taktičnega in tehničnega znanja. Od prvotne razporeditve na igrišču, ki nima prav veliko skupnega z današnjim dojemanjem taktičnega razmišljanja, je skozi čas vse bolj prevladovala težnja po čim bolj uravnoteženi porazdelitvi igralcev na igrišču, ki je omogočala bolj ekonomično izkoriščanje igralnega prostora. K razvoju igre so skozi nogometno zgodovino veliko prispevali tudi, v določenih obdobjih, najuspešnejši klubski in reprezentančni kolektivi in izvenserijski posamezniki, ki so v teh ekipah igrali. Ravno najuspešnejši predstavniki na evropskih in svetovnih prvenstvih ter v raznih klubskih tekmovanjih so skozi čas ključno vplivali na premike v sami igri. Če so želeli biti nasprotniki konkurenčni, so morali slediti spremembam, to pa je v največji meri vplivalo na izpopolnjevanje taktičnega, tehničnega ter drugih znanj, povezanih z nogometno stroko, kar je pripeljalo do stanja, v katerem se nogometna igra trenutno nahaja.

Vrhunska uigranost moštev, taktična dovršenost, odlična dinamična tehnika, iznajdljivost v tipičnih in atipičnih igralnih situacijah v fazi priprave in zaključka napada so le nekateri od elementov, ki predstavljajo trenutno stanje nogometne igre in ki jim je potrebno posvetiti veliko pozornosti, če želimo nogometno igro obdržati na nivoju, kjer se trenutno nahaja. Ko se za zmagovalca v državnih prvenstvih v Angliji, Španiji, Italiji in v finalu evropske Lige prvakov borijo ekipe, ki prikazujejo za gledalce najbolj atraktiven in na pogled lep nogomet, na tribune štadionov, pred ekrane televizorjev ter v klube, pa privabijo največ ljudi.

Analiza iger teh vrhunskih ekip je eden od načinov strokovnega dela v nogometu, s katerim lahko trener pride do informacij, ki mu pomagajo v procesu načrtovanja, izvajanja treningov ter uresničevanja ciljev, povezanih z njegovim moštvom.

S strokovnim in sistematičnim delom je potrebno že pridobljena znanja ves čas nadgrajevati, saj bomo le na ta način ostali v koraku s časom. Poleg tega pa moramo tudi poskrbeti, da se na novo pridobljena znanja posreduje naprej na mlade in nadobudne nogometaše, ki predstavljajo prihodnost slovenskega nogometa in imajo

prav gotovo potencial, da bodo nekoč širili dober glas o našem športu v svet. Tudi to je eden od razlogov, zakaj ostati v stiku s smernicami razvoja nogometne igre in spremljati, kaj se dogaja v svetu vrhunskega nogometa.

2. PREDMET IN PROBLEM

Vrhunska uigranost moštev, taktična dovršenost, odlična dinamična tehnika, iznajdljivost v tipičnih in atipičnih igralnih situacijah v fazi priprave in zaključka napada so elementi igre, ki danes krasijo nogomet vrhunskih klubskih ekip. Namen tega diplomskega dela je osredotočiti se na igro v fazi napada trenutno najuspešnejših ekip v Evropi, razbrati zakonitosti, ki omogočajo doseganje uspeha in le-te prenesti v koncept načrtovanja treningov v prihodnosti.

Predmet naloge zato sega v področje analize nogometne igre v fazi napada, ki je sestavljen iz treh podfaz: prehoda iz obrambe v napad, priprave napada in zaključka napada. Osredotočil sem se na analizo igre v pripravi in zaključku napada skozi sredino in po krilnem položaju.

Na osnovi analize odigranih tekem angleške, španske, italijanske lige in tekem Lige prvakov v sezoni 2008/2009 in v začetku sezone 2009/2010 nameravam ugotoviti zakonitosti igre v fazi priprave in zaključka napada. V ta namen bom izrisal sestavne situacije, ki se pojavljajo pri posameznih vrhunskih moštvih. Te sestavne situacije so lahko tipične ali atipične.

Problem naloge pa je vezan na metodiko učenja igre v pripravi in zaključku napada na osnovi analize igre in izdvojenih sestavnih situacij (situacij, vzetih iz iger vrhunskih ekip). S pomočjo uporabe situacijske metode in metode igre bom poskušal izbrati ustrezne vaje (igralne situacije in igralne oblike) za proces treninga. Želja je, da bi s takšnim pristopom k metodiki učenja igre še bolj izpopolnil njeno kvaliteto.

2.1 FAZA NAPADA

Napad se deli na tri faze, ki obsegajo obdobje od trenutka, ko ekipa pride v posest žoge, pa do trenutka, ko se napad zaključi. Faze napada po Elsner (2006):

- 1. PREHOD IZ OBRAMBE V NAPAD**
- 2. PRIPRAVA ZAKLJUČKA NAPADA**
- 3. ZAKLJUČEK NAPADA**

Faza napada se začne takoj, ko pride v posest žoge ekipa, ki se je do tedaj branila. Ekipa lahko pride v posest žoge bodisi tako, da žogo odvzame nasprotni ekipi, tako, da je bila žoga udarjena izven mej igrišča ali pa tako, da je prišlo do prekinitve igre zaradi kršenja pravil le-te.

V prvi fazi priprave napada poskuša ekipa kar se da učinkovito izpeljati prehod iz obrambe v napad. Način prehoda je odvisen predvsem od mesta, kjer je prišla ekipa v posest žoge in od razporeditve tako igralcev, ki sedaj napadajo, kot tudi igralcev, ki se branijo. Odvisno od omenjenih pogojev se nadalje razvije igra v obliki protinapada ali kontinuiranega napada, ki pripelje do druge faze, katere cilj je priprava zaključka napada.

Namen priprave zaključka napada je omogočiti čim bolj ugodne pogoje za zadnjo fazo napada, v kateri naj bi prišlo do zaključka akcije z udarcem na gol.

Do zaključka napada lahko pride znotraj kazenskega prostora, po pripravi na sredini igrišča ali po predhodni podaji, s krilnega položaja igrišča. Do zaključka napada lahko pride tudi po globinski podaji napadalcu, ki vteka v prazen prostor, ali po samostojnem prodoru. Napad pa se lahko zaključi tudi z udarcem na gol izven mej kazenskega prostora.

V procesu razvoja nogometne igre so trenerji skozi zgodovino vedno iskali možne načine, kako čim bolj učinkovito izpeljati posamezne faze napada in na ta način omogočiti uspešnost svoje ekipe. Nogomet se je in se še danes razvija v vseh pogledih. Tudi v smeri taktične izpopolnjenosti, ki je poleg tehnike in motoričnih sposobnosti eden od ključnih elementov nogometne igre, na katerega želimo vplivati skozi proces treniranja.

2.2 TAKTIKA

Taktika je načrtni način igre, ki se prilagaja najrazličnejšim pogojem, s ciljem doseganja najboljših rezultatov (Elsner, Pocrnjič in Verdenik, 1997).

Čeprav je potrebno v procesu treninga vzeti v ozir tudi taktiko branjenja in taktiko ob prekinitev igre, nas za potrebe diplomskega dela najbolj zanima predvsem taktika v fazi napada, ki ji je namenjena vsa pozornost.

Delitev taktike, glede na število igralcev, ki sodelujejo v fazi napada, po Elsner (2004):

1. POSAMIČNA TAKTIKA (odkrivanje – postavljanje, podajanje žoge, sprejemanje žoge, vodenje žoge, streljanje na gol)
2. SKUPINSKA TAKTIKA (menjavanje mest, praznjenje prostora in vtekanje)
3. MOŠTVENA TAKTIKA

Za uspešno uresničevanje taktičnih zamisli v igri je potrebno poznavanje in izvajanje sredstev taktike. Po analizi tekem vrhunskih nogometnih moštev se zdi, da je za uspešnost v igri potrebna kombinacija uresničevanja sredstev posamične in skupinske taktike, ki se na koncu, po zaključenem napadu, izkaže za moštveno taktiko, saj se dogaja, da s svojim gibanjem, ustvarjanjem in praznjenjem prostora v akciji sodeluje celotna ekipa. Pa čeprav nekateri igralci tekom akcije ne pridejo v stik z žogo.

2.2.1 SREDSTVA NOGOMETNE TAKTIKE

- a) ODKRIVANJE – POSTAVLJANJE
- b) PODAJANJE ŽOGE
- c) SPREJEM ŽOGE
- d) VODENJE ŽOGE
- e) UDAREC NA GOL

a) ODKRIVANJE – POSTAVLJANJE

Odkrivanje in postavljanje v fazi napada sta dva od elementov nogometne igre, ki omogočata kar se da neoviran sprejem in podajanje žoge. Neprestano gibanje (včasih počasen, včasih hiter tek), pravilno postavljanje, ki zahteva izkoriščanje širine in globine igrišča, spreminjanje smeri in hitrosti teka, glede na potek akcije, ter časovna usklajenost (timing) v fazi napada so tisti elementi igre, ki najpogosteje pripeljejo do uspešno zaključenih napadov. Prav pravilen timing, se pravi pravočasna odcepitev od obrambnega igralca s spremembo hitrosti in smeri teka, omogoča, da je odkrivanje, vtekanje, širjenje uspešno ter da povzroči zmedo v nasprotnikovi obrambi in ustvari prostor za organizacijo napada. Poudariti je treba, da več kot je igralec, ki se ponuja za sprejem žoge ali odpira prostor, težje branilci predvidijo, kako se bo akcija dejansko odvijala. Hkrati pa se morajo nogometaši pri odkrivanju držati osnovne razporeditve na igrišču in ne dodatno zmanjševati igralnega prostora s kopičenjem igralcev tam, kjer se žoga nahaja.

b) PODAJANJE ŽOGE

Podajanje žoge je tesno povezano z odkrivanjem in postavljanjem igralcev brez žoge, ki pogojujejo taktiki in tehniki udarca ob podaji. Opaziti je, da prihaja v sodobni nogometni igri do zelo veliko kratkih ali srednje dolgih, a zelo natančnih podaj. Slednje je posledica dejstva, da je zaradi vse hitrejših igr in branjenja, ki sloni na zgoščevanju prostora, v sodobni nogometni igri vedno manj prostora za organizacijo napada. Zato je pogosto hitro gibanje žoge ključ za uspešno izpeljano akcijo. Zdi se, da je usklajenost v elementu odkrivanje – podaja ključ do uspešno zaključene akcije. Če je podaja izvedena prezgodaj, igralec, ki se odkriva, običajno nima dovolj časa ustvariti prostor in prednost pred obrambnim igralcem. Če pa je žoga podana prepozno, pa ne pride do izkoristka prednosti, ki si jo je igralec, ki se je odkrival, priboril pred branilcem, zato ima običajno celotna braneča ekipa dovolj časa, da se pravilno postavi na igrišču.

Po drugi strani se, zaradi načina branjenja z zgoščevanjem prostora, odpira več prostora na delih igrišča, kjer se žoga ne nahaja. Nastali prostor se običajno izkorišča z dolgimi diagonalnimi podajami, s katerimi se izkoristi širino igrišča. V primeru, da nasprotnikova obrambna vrsta stoji visoko in na ta način gosti prostor na sredini igralnega polja, pa se nastali prostor izkoristi z globinskimi podajami za hrbet obrambnih igralcev.

Pogosto presenečenje za obrambne igralce predstavljajo direktne podaje (podaje z enim dotikom, brez sprejemanja žoge). Vendar pa so takšne podaje s tehničnega

vidika težje izvedljive in zahtevajo zelo dobro časovno usklajenost med soigralci. Zlasti ko se direktno podajo izbere za podajo v globino.

V igri je pogosto opaziti tudi določeno zaporedje podaj, ki se vedno znova pojavljajo v praksi in so prav gotovo posledica vadbe na treningih. Gre za odigrane dvojne podaje, povratne podaje, kombinacijo povratne podaje ali dvojne podaje in podaje v globino. Tudi v teh primerih je zelo pomembna usklajenost med igralci, saj gre za zelo hitro izvedene akcije, pri katerih morajo igralci hkrati spremljati tako gibanje žoge kot tudi hitrost in smer gibanja soigralcev.

c) SPREJEM ŽOGE

Pred sprejemom žoge je zelo pomembno, da si igralec s svojim gibanjem in postavljanjem pripori dovolj prostora za neoviran sprejem žoge. Opaziti je, da so v igri vrhunskih ekip bolj pogosto uspešnejše izpeljani napadi, ko igralci sprejmejo žogo direktno v smeri nasprotnikovega gola ali pa se z žogo ob sprejemu obrnejo v smer napada. Zdi se, da bolj pogosto v tisto smer, od koder so se odkrivali. V tem primeru je ključno dvoje, in sicer pravočasno odkrivanje in podaja, saj je sprejem z obratom pogosto mogoč le v primeru, ko ima igralec, ki žogo sprejema, za to dovolj prostora. Na ta način si ustvarijo boljši pregled nad igro in hkrati obstaja večja verjetnost za hitro izpeljan napad, ki nasprotniku dodatno otežuje delo pri organizaciji branjenja.

d) VODENJE ŽOGE

V sodobni nogometni igri hitro gibanje žoge pogosto predstavlja način, kako izigrati nasprotno ekipo. Opaziti je, da igralci z žogo pogosto, ko gre za uspešno izpeljane napade, ne naredijo več kot 3 do 4 dotike, preden žogo podajo naprej.

Po drugi strani pa ravno daljše vodenje ali preigravanje predstavlja efekt presenečenja za branečo ekipo in ustvari potreben čas in prostor, ki ga soigralci izkoristijo za praznjenje prostora, vtekanje, širjenje prostora, križanje, odkrivanje. V tem primeru je ključnega pomena usklajenost med igralci in timing sprememb smeri in hitrosti teka tako igralcev brez žoge, kot tistega, ki žogo vodi. Timing je ključnega pomena tudi pri varanju z žogo in preigravanju nasprotnih igralcev. V tem primeru je pomembno imeti žogo pod nadzorom, potem pa s pravočasno spremembo smeri in hitrosti gibanja žogo potisniti mimo nasprotnikovega igralca.

e) UDAREC NA GOL

Osnovna zahteva za uspešno streljanje je dobra tehnika udarca. Pri strelu na vrata sta enako pomembna točnost in moč udarca. Temeljno načelo pri streljanju je, da žogo vedno udarjamo z nogo, ki je bližje žogi. Z bolj oddaljeno nogo streljamo le, kadar imamo dovolj časa in nas nasprotnik ne ovira. Izredno važno je, da vratarja pri streljanju presenetimo, zato mora biti priprava na strel kratka in zamaskirana (Elsner, 2004). Kadar pride do udarca na gol znotraj kazenskega prostora, pa tudi sicer, je udarec neločljivo povezan tudi s pravočasnim odkrivanjem, saj je običajno prostor bližje голу še dodatno zgoščen. Sprememba smeri, hitrosti teka in gibanje z varanjem igralca, ki želi izvesti udarec, so zato ključnega pomena pri ustvarjanju časovne in prostorske prednosti pred obrambnimi igralci in povečanju možnosti za uspešno zaključen napad.

2.2.2 OBLIKE NAPADA

Nogometna igra se igra na dokaj veliki igralni površini in v njej sodeluje 22 nogometašev. Ti dve dejstvi sta razlog, da lahko tekom nogometne tekme prihaja do različnih oblik prehodov iz faze obrambe v fazo priprave in zaključka napada. Opaziti je, da lahko na grobo oblike napada delimo glede na obliko osvajanja prostora in glede na število igralcev, ki v napadu sodelujejo. Odvisno od tega, kakšna je nogometna filozofija, znanje in kader, ki ga imajo na razpolago, trenerji skozi proces treninga vadijo taktične zamisli, ki ustrezajo ekipi in ji prinašajo najboljše rezultate.

1) NAPAD GLEDE NA OBLIKO OSVAJANJA PROSTORA PO ELSNER (2004):

- **protinapad**
- **kontinuiran napad**

Do protinapadov običajno prihaja, ko si ekipa pribori žogo bodisi tako, da jo nasprotniku odvzame ali pa zaradi napačne podaje. V tem primeru poskuša zdaj napadajoča ekipa z direktnimi podajami v smeri nasprotnikovega gola kar se da hitro priti do zaključka napada in tako izkoristiti nastali prostor in zmedo pri branilcih, ki se še niso uspeli vrniti v obrambo in organizirati branjenja.

V času, ko je igra vse hitrejša in je na igrišču vse manj prostora, se vse več golov dosega po protinapadu. Zdi se, da običajno ekipe, ki v igri stavijo na protinapade, igrajo z enim samim klasičnim napadalcem, ki mu v primeru protinapada vedno na pomoč priskočijo soigralci iz zvezne vrste. Dva tipična primera take igre sta trenutno kluba Chelsea z napadalcem Didierom Droghbo in Liverpool z napadalcem Fernandom Torresom.

Po drugi strani do kontinuiranega napada pogosteje prihaja, ko pride ekipa v posest žoge po predhodni prekinitvi igre, zato ima ekipa, ki se brani, dovolj časa, da se postavi v obrambi in prepreči protinapad. V tem primeru je potrebno iskati pot do gola skozi bolj zgoščen prostor, za kar so potrebni tehnično dobri in hitri igralci. Kontinuirani napadi trajajo dalj časa kot protinapadi in zahtevajo od nogometašev, da poleg globine iščejo tudi širino igrišča in si na ta način ustvarjajo prostor za organizacijo napada. Tipičen primer dobro organiziranih kontinuiranih napadov trenutno predstavlja igra nogometne ekipe Barcelone.

2) NAPAD GLEDE NA ŠTEVILO IGRALCEV, KI SODELUJEJO V NAPADU PO ELSNER (2004):

- **individualni ali posamični napad**
- **skupni napad** (2 ali več igralcev)

Opaziti je, da se le redko zgodi, da posamezni igralci sami zaključijo napad. Bolj pogosto v pripravi in zaključku napada sodelujeta vsaj 2 ali 3 igralci. Kljub temu da se zgodi, da izvenserijski igralci z daljšim vodenjem sami zaključujejo napad, jim pri tem, npr. z vtekanjem ali odkrivanjem, zelo pogosto pomagajo soigralci, ki ustvarjajo prostor na igrišču. Zato se taki obliki napada ne da strogo reči individualni napad.

V procesu treninga se obliki napadanja s protinapadi ali kontinuiranimi napadi naprej še bolj konkretno delita na samo pripravo zaključka napada in zaključek napada ter iskanje taktičnih rešitev, ki bi omogočale čim uspešnejše reševanje slednjih. Tako nas, na primer, najbolj zanima, kako čim bolj uspešno zaključiti akcije glede na mesto na igrišču, od koder prihaja zadnja podaja pred zaključkom napada (npr. predložek s krilnega položaja, globinska podaja, udarec na gol izven kazenskega prostora). Po drugi strani nas lahko zanima, kako reševati akcije glede na obrambno postavitve nasprotnikov (npr. postavitve visoko stran od lastnega gola, agresivno pokrivanje na mestu, kjer je žoga ...). Včasih pa je pozornost na treningu namenjena vadbi atipičnih igralnih situacij, do katerih na tekmah sicer pride kot posledica odlično vzpostavljene komunikacijske mreže med igralci, kreativnosti, iznajdljivosti in odlične dinamične tehnike posameznikov (npr. samostojni prodori, vtekanje v konico napada iz druge vrste ...).

- **predložek s krilnega položaja**
- **podaja v globino**
- **udarec na gol izven kazenskega prostora**
- **atipične igralne situacije**

2.2.3 ZAKONITOSTI (NAČELA) SKUPNE TAKTIKE V NAPADU

Tekom diplomskega dela smo že večkrat omenili določene pojme, ki bi jih lahko opredelili kot zakonitosti oz. načela skupne taktike v napadu, vendar pa se v njih doslej še nismo bolj temeljito poglobili. Načela skupne taktike v napadu po Elsner, Pocrnjič in Verdenik (1997):

- a) RAZPOREDITEV IGRALCEV IN SODELOVANJE V ČASU NAPADA
- b) GLOBINA NAPADA
- c) ŠIRINA NAPADA
- d) SPREMINJANJE NAČINA NAPADA
- e) MENJAVANJE MEST V NAPADU

a) RAZPOREDITEV IGRALCEV IN SODELOVANJE V ČASU NAPADA

Igralci so v osnovi na igrišču razporejeni tako, da lahko čim lažje prehajajo iz ene faze igre v drugo, se pravi, iz faze obrambe v fazo napada in obratno. Pri tem je pomembno, da so enakomerno zasedeni vsi deli igrišča, da že sama postavitve preprečuje pretirano obremenjenost igralcev na določenih igralnih mestih. Pri vseh sistemih igre danes ("Sistem igre imenujemo osnovno razporeditev igralcev na

igrišču, na katerem delu igrišča delujejo, kako se gibljejo, ki igralcem določa njihove splošne naloge" (Elsner, 2004)) so igralci razporejeni v tri linije: obrambno linijo, zvezno linijo in napadalno linijo. V sodobnem nogometu so v večini primerov v obrambni liniji 4 igralci, in sicer dva notranja branilca in dva zunanja branilca. Število igralcev v zvezni vrsti in v napadu pa se razlikuje glede na sposobnosti nogometašev v posameznih ekipah, prevladujočega načina igre, ki ga gojijo v moštvih in od drugih dejavnikov.

Pri klubih, kot sta Liverpool (4 – 2 – 3 – 1) in Chelsea (4 – 1 – 4 – 1), kjer dajo večji poudarek na protinapade, v osnovi igrajo samo z enim napadalcem, ki pa lahko v fazi priprave in zaključka napada vedno pričakuje pomoč zveznih igralcev.

Po drugi strani pa v klubih, kot sta Barcelona (4 – 3 – 3) in Real Madrid (4 – 4 – 2), ki pogosteje stavijo tudi na organizacijo kontinuiranih napadov, igrajo s postavitvijo, v kateri je že v osnovi več klasičnih napadalcev.

b) GLOBINA NAPADA

Izkoriščanje globine igrišča za organizacijo napadov olajša možnosti za uspešen zaključek napada. V tem primeru morajo biti v ekipi hitri nogometaši, ki so sposobni po globinski podaji prehiteti obrambne igralce. Hkrati pa je ključnega pomena časovna usklajenost med podajalcem in tistim igralcem, ki vteka v prazen prostor, da ne pride do prepovedanega položaja (off-side). Uspešnost globinske podaje je odvisna tudi od višine postavitve obrambnih igralcev nasprotnikovega moštva. Višje kot je obrambno moštvo postavljeno v fazi obrambe, lažje bo prišlo do globinske podaje in več prostora bodo imeli napadalci za zaključek napada.

c) ŠIRINA NAPADA

Ko ekipi ne uspe hitro zaključiti napada in se uspe braneča ekipa dovolj hitro vrniti v obrambo, je pogosto izkoriščanje širine igrišča edini način za ustvarjanje prostora. V fazi branjenja je največja gostota igralcev ravno na sredini igrišča, zato se na krilnih položajih ustvarja več prostora za pripravo zaključne faze napada. Nogometaši nastali prostor pogosto izkoristijo za prenose žoge z ene strani na drugo stran igrišča in zaključek napada ali pa se igra preseli na krilni položaj, od koder sledi predložek pred gol.

d) SPREMINJANJE NAČINA NAPADA

Klub, ki ima v svojih vrstah raznolike igralce, ki so sposobni uspešno izvajati tako protinapade kot kontinuirane napade in pri slednjih spreminjati tempo napadanja ter izkoriščati celo igrišče, ima precejšnjo prednost pred ekipami, ki stavijo samo na določen način napada. Ravno efekt presenečenja je pogosto tisti element igre, ki branilcem povzroča največ preglavic.

Pri spreminjanju načina napadanja je poleg trenutnih okoliščin zelo pomembna tudi dobra komunikacijska mreža med igralci, ki omogoči taktično uspešno in časovno usklajeno reševanje nastalih situacij.

e) MENJAVANJE MEST V NAPADU

Menjavanje mest v fazi napada pride do izraza zlasti v primeru hitrega napada oz. ob spremembah tempa napada, saj prisili branilce v prilagajanje načina branjenja, kar omogoča nastanek prostora za izvedbo podaje, vodenja žoge ali zaključek napada. Kot v vseh ostalih fazah igre je tudi v tem primeru zelo pomembna dobro razvita komunikacijska mreža znotraj ekipe, ki omogoča pravilno časovno usklajenost menjavanja mest in tudi drugih elementov igre, kot sta vtekanje, odpiranje prostora;...

2.3 TEHNIKA

Za uspešnost uresničevanja zastavljenega modela igre ni zadosti samo poznavanje igre in taktično znanje, temveč je eden od ključnih elementov tudi tehnika gibanja z žogo in brez nje.

Tehnika po Elsner, Pocrnjič in Verdenik (1997):

1) TEHNIKA GIBANJA BREZ ŽOGE

- **osnovna** (tek, skoki)
- **padanje in vstajanje**
- **varanje brez žoge**

2) TEHNIKA GIBANJA Z ŽOGO

- **vodenje žoge** (s sprednjim zunanjim delom stopala, z nartom stopala, z notranjim in sprednjim notranjim delom stopala)
- **udarjanje žoge** (z notranjim delom stopala, s sprednjim notranjim delom stopala, z nartom stopala, s sprednjim zunanjim delom stopala, s konico, peto, kolenom in z glavo)
- **zaustavljanje žoge** (po načelu amortizacije: z nartom, z notranjim delom stopala, s stegenico, s prsmi, z glavo; po načelu postavljanja zapreke: s podplatom, z notranjim delom stopala, z zunanjim delom stopala, s prsmi)
- **varanje z žogo** (z notranjim delom stopala, z zunanjim delom stopala, varanje z obratom, varanje z zaustavljanjem žoge, varanje z zamahom nad žogo ...)
- **metanje avta**

- **tehnika vratarja**

V sodobnem nogometu, kjer je na igrišču vedno manj prostora za razvijanje igre, ima dobra tehnična podkovanost zelo pomembno vlogo za uspešno uresničevanje taktičnih zamisli. Hkrati sta tehnika teka in obvladanja žoge elementa nogometne igre, na katera lahko, še posebej, a ne izključno, pri mlajših kategorijah, z velikim številom ponovitev posameznih elementov, močno vplivamo. Zato se zdi, da ne sme biti vadba tehnike, tudi v članski kategoriji, v nobenem primeru zanemarjena.

2.4 METODIČNA LESTVICA POSREDOVANJA VSEBIN

Pri posredovanju novosti je potrebno vedno slediti določenemu logičnemu zaporedju posredovanja vsebin, ki omogoča, da igralci le-te hitreje in lažje osvojijo. Skozi čas so se izoblikovale lestvice glede postopnosti in izbora vsebin, ki naj bi se jih v določenem obdobju vadbenega procesa posredovalo.

2.4.1 GLEDE NA POSTOPNOST VADBE

Glede postopnosti posredovanja novih vsebin moramo biti pozorni, da najprej posredujemo jasno razlago in demonstracijo elementov. Ob tem pa ves čas opozarjati, da so elementi sestavni del nogometne igre in naj jih igralci kot takšne v procesu treninga tudi dojemajo.

Vadba se začne brez nasprotnikov. To omogoča, da se vaje izvajajo brez pritiska in se igralci lahko osredotočajo le na samo izvedbo. Naslednja stopnja je dodajanje pasivnih in kasneje aktivnih obrambnih igralcev, ki vaje že bolj približajo realnim igralnim okoliščinam in prevsem pritisku obrambnih igralcev. Zadnjo fazo predstavlja improvizacija, pri kateri imajo običajno nogometaši v okviru vadbe, izmed predhodno predstavljenih variant, prosto možnost izbire najustreznejše rešitve priprave in zaključka akcije. Metodična lestvica glede na postopnost vadbe po Elsner, Pocrnjič in Verdenik (1997):

- I. RAZLAGA IN DEMONSTRACIJA UČNEGA ELEMENTA
- II. VADBA BREZ NASPROTNIH IGRALCEV (osvajanje taktičnih programov – uporaba figur)
- III. VADBA S PASIVNIMI, POLAKTIVNIMI IN AKTIVNIMI OBRAMBNIMI IGRALCI
- IV. IMPROVIZACIJA (dodatno reševanje igralnih situacij in igralnih oblik izven dogovorjenega ali možnost izbora znotraj večih taktičnih programov)

2.4.2 GLEDE NA VSEBINE

Prav tako kot pri postopnosti vadbe velja tudi pri izbiri obdobja posredovanja posameznih vsebin slediti določenemu zaporedju. Upoštevana naj bi bila predvsem postopnost izbire vaj, od tistih, pri katerih sodeluje manj, k tistim, pri katerih sodeluje več nogometašev, od enostavnejših nalog k zahtevnejšim, od poznanih k manj poznanim vsebinam. Metodična lestvica glede na vsebine po Elsner, Pocrnjič in Verdenik (1997):

- I. VADBA POSAMIČNE TAKTIKE V NAPADU
- II. VADBA OSNOVNE SKUPINSKE TAKTIKE V NAPADU
- III. VADBA SPECIALNE SKUPINSKE TAKTIKE Z IGRALNIMI SITUACIJAMI IN IGRALNIMI OBLIKAMI
- IV. VADBA MOŠTVENE TAKTIKE V NAPADU Z IGRALNIMI SITUACIJAMI, IGRALNIMI OBLIKAMI IN IGRO NAPAD PROTI OBRAMBI

2.5 UČNE METODE

V nogometu je v različnih fazah vadbenega procesa poznanih več različnih učnih metod. Pri učnih metodah gre za izbiro načina posredovanja vadbenih vsebin. Od učinka, ki ga želimo z vadbo doseči, razvojne stopnje nogometašev, s katerimi delamo, in njihovega predznanja pa je odvisno, za katero učno metodo se bomo odločili. Učne metode po Elsner, Pocrnjič in Verdenik (1996):

- a) SINTETIČNA METODA
- b) ANALITIČNA METODA
- c) KOMBINIRANA METODA
- d) METODA IGRE
- e) SITUACIJSKA METODA
- f) METODA IGRE

- a) SINTETIČNA METODA

Sintetična metoda se uporablja pri razvijanju nogometnih motoričnih sposobnosti (na primer tek s spreminjanjem smeri, natančnost zadevanja cilja iz počasnega vodenja žoge), ki omogočajo izvedbo posameznih strukturnih enot, ne pa tudi pri oblikovanju tipičnih igralnih strukturnih situacij (situacijska metoda) v raznih fazah igre. Ta metoda je uporabljena pri osnovni vadbi in pri kvalitetni vadbi, predvsem ko gre za

izvajanje in povezovanje težjih strukturnih enot (na primer pri zaustavljanju žoge z glavo in streljanju na vrata leteče žoge in iz obrata z ного) (Elsner, 1984).

b) ANALITIČNA METODA

Če gre pri sintetični metodi za vadbo motoričnega gibanja v celoti, gre pri analitični metodi za razdelitev zahtevnejših sestavljenih gibalnih elementov na posamezne manjše dele in ločeno vadbo le-teh. Do vadbe z analitično metodo pride najpogosteje v primerih odpravljanja napak, pri vadbi zahtevnejših gibanj ali pri učenju gibanja, kjer obstaja nevarnost poškodb.

c) KOMBINIRANA METODA

Pri kombinirani metodi prihaja do uporabe več različnih učnih metod v procesu treninga. Na ta način na primer najprej s sintetično metodo neko gibanje predstavimo, potem pa z analitično metodo gibanje razčlenimo in se bolj podrobno posvetimo vadbi posameznih elementov gibanja. Na podoben način lahko povežemo tudi druge učne metode, kot na primer analitično metodo z metodo igre.

d) METODA IGRE

Vodilna metoda pri učenju in vadbi nogometnih vsebin. V igralnih oblikah, ki so podobne nogometni igri, niso pa še nogometna igra, učimo in predvsem izpopolnjujemo neko nogometno gibanje. Igralne oblike vsebujejo samo nekatere značilnosti in zahteve nogometa, so največkrat poenostavljene in jim lahko, glede na namen, spreminjamo pravila (Elsner, Pocrnjič in Verdenik, 1996).

e) SITUACIJSKA METODA

Vadba in prilagajanje na konkretne tipične in atipične igralne situacije v obeh fazah igre. Osnovni namen te metode je taktična informiranost nogometaša. Trener mora posredovati nekaj idej, kako reševati nekatere situacije med igro (Elsner, Pocrnjič in Verdenik, 1996).

f) TEKMOVALNA METODA

Gre za tekmo, na kateri želimo v tekmovalnih okoliščinah preveriti pridobljena taktična in druga znanja, ki smo jih vadili na treningu. Šele v okviru tekme lahko trener bolj natančno oceni, kako se taktične zamisli, ki jih je s pomočjo izbranih vaj razvijal v procesu treninga, obnesejo v realnih tekmovalnih okoliščinah.

2.6 DOSEDANJE RAZISKAVE STRUKTURE NOGOMETNE IGRE

Namen diplomskih del je bil na osnovi videnih tipičnih in atipičnih strukturnih situacij iz tekem vrhunskih klubskih in reprezentančnih ekip izbrati vaje, s pomočjo katerih bi skozi proces treninga ustvarili igro lastne ekipe. Se pravi iz igre do igre.

Avtorji so izbrali vaje v obliki igralnih situacij in igralnih oblik (izjema je bil le Kajtazović, ki je izbral le vaje v obliki igralnih situacij). Pri tem so upoštevali zahteve skupinske in moštvene taktike. Vaje so si sledile v zaporedju od lažjega k težjemu in od vaj brez nasprotnih igralcev proti vajam, v katerih so sodelovali aktivni nasprotni igralci (obrambni igralci so lahko poskušali odvzeti oz. izbiti žogo).

Janžič (2009) je v svojem diplomskem delu analiziral igro v napadu nemške reprezentance na evropskem prvenstvu leta 2008. Iz igre je povzel določene tipične in atipične situacije (sestavne situacije) in s pomočjo metodičnih korakov učenja in treniranja tehnično-taktičnih rešitev v fazi napada sestavil proces treninga. Nekaj več pozornosti je namenil tudi teoretični vsebini, povezani z izbiro metodike dela na treningu, in izbiri vaj. Tako je dal velik poudarek igralnim oblikam, za katere meni, da vsestransko vplivajo na nogometaševe sposobnosti. Zapisal je: »Vsebujejo praviloma vse strukturne enote igre v obrambi in napadu, sočasno pa razvijajo vse prvine nogometnih motoričnih sposobnosti. Na področju tehnike razvijajo različne vrste udarcev, sprejemanje (zaustavljanje) žoge, vodenje žoge, varanje igralcev; na področju elementarne taktike odkrivanja in pokrivanja, prevzemanja žoge, podajanja žoge, odvzemanja žoge; na področju osnovnih motoričnih in funkcionalnih sposobnosti pa vse pomembnejše motorične sposobnosti, kot so: moč, hitrost, koordinacija, ravnotežje in vzdržljivost.« Hkrati je avtor omenil, da je prednost igralnih oblik v tem, da lahko naloge glede na cilj prilagodimo ter da so igralci ob izvajanju igralnih oblik zaradi igre pogosto zelo motivirani.

Kajtazović (2009) je v svojem diplomskem delu analiziral strukturo igre tekem Lige prvakov (od ¼ finala dalje) v sezoni 2008/2009 v fazi napada. Na osnovi strukture igre vrhunskih ekip je izbral vaje v obliki igralnih situacij, s pomočjo katerih bi skozi proces treninga vabil pripravo in zaključek napada skozi sredino. V fazi priprave in zaključka napada je dal poudarek na trenutek odvzete žoge na nasprotnikovi polovici igrišča in podajo v globino v trenutku, ko se nasprotna ekipa še ni začela organizirano braniti. Nekaj več pozornosti je namenil tudi opisu igre nogometnega kluba Barcelone, ki je v sezoni 2008/2009 osvojila Ligo prvakov.

Rožman (2009) je v svojem diplomskem delu analiziral igro v napadu ekip, ki so tekmovali na evropskem prvenstvu v nogometu leta 2008 v Avstriji in Švici. Na osnovi izbranih sestavnih situacij je predstavil metodične korake učenja in treniranja tehnično-taktičnih rešitev v fazi napada. Se pravi, kako bi s pomočjo uporabe igralnih

situacij in igralnih oblik prišel do željene igre moštva. Izpostavil je nekaj, po njegovem mnenju, ključnih elementov sodobne nogometne igre, ki jih je prav gotovo upošteval pri izbiri igralnih situacij in igralnih oblik v svojem diplomskem delu. Izpostavil je naslednje tri »taktične probleme« v napadu: ohranitev žoge, kreativnost in presenečenje v igri. Nadalje je igro v fazi napada delil na igro, ko nasprotna ekipa igra »zaprto« in je njihova obramba postavljena nizko. V tem primeru je po njegovem mnenju ključ do uspeha medsebojno opazovanje in usklajenost odkrivanja, podajanja žoge in varanja. Medtem ko je pri napadanju, ko nasprotna ekipa igra napadalno in zadnja vrsta stoji stran od svojega gola, izpostavil pomembnost trenutka odvzete žoge in hitrosti vključevanja v napad.

Stanjko (2009) je predstavil metodiko učenja in uporabnost igralnih situacij in igralnih oblik pri razvoju in oblikovanju igre lastnega moštva ter reševanju konkretnih problemov v fazi napada. V ta namen je analiziral skupinsko in moštveno taktiko v napadu najboljših evropskih moštev. Izpostavil je problem igre v napadu proti agresivnemu konskemu načinu branjenja in ugotovil, da se mora v tem primeru moštvena taktika usmerjati predvsem v pripravo in zaključek napada preko krilnih položajev. Hkrati je poudaril, da se na treningu ne sme zapostaviti tudi vadbe drugih oblik priprave in zaključka napada.

Starčević (2010) je v svojem diplomskem delu analiziral igro španske reprezentance v fazi napada, zmagovalca na evropskem prvenstvu v Avstriji in Švici leta 2008. Na podlagi ugotovljene strukture igre (in izbranih sestavnih situacij) je predstavil metodično pot za učenje igre v fazi obrambe proti tipičnemu modelu igre španske reprezentance v fazi napada. Izpostavil je sposobnost španske reprezentance, da napade uspešno zaključi tako po protinapadu kot po kontinuiranem napadu, pri tem pa so zaključki napada pogosto izvedeni na presenetljiv in nepredvidljiv način. Za vadbo in učenje preprečevanja priprave in zaključka napada španske reprezentance je izbral vaje v obliki igralnih situacij in igralnih oblik.

Vsi avtorji so na osnovi videnih in izbranih strukturnih situacij tekem vrhunskih klubskih in reprezentančnih moštev izbrali vaje za treniranje nogometa, ki sledijo trendom sodobne nogometne igre tako z vidika izbire vaj kot tudi metod treniranja. Tako so doprinesli k temu, da tudi v Slovenji ostajamo v korakom s časom z ostalimi močnejšimi evropskimi nogometnimi državami.

3. CILJI

Glede na predstavljen predmet in problem so v diplomski nalogi zadani naslednji cilji:

- Predstaviti tipične in atipične sestavne situacije v fazi priprave in zaključka napada najuspešnejših nogometnih moštev, ki so tekmovala v angleški, španski, italijanski ligi in v Ligi prvakov v sezoni 2008/2009 in na začetku sezone 2009/2010.
- Predstaviti in opisati metodiko učenja igre v fazi napada s pomočjo situacijske metode in metode igre.
- Predstaviti in opisati uporabo tipičnih igralnih situacij in igralnih oblik pri reševanju posameznih taktičnih rešitev.
- Predstaviti praktični prikaz vaj v smislu pravilnega metodičnega zaporedja učenja in treniranja nogometašev v fazi priprave in zaključka napada.
- Pri učenju igre upoštevati prehod od skupinske k moštveni taktiki.

4. METODE DELA

Uporabili smo faktografsko metodo zbiranja gradiv in informacij. To pomeni, da smo si pomagali s strokovno literaturo s področja nogometa in drugih športnih področij, ki se dotikajo predmeta in problema diplomske naloge. Uporabili smo domačo in tujo literaturo, internet, video material in dosedanje lastne izkušnje s področja nogometa. Podatki so zbrani na osnovi ogleda posnetkov desetih tekem vrhunskih klubskih nogometnih moštev angleške, španske, italijanske lige in tekem v Ligi prvakov v sezoni 2008/ 2009 in na začetku sezone 2009/ 2010.

Opazovane tekme:

Angleško prvenstvo (Premiere league):

- Manchester United : Chelsea (3 : 0)
- Manchester United : Liverpool (1 : 4)

Špansko prvenstvo (Premiera division):

- Barcelona : Malaga (6 : 0)
- Real Madrid : Barcelona (2 : 6)
- Real Madrid : Deportivo La Coruna (3 : 2)

Italijansko prvenstvo (Serie A):

- Milano : Inter (0 : 4)

Liga prvakov (Champions league):

- Liverpool : Real Madrid (4 : 0)
- Barcelona : Olimpique Lyon (5 : 2)
- Manchester United : Porto (2 : 2)
- Chelsea : Liverpool (4 : 4)

5. ANALIZA IGRE VRHUNSKIH KLUBSKIH NOGOMETNIH MOŠTEV

S pomočjo analize igre vrhunskih nogometnih moštev lahko dobimo pomembne informacije v zvezi z izborom taktičnih rešitev za reševanje posameznih igralnih situacij. Z analizo dobimo odgovor na vprašanje, kateremu delu treninga nogometne tehnike bi bilo morda potrebno posvetiti več pozornosti, da bi se približali nivoju igre opazovanih ekip. Hkrati pa nam izvenserijski igralci, ki igrajo v teh ekipah, z reševanjem akcij na netipične (atipične) načine, dajejo vpogled, v katero smer naj bi se igra in igralci razvijali v prihodnje.

Sestavne situacije iz igre (tipične in atipične) se pojavljajo v igri in so v največji meri pogojene s sposobnostmi igralcev in ustreznimi taktičnimi zahtevami v okviru medsebojnega sodelovanja igralcev (Janžič, 2009).

Pri imenovanju sestavnih situacij iz igre sem upošteval:

1) vrsto napada:

- kontinuiran napad
- protinapad

2) način zaključka akcije:

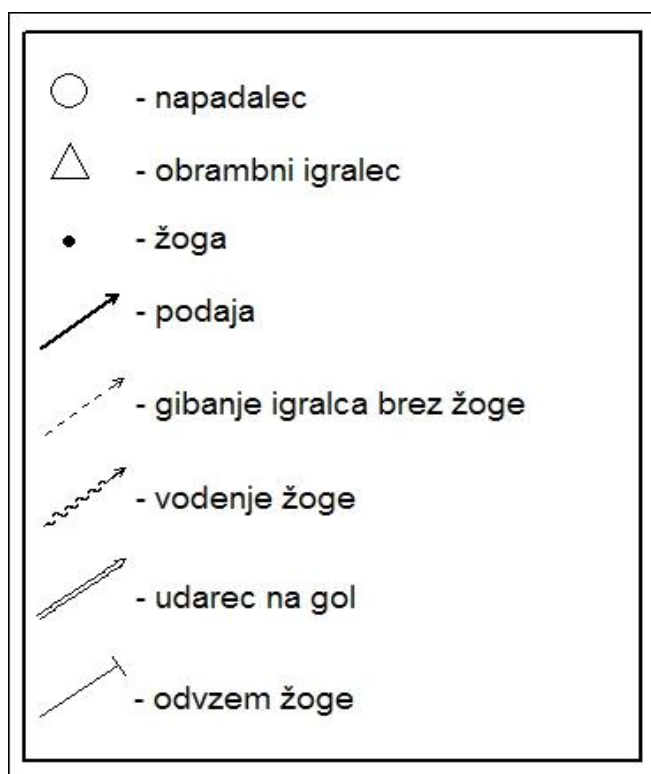
- predložek s krilnega položaja
- podaja v globino
- udarec na gol izven kazenskega prostora – iz druge vrste
- atipične igralne situacije

5.1 ANALIZA TEKEM – SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE

V poglavju analiza tekem smo analizirali deset tekem vrhunskih klubskih nogometnih moštev. Analizirali smo pripravo in zaključek napadalnih akcij skozi sredino igrišča in po krilnem položaju. Osredotočili smo se na sestavne situacije, ki so vezane tako na pripravo napada (kontinuiran napada, protinapad) kot tudi na akcije, bolj vezane na zaključno fazo priprave napada in sam zaključek napada (zaključek akcij po predlošku s krilnega položaja, zaključek akcij po globinski podaji, udarec na gol izven kazenskega prostora (iz druge vrste), atipične igralne situacije). Posamezne

sestavne situacije smo predstavili v obliki risanih slik. Predstavili smo tudi sisteme igre ekip na posameznih tekmah, kar je omogočalo iskanje vzporednic med osnovno postavitvijo igralcev po igralnih mestih in prevladujočim načinom igre analiziranih ekip.

Legenda:

Slika 1

5.1.1 MANCHESTER UNITED : CHELSEA – SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE

Premiere League – 11. januar 2009 – Manchester – Old Trafford

MANCHESTER UNITED 3 : 0 CHELSEA

Vidić **45**
Rooney **62**
Berbatov **86**

- 1 Edwin Van der Sar
- 2 Garry Neville
- 15 Nemanja Vidić
- 23 Jonathan Evans
- 3 Patrice Evra
- 7 Cristiano Ronaldo
- 24 Darren Fletcher
- 11 Ryan Giggs
- 13 Ji-sun Park
- 9 Dimitar Berbatov
- 10 Wayne Rooney

Menjave:

- 29 Tomasz Kuszczak
- 22 John O'shea
- 32 Carlos Tevez
- 16 Michael Carrick
- 18 Paul Scholes
- 8 Anderson
- 19 Danny Welbeck

Trener: Sir Alex Ferguson

- 1 Petr Cech
- 17 Jose Bosingwa
- 6 Ricardo Carvalho
- 26 John Terry
- 3 Ashley Cole
- 12 Mikel
- 10 Joe Cole
- 8 Frank Lampard
- 13 Michael Ballack
- 20 Deco
- 11 Didier Drogba

Menjave:

- 2 Branislav Ivanović
- 21 Salomon Kalou
- 35 Juliano Belletti
- 19 Paulo Ferreira
- 23 Carlo Cudicini
- 9 Franco Di Santo
- 30 Nicolas Anelka

Trener: Luiz Felipe Scolari

Manchester United: 4 – 4 – 2

Slika 2: OSNOVNA POSTAVITEV

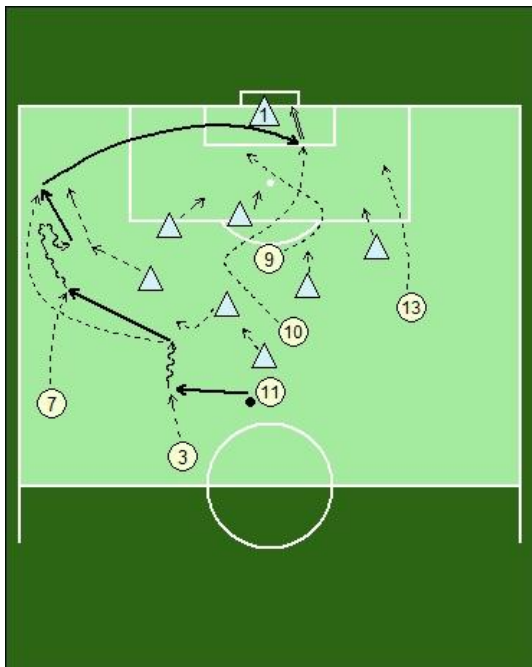
Chelsea: 4 – 1 – 4 – 1

Slika 3: OSNOVNA POSTAVITEV

SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE V PRIPRAVI IN ZAKLJUČKU NAPADA

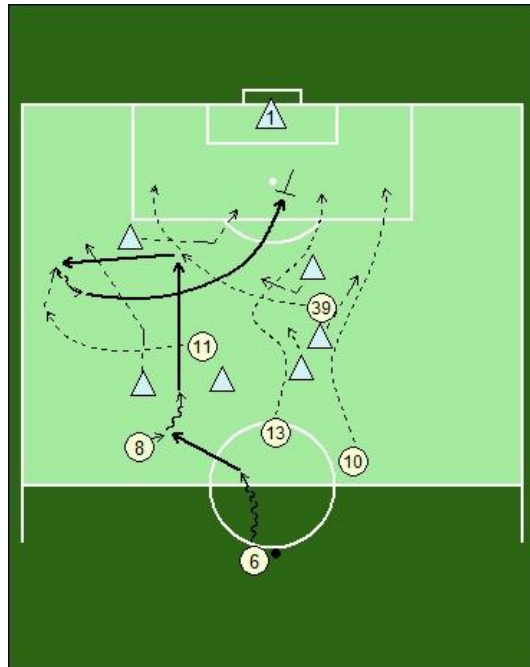
1) Predložek s krilnega položaja:

a)

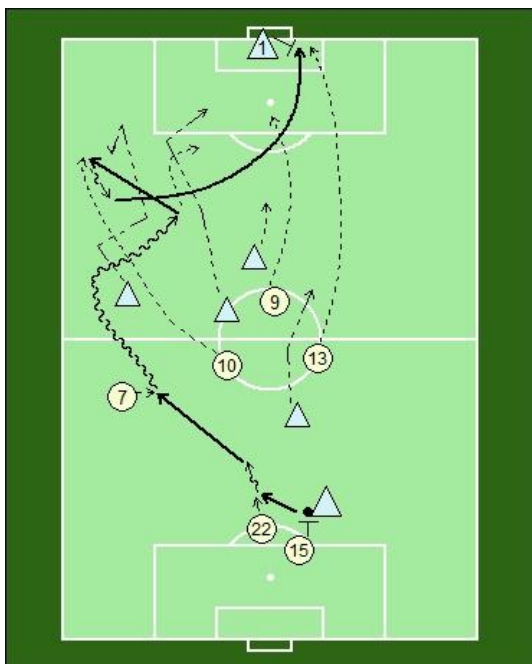
Slika 4 (Manchester United)

b)

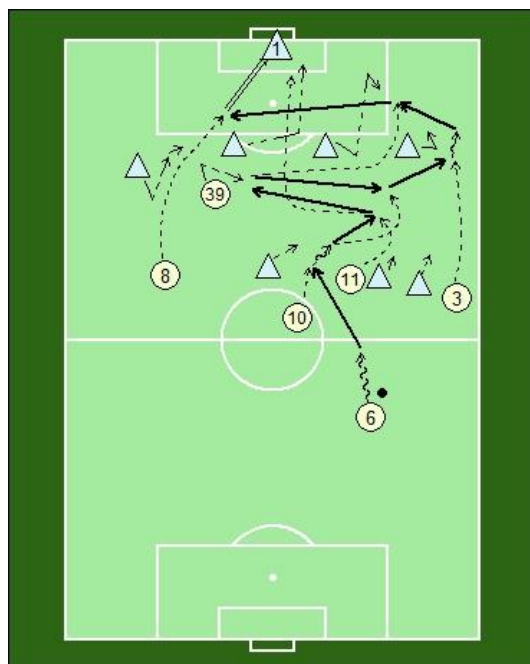
Slika 5 (Chelsea)

c)

Slika 6 (Manchester United)

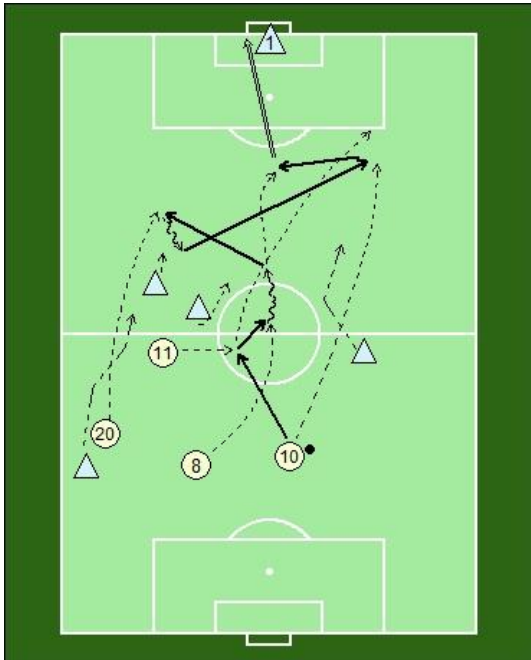
d)

Slika 7 (Chelsea)

2) Udarec na gol izven kazenskega prostora (iz druge vrste):

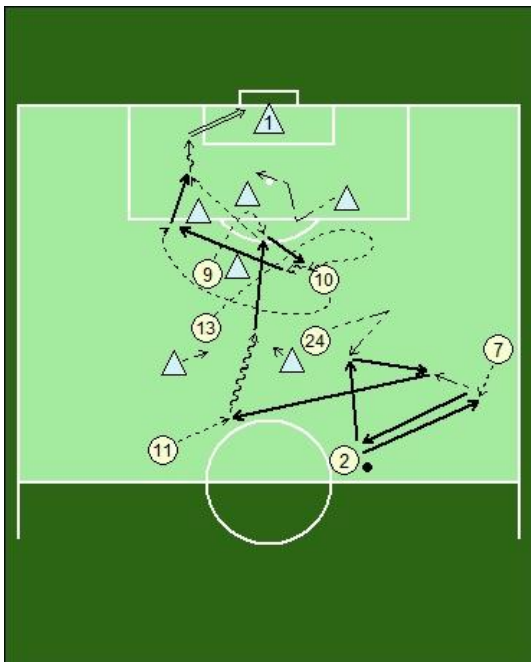
a)

Slika 8 (Chelsea)

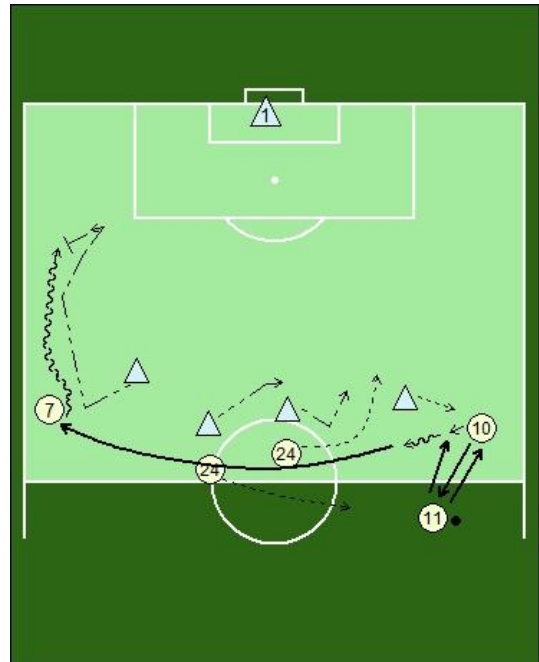
3) Kontinuiran napad:

a)

Slika 9 (Manchester United)

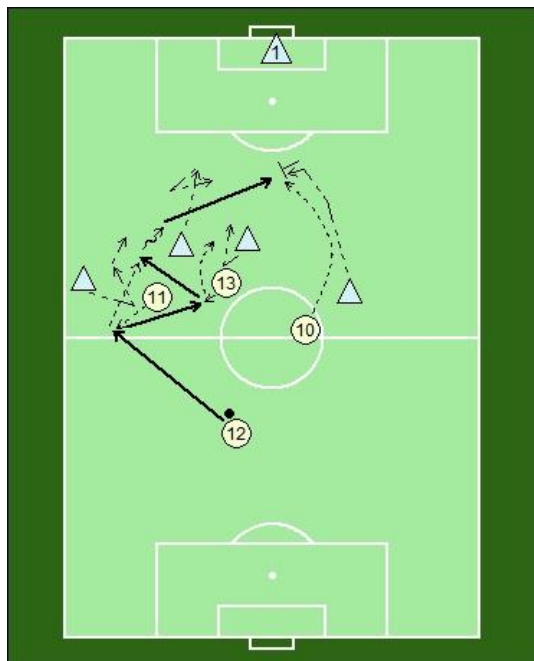
b)

Slika 10 (Manchester United)

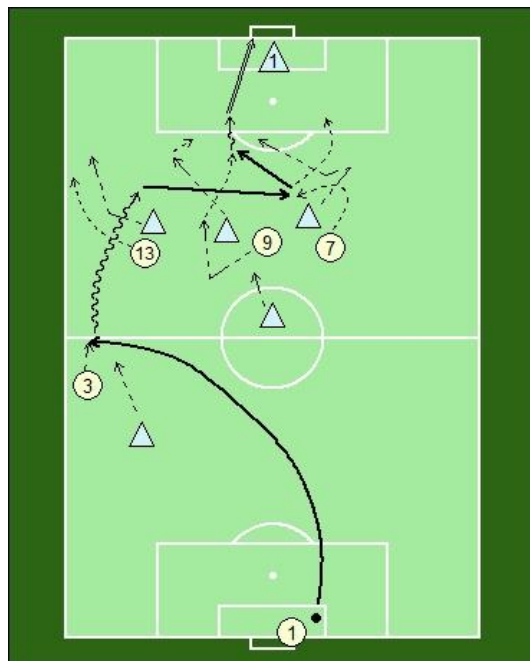
4) Protinapad:

a)

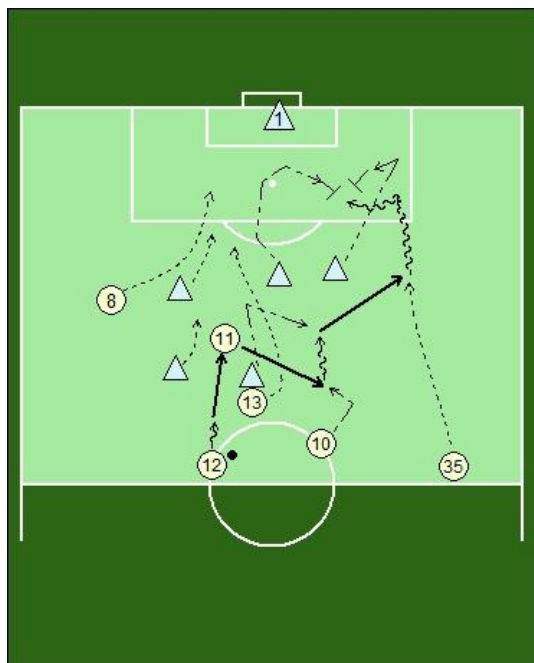
Slika 11 (Chelsea)

b)

Slika 12 (Manchester United)

c)

Slika 13 (Chelsea)

5.1.2 LIVERPOOL : REAL MADRID – SESTAVNE SITUACIJE

Liga prvakov – 1/8 finala – 10. marec 2009 – Liverpool - Anfield

LIVERPOOL 4 : 0 REAL MADRID

Torres **16**
Gerrard **28, 47**
Dossena **89**

25 Jose Reina
8 Steven Gerrard
9 Fernando Torres
12 Fabio Aurelio
14 Xabi Alonso
17 Alvaro Arbeloa
18 Dirk Kuyt
19 Ryan Babel
20 Javier Mascherano
23 Jamie Carragher
37 Martin Škrtel

1 Iker Casillas
3 Pepe
4 Sergio Ramos
5 Fabio Cannavaro
7 Raul Gonzales
8 Gago
10 Wesley Sneijder
11 Arjen Robben
16 Gabriel Heinze
20 Gonzalo Higuain
39 Lassana Diara

Menjave:

1 Diego Cavalieri
2 Andrea Dossena
4 Sami Hyypia
21 Lucas
24 David N'Gog
26 Jay Spearing
34 Martin Kelly

Menjave:

25 Jerzy Dudek
9 Javier Saviola
12 Marcelo
14 Guti Hernandez
21 Christoph Metzelder
22 Miguel Torres Gomez
23 Rafael Van der Vaart

Trener: Rafael Benitez

Trener: Juande Ramos

Liverpool: 4 – 2 – 3 – 1

Slika 14: OSNOVNA POSTAVITEV

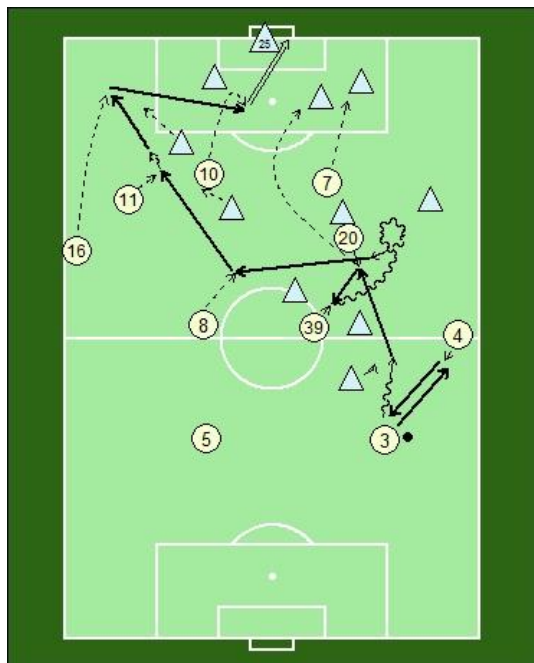
Real Madrid: 4 – 4 – 2

Slika 15: OSNOVNA POSTAVITEV

SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE V PRIPRAVI IN ZAKLJUČKU NAPADA

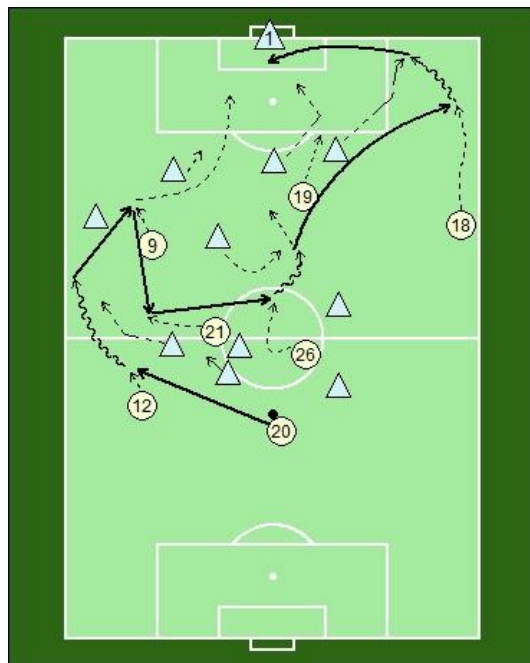
1) Predložek s krilnega položaja:

a)

Slika 16 (Real Madrid)

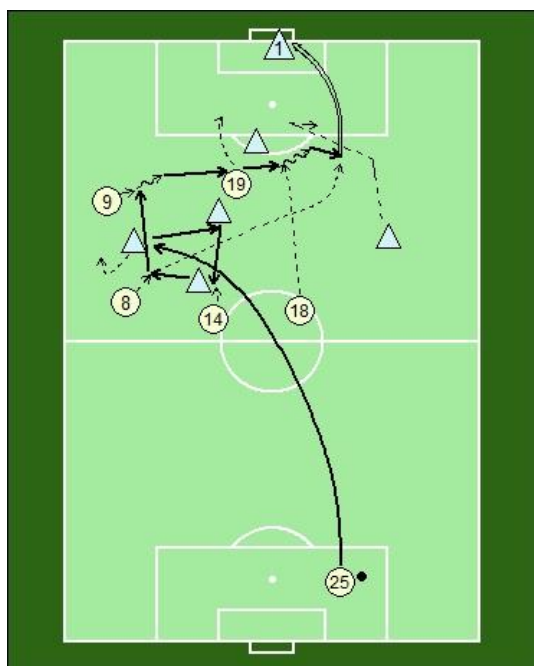
b)

Slika 17 (Liverpool)

2) Udarec na gol izven kazenskega prostora (iz druge vrste):

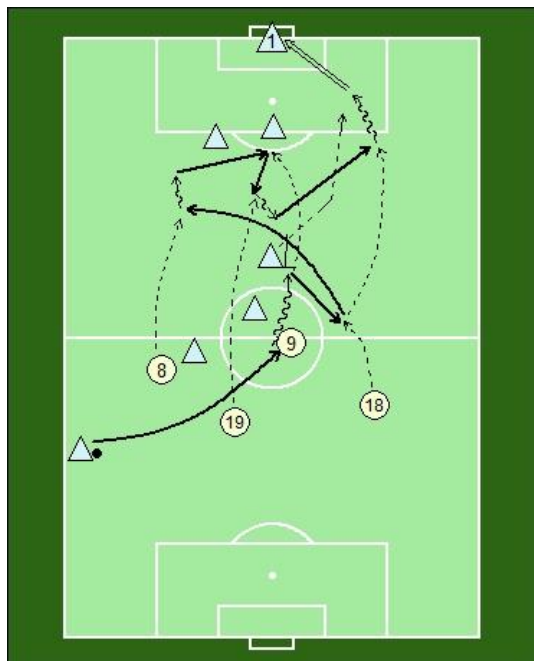
a)

Slika 18 (Liverpool)

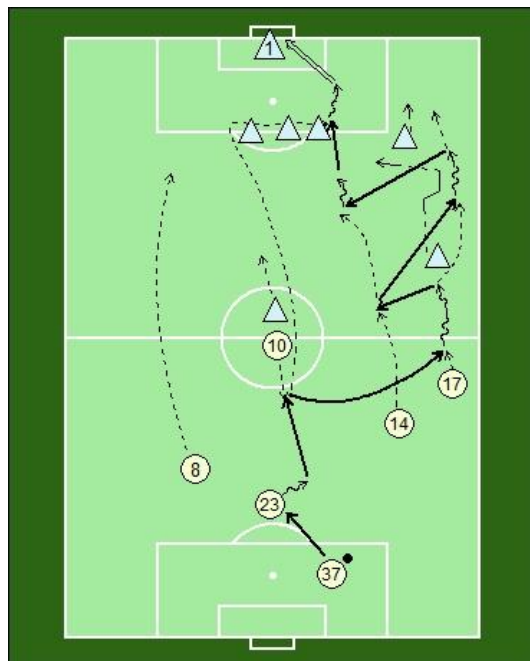
3) Protinapad:

a)

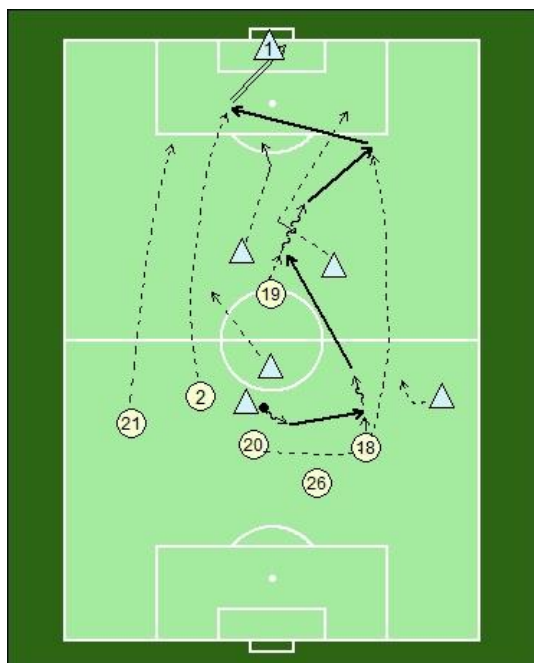
Slika 19 (Liverpool)

b)

Slika 20 (Liverpool)

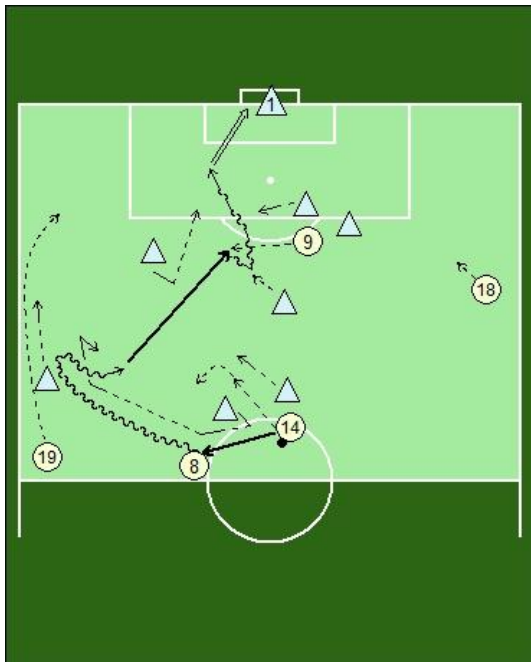
c)

Slika 21 (Liverpool)

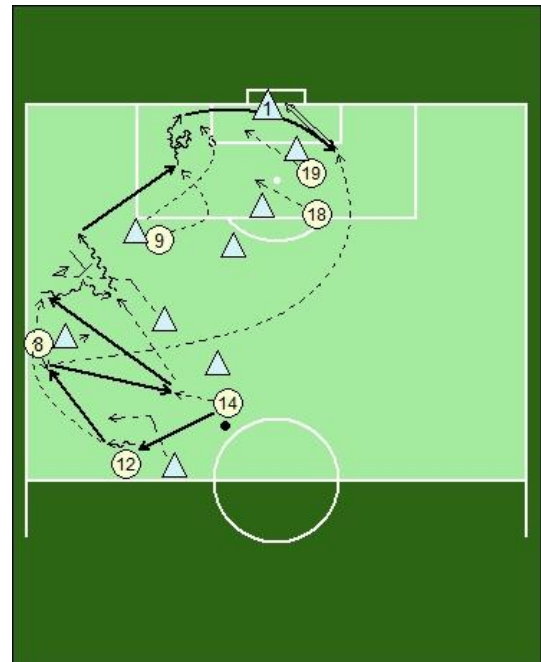
4) Atipične igralne situacije:

a)

Slika 22 (Liverpool)

b)

Slika 23 (Liverpool)

5.1.3 BARCELONA : OLYMPIQUE LYON – SESTAVNE SITUACIJE

Liga prvakov – 1/8 finala – 11. marec 2009 – Barcelona – Camp Nou

BARCELONA 5 : 2 OLYMPIQUE LYON

Henry **25, 27**

Messi **40**

Eto'o **43**

Keita **95**

Makoun **44**

Juninha **48**

- 1 Victor Valdes
- 3 Gerard Pique
- 4 Rafael Marquez
- 6 Xavi Hernandez
- 8 Andres Iniesta
- 9 Samuel Oto'o
- 10 Lionel Messi
- 14 Thierry Henry
- 16 Sylvinho
- 20 Daniel Alves
- 24 Toure Yaya

Menjave:

- 13 Jose Pinto
- 2 Martin Caceres
- 11 Bojan Krkic
- 15 Seydou Keita
- 21 Aleksander Hleb
- 28 Sergio Busquets
- 29 Victor Sanchez

Trener: Josep Guardiola

- 1 Hugo Lloris
- 2 Francois Clerc
- 3 Cris
- 4 Jean-Alain Boumsong
- 7 Honorato Ederson
- 8 Juninho
- 10 Karim Benzema
- 11 Fabio Grosso
- 17 Jean Makoun II
- 19 Cesar Delgado
- 28 Jeremy Toulalan

Menjave:

- 30 Remy Vercoutre
- 5 Mathieu Bodmer
- 6 Kim Kalstrom
- 18 Miralem Pjanić
- 23 Abdul Keita
- 27 Anthony Mounier
- 29 Yanis Tafer

Trener: Claude Puel

Barcelona: 4 – 3 – 3

Slika 24: OSNOVNA POSTAVITEV

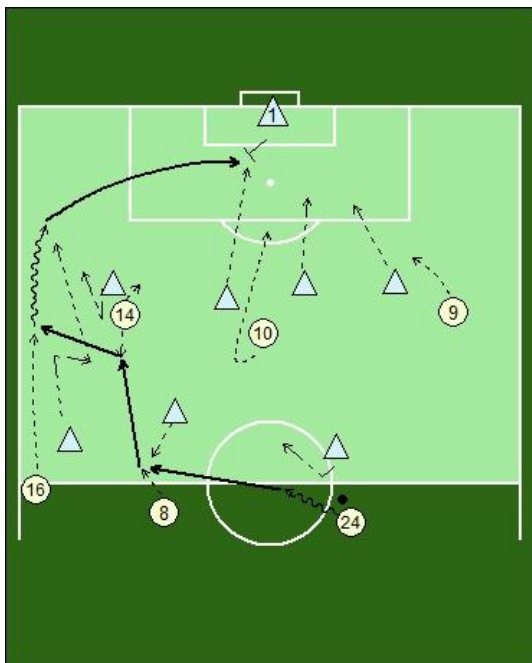
Olympique Lyon: 4 – 3 – 3

Slika 25: OSNOVNA POSTAVITEV

SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE V PRIPRAVI IN ZAKLJUČKU NAPADA

1) Predložek s krilnega položaja:

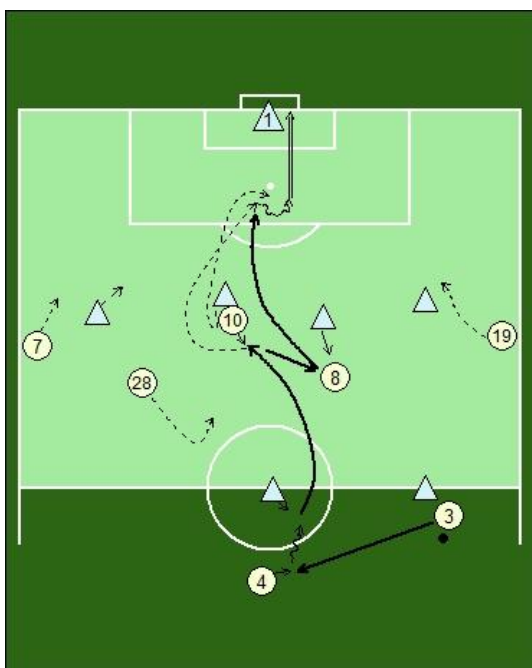
a)

Slika 26 (Barcelona)

2) Podaja v globino:

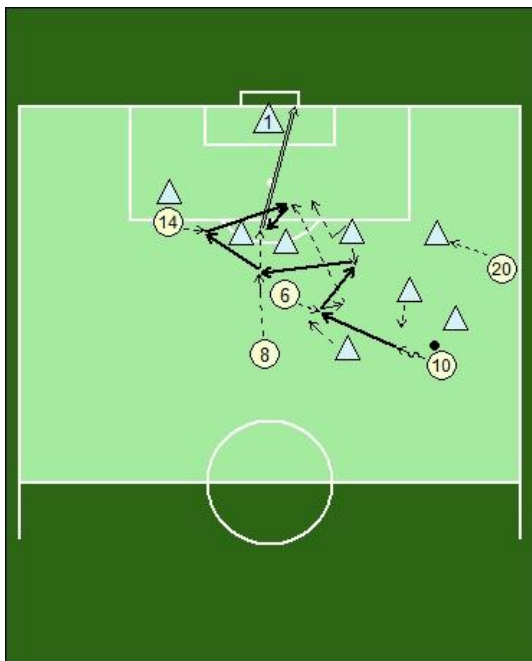
a)

Slika 27 (Lyon)

3) Udarec na gol izven kazenskega prostora (iz druge vrste):

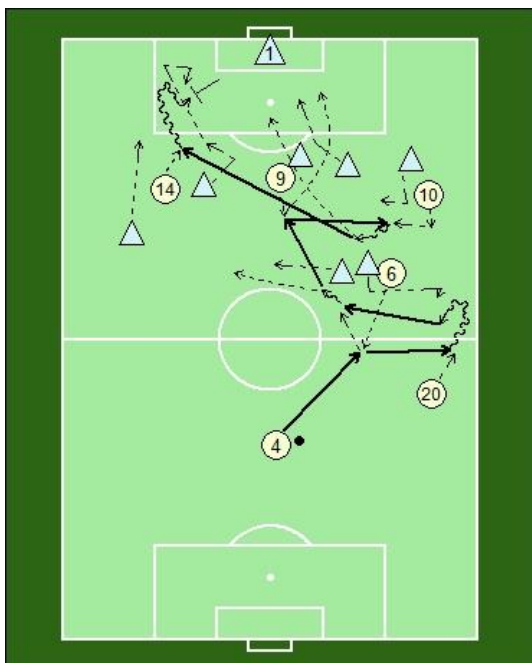
a)

Slika 28 (Barcelona)

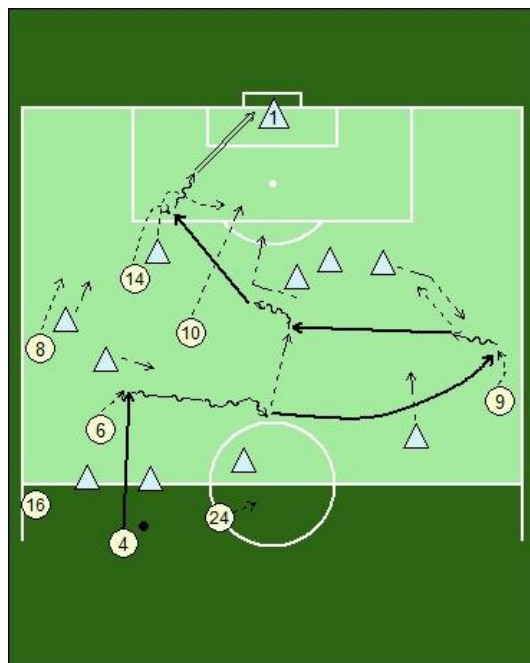
4) Kontinuiran napad:

a)

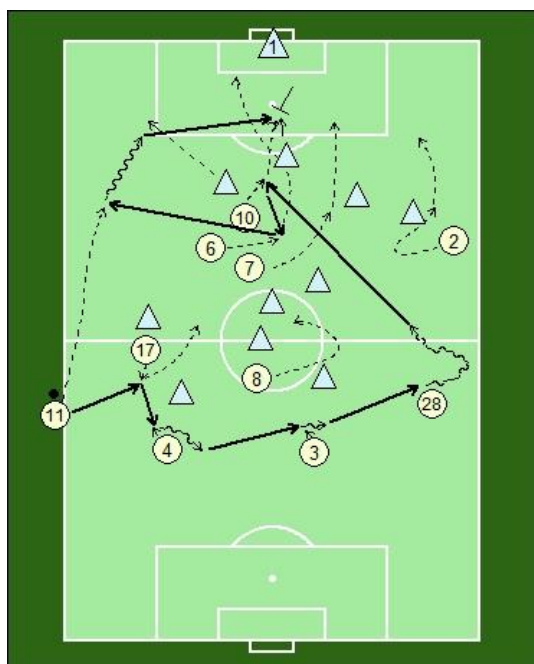
Slika 29 (Barcelona)

b)

Slika 30 (Barcelona)

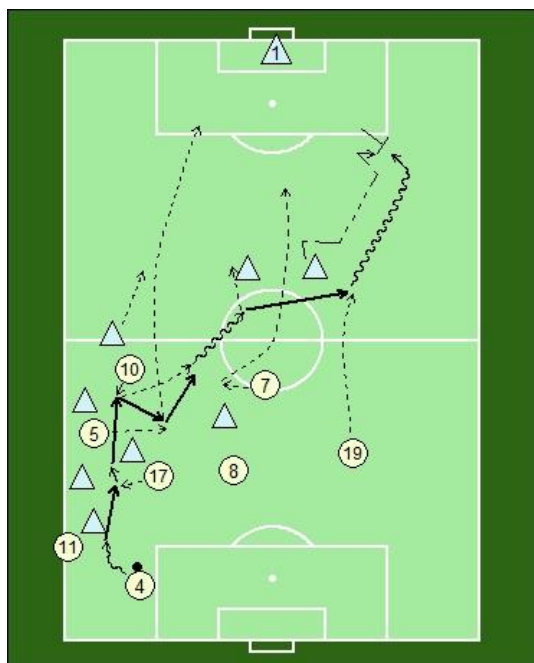
c)

Slika 31 (Lyon)

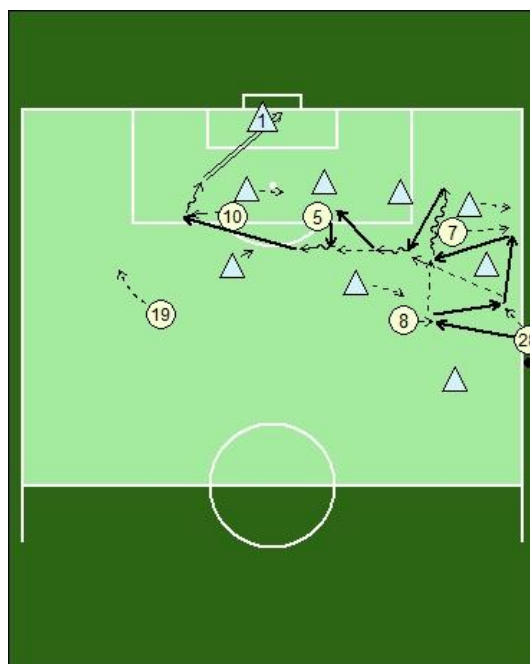
5) Protinapad:

a)

Slika 33 (Lyon)

d)

Slika 32 (Lyon)

5.1.4 MANCHESTER UNITED : LIVERPOOL – SESTAVNE SITUACIJE

Premier League – 14. marec 2009 – Manchester – Old Trafford

MANCHESTER UNITED 1 : 4 LIVERPOOL

Ronaldo **23**

Torres **28**

Gerrard **44**

Aurelio **77**

Dossena **90**

1 Edwin Van der Sar
22 John O'Shea
5 Rio Ferdinand
15 Nemanja Vidić
3 Patrice Evra
7 Cristiano Ronaldo
16 Michael Carrick
8 Anderson
13 Ji-sun Park
10 Wayne Rooney
32 Carlos Tevez

25 Jose Reina
23 Jamie Carragher
37 Martin Škrtel
4 Sami Hyypia
12 Fabio Aurelio
20 Javier Mascherano
21 Lucas
18 Dirk Kuyt
8 Steven Gerard
11 Alberto Riera
9 Fernando Torres

Menjave:

12 Ben Foster
9 Dimitar Berbatov
11 Ryan Giggs
17 Nani
18 Paul Scholes
23 Jonny Evans
24 Darren Fletcher

Menjave:

1 Diego Cavalieri
2 Andrea Dossena
17 Alvaro Arbeloa
19 Ryan Babel
22 Emiliano Insua
24 David N'Gog
31 Nabil El Zhar

Trener: Sir Alex Ferguson

Trener: Rafael Benitez

Manchester United: 4 – 4 – 2

Slika 34: OSNOVNA POSTAVITEV

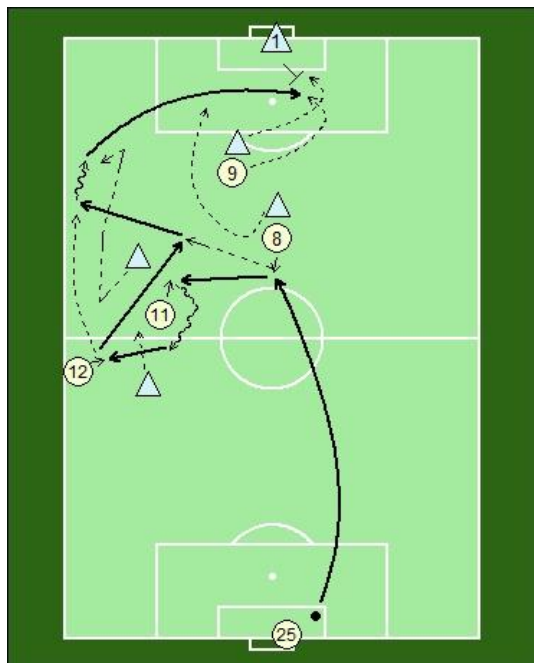
Liverpool: 4 – 2 – 3 – 1

Slika 35: OSNOVNA POSTAVITEV

SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE V PRIPRAVI IN ZAKLJUČKU NAPADA

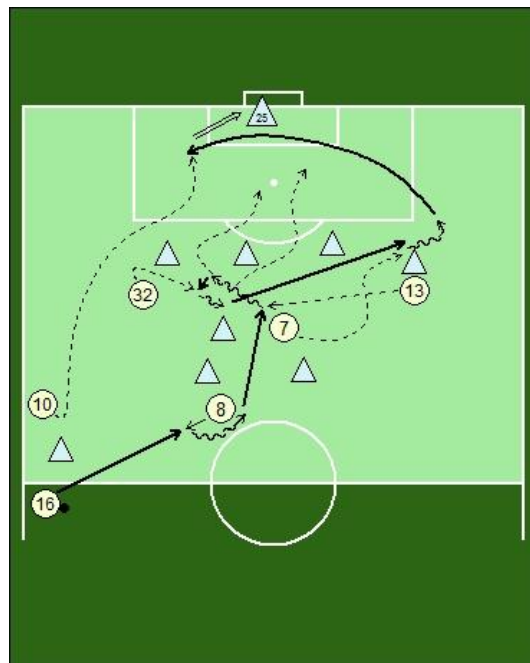
1) Predložek s krilnega položaja:

a)

Slika 36 (Liverpool)

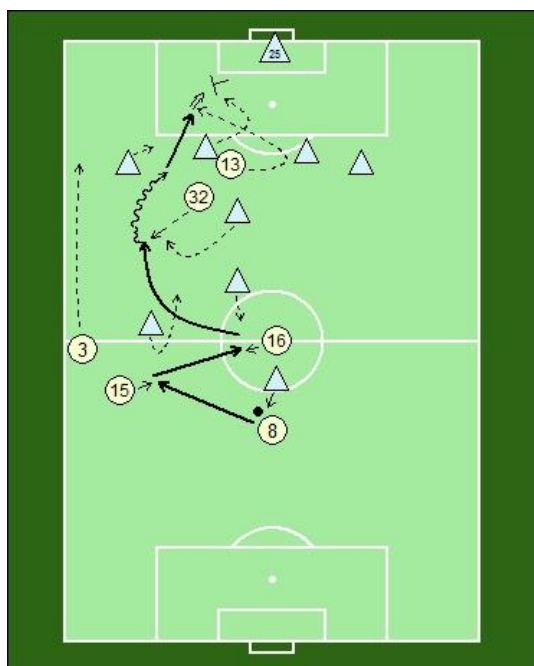
b)

Slika 37 (Manchester United)

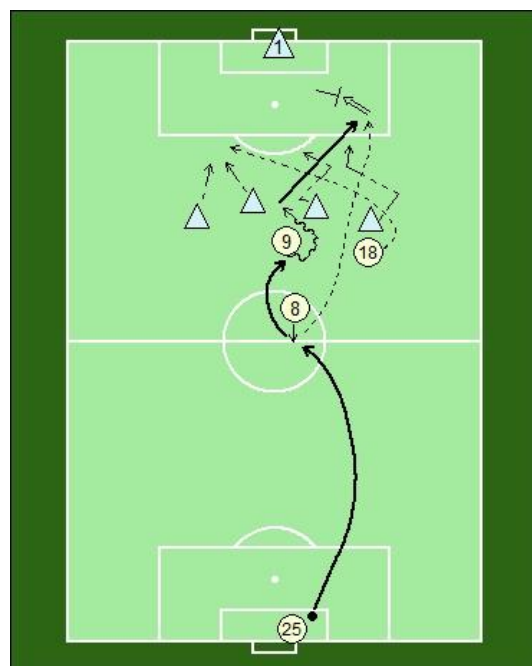
2) Podaja v globino:

a)

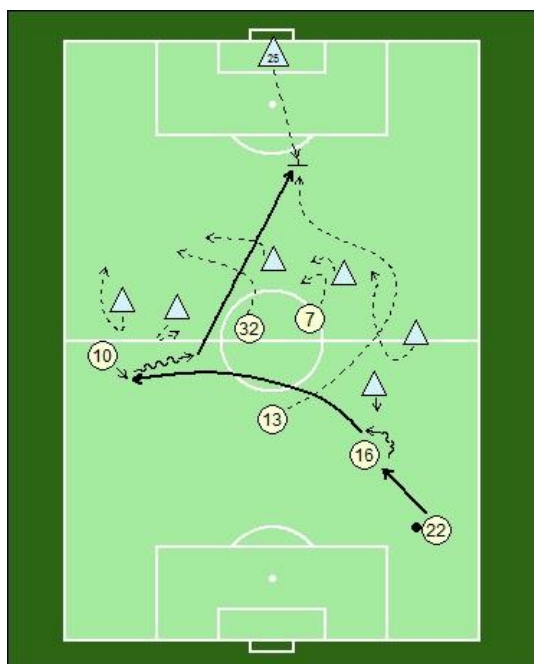
Slika 38 (Manchester United)

b)

Slika 39 (Liverpool)

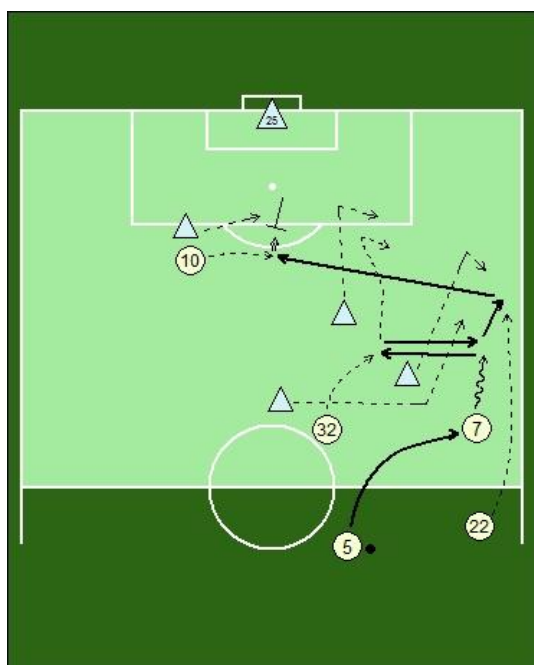
c)

Slika 40 (Manchester United)

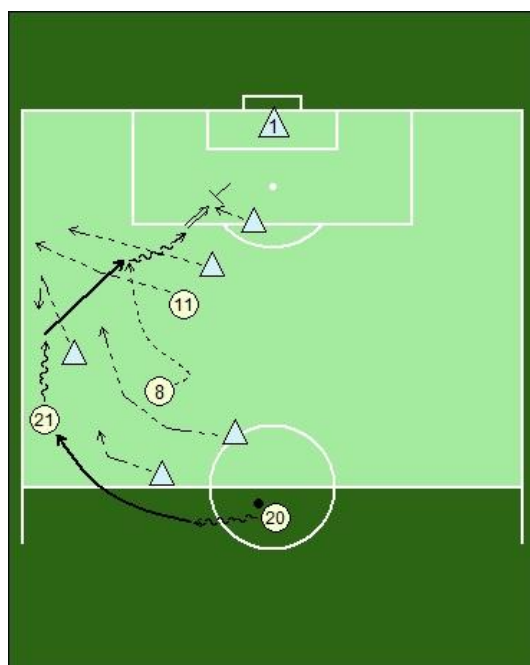
3) Udarec na gol izven kazenskega prostora (iz druge vrste):

a)

Slika 41 (Manchester United)

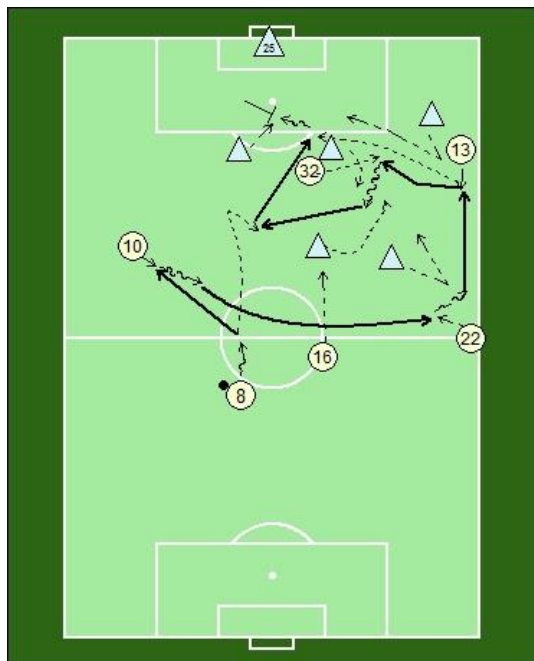
b)

Slika 42 (Liverpool)

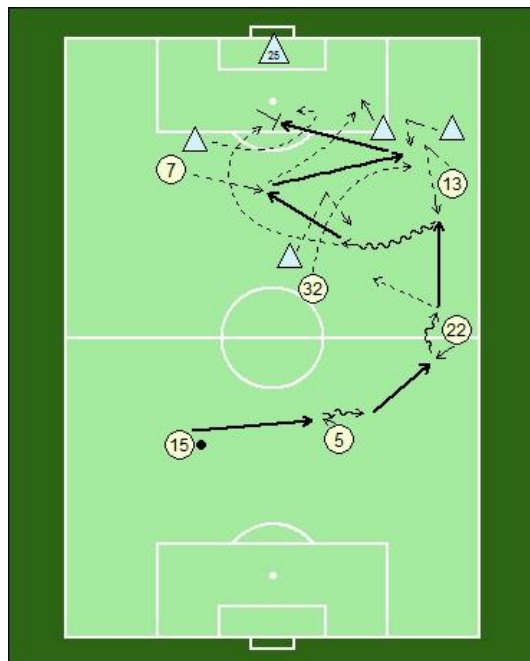
4) Kontinuiran napad:

a)

Slika 43 (Manchester United)

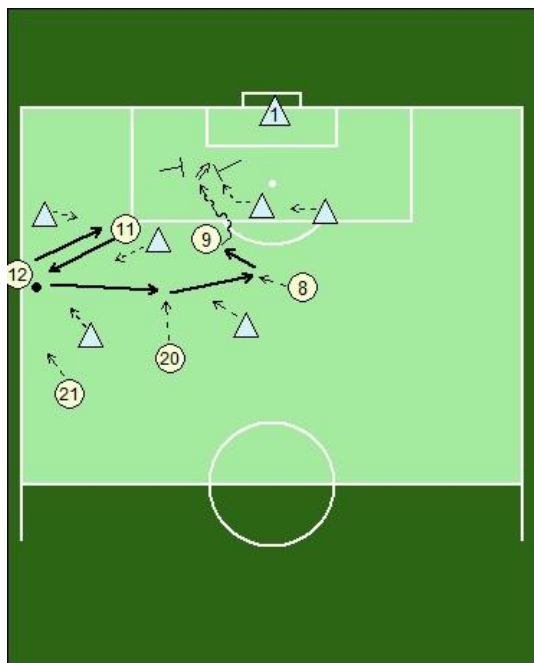
b)

Slika 44 (Manchester United)

5) Atipične igralne situacije:

a)

Slika 45 (Liverpool)

5.1.5 BARCELONA : MALAGA – SESTAVNE SITUACIJE

Premiera division – 22. marec 2009 – Barcelona – Camp Nou

BARCELONA 6 : 0 MALAGA

Xavi **18**
Messi **24**
Henry **32**
Eto'o **42, 56**
Alves **50**

1 Victor Valdes
2 Martin Caceres
4 Rafael Marquez
6 Xavi Hernandez
8 Andres Iniesta
9 Samuel Eto'o
10 Lionel Messi
14 Thierry Henry
16 Sylvinho
20 Dani Alves
24 Toure Yaya

Menjave:

13 Hose Pinto
7 Eidur Gudjohnsen
11 Bojan Krkic
15 Seydou Keita
21 Aleksander Hleb
29 Victor Sanchez
36 Alberto Botia

Trener: Josep Guardiola

13 Inaki Goitia
2 Jesus Gamez
4 Iban Cuadrado
5 Alberto Luque
8 Fernandez Fernando
9 Salva Ballesta
10 Antonio Apono
14 Miguel Rosario
18 Eliseu
23 Nacho
24 Lolo

Menjave:

1 Francesco Arnau
7 Pere Marti
21 Jose Cheli
15 Adriano Ferreira
17 Sergio Duda
20 Manolo Gaspar
22 Pablo Barros

Trener: Antonio Tapia

Barcelona: 4 – 3 – 3

Slika 46: OSNOVNA POSTAVITEV

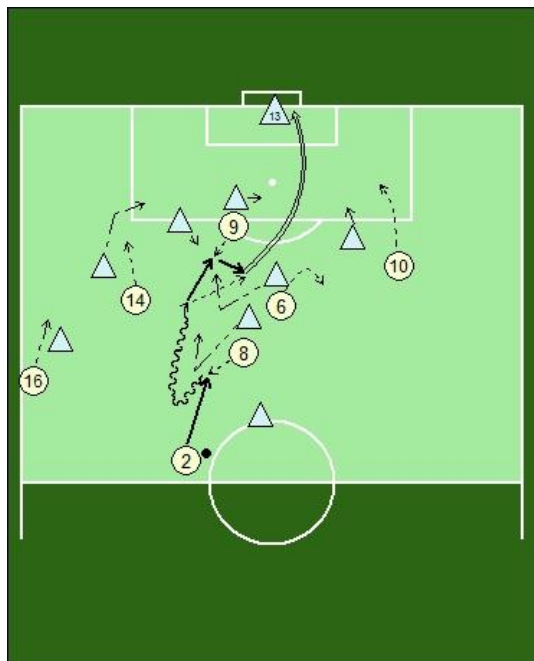

Malaga: 4 – 4 – 2

Slika 47: OSNOVNA POSTAVITEV

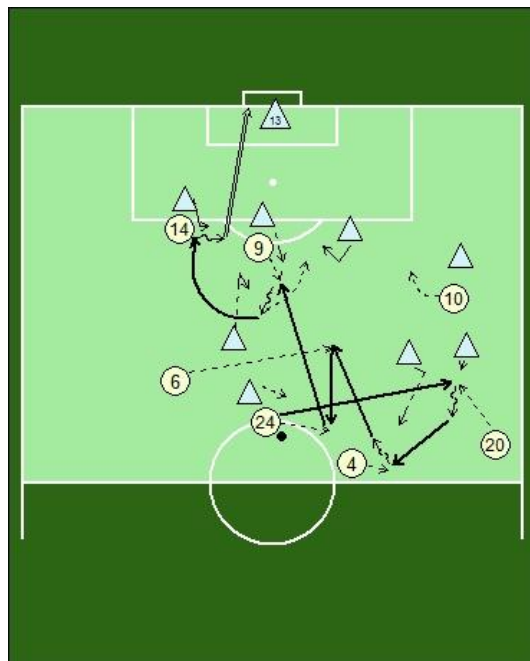
3) Udarec na gol izven kazenskega prostora (iz druge vrste):

a)

Slika 50 (Barcelona)

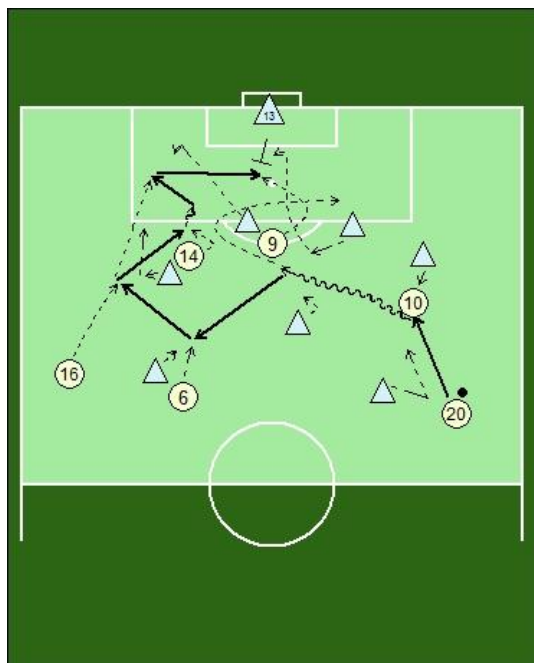
b)

Slika 51 (Barcelona)

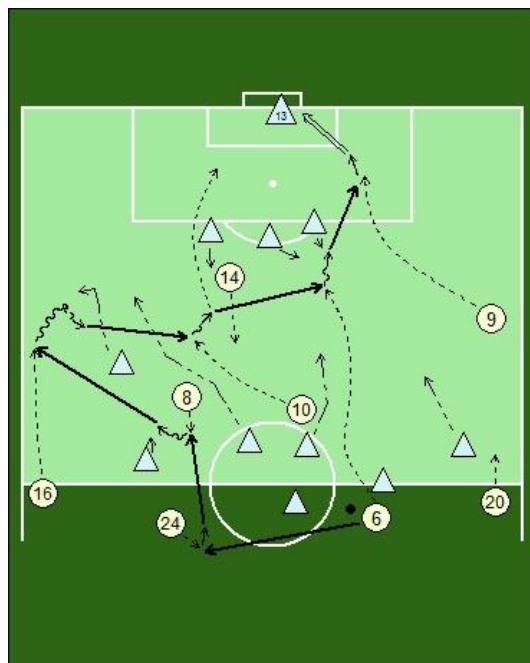
4) Kontinuiran napad:

a)

Slika 52 (Barcelona)

b)

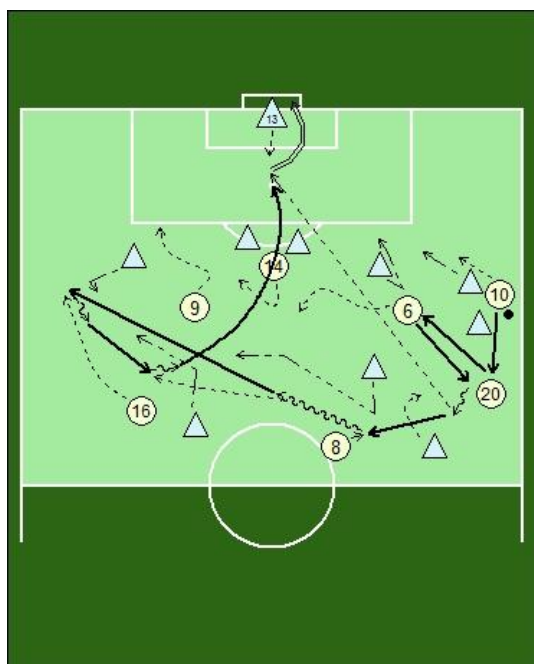
Slika 53 (Barcelona)

[illegible]

5) Atipične igralne situacije:

50

c)

Slika 57 (Barcelona)

5.1.6 MANCHESTER UNITED : PORTO – SESTAVNE SITUACIJE

Liga prvakov – 1/4 finale – 7. april 2009 – Manchester – Old Trafford

MANCHESTER UNITED 2 : 2 PORTO

Rooney **15**
Tevez **85**

Rodriguez **4**
Mariano **89**

1 Edwin Van der Sar
22 John O'Shea
15 Nemanja Vidić
23 Jonny Evans
3 Patrice Evra
24 Darren Fletcher
16 Michael Carrick
18 Paul Scholes
7 Cristiano Ronaldo
10 Wayne Rooney
13 Ji-sun Park

1 Helton da Silva
21 Cristian Sapunaru
2 Bruno Alves
14 Ronaldo
28 Aly Cissokho
8 Lucho
25 Fernando
16 Raul Meireles
9 Lisandro
12 Hulk
10 Cristiano Rodriguez

Menjave:

12 Ben Foster
2 Gary Neville
11 Ryan Giggs
17 Nani
32 Carlos Tevez
41 Federico Macheda
42 Richard Eckersley

Menjave:

33 Nuno
4 Milan Stepanov
11 Mariano
17 Tarik Sektioui
19 Ernesto Farias
20 Tomas Costa
22 Andres Madrid

Trener: Sir Alex Ferguson

Trener: Jesualdo Ferreira

Manchester United: 4 – 3 – 3

Slika 58: OSNOVNA POSTAVITEV

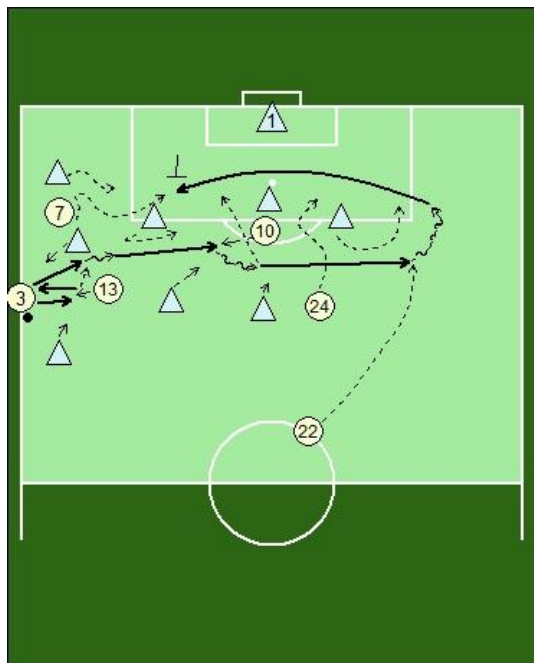
Porto: 4 – 3 – 3

Slika 59: OSNOVNA POSTAVITEV

SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE V PRIPRAVI IN ZAKLJUČKU NAPADA

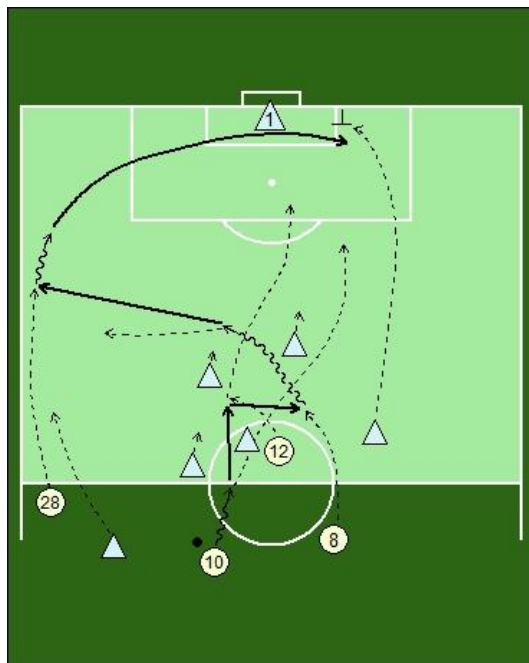
1) Predložek s krilnega položaja:

a)

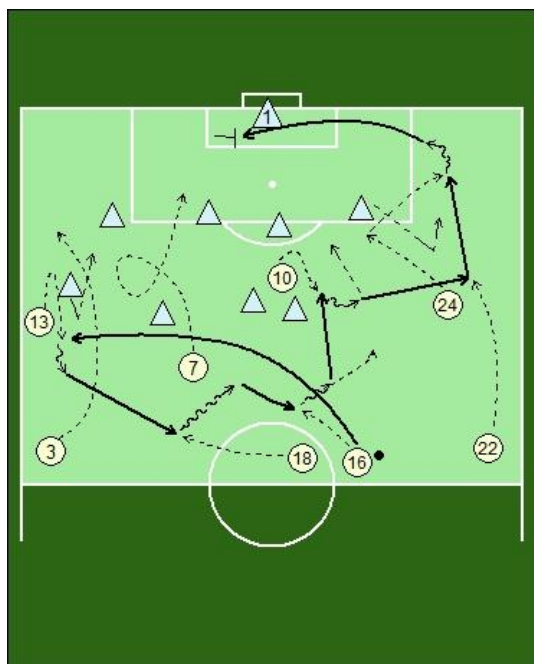
Slika 60 (Manchester United)

b)

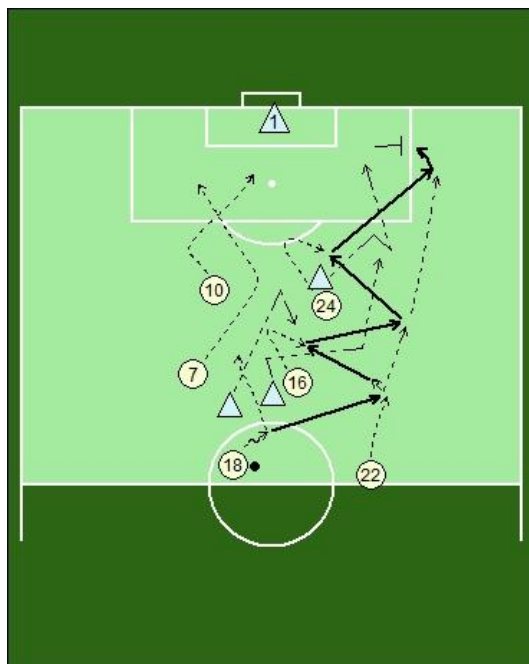
Slika 61 (Porto)

c)

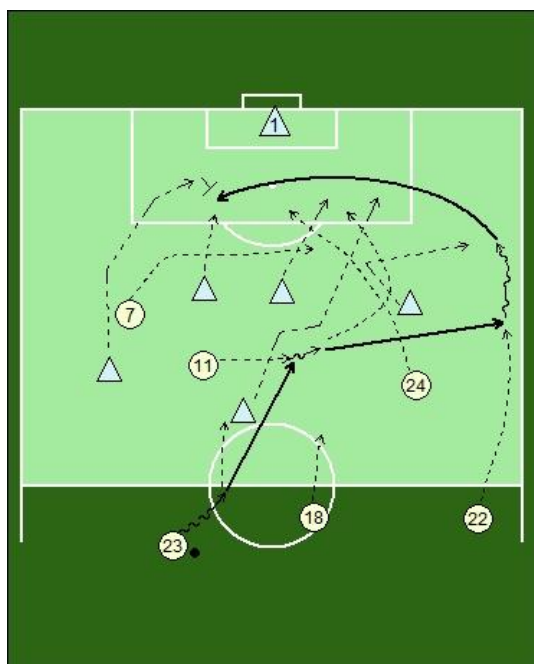
Slika 62 (Manchester United)

d)

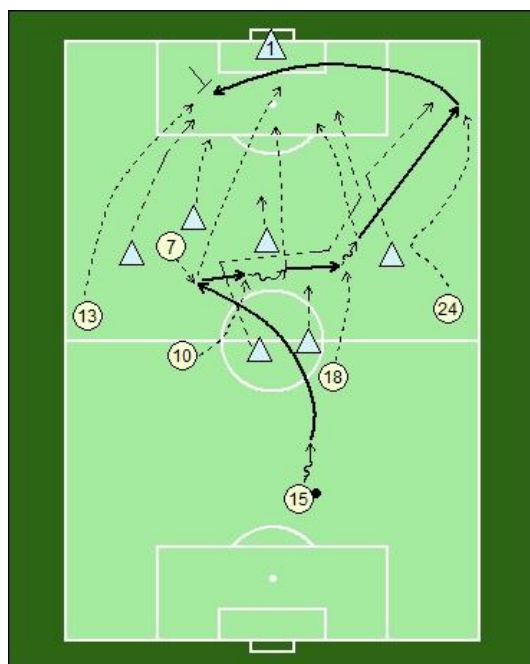
Slika 63 (Manchester United)

e)

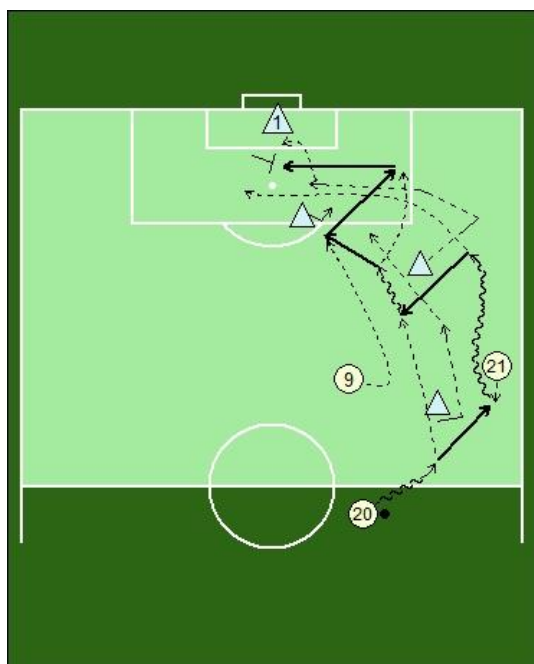
Slika 64 (Manchester United)

f)

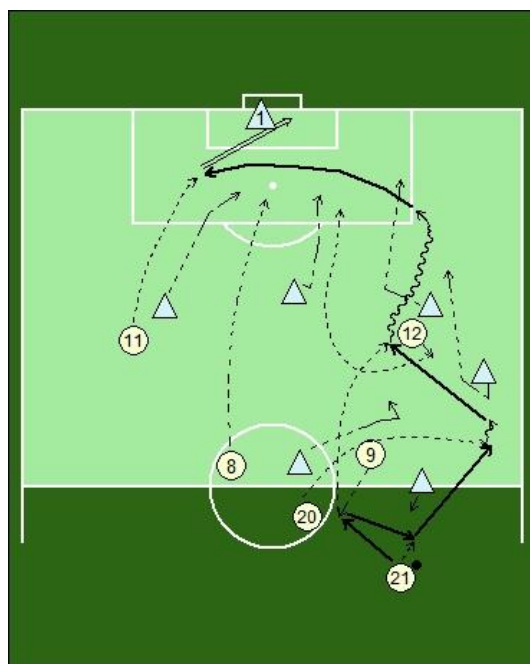
Slika 65 (Manchester United)

g)

Slika 66 (Porto)

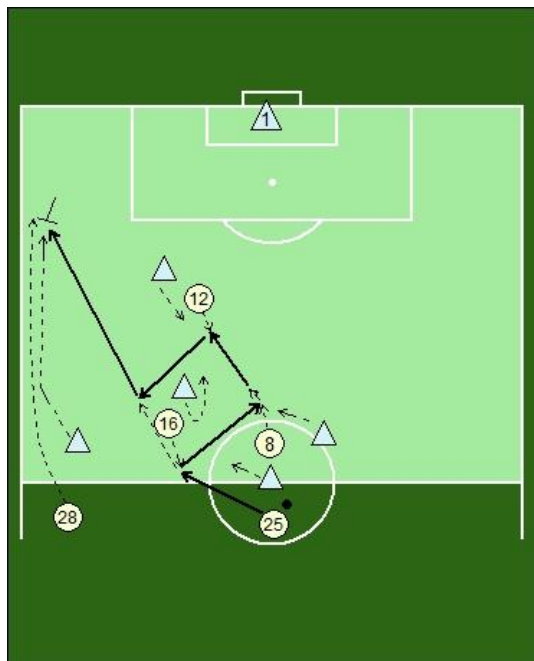
h)

Slika 67 (Porto)

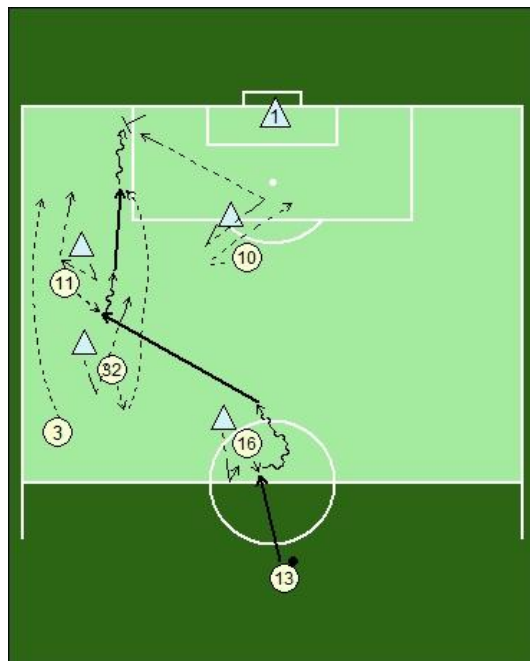
2) Podaja v globino:

a)

Slika 68 (Porto)

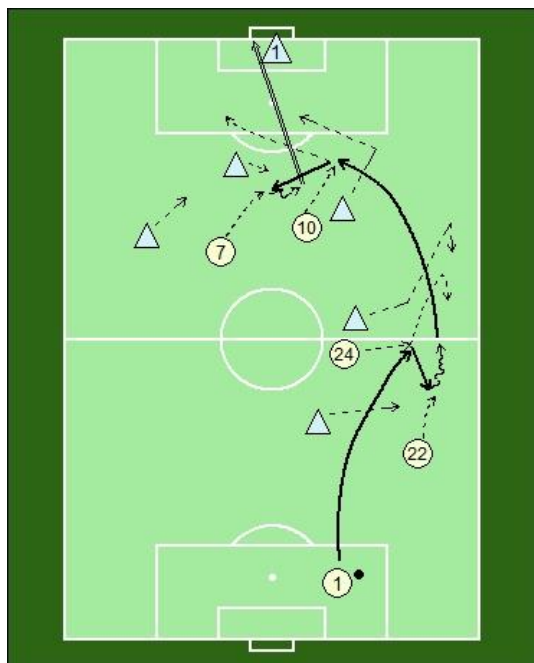
b)

Slika 69 (Manchester United)

3) Udarec na gol izven kazenskega prostora (iz druge vrste):

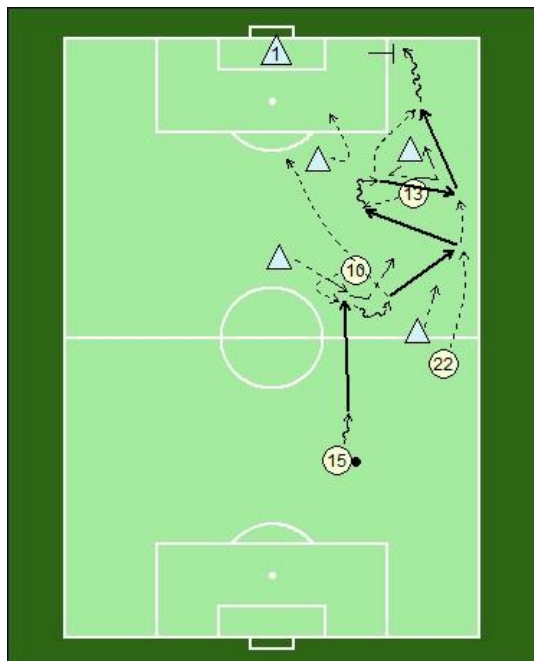
a)

Slika 70 (Manchester United)

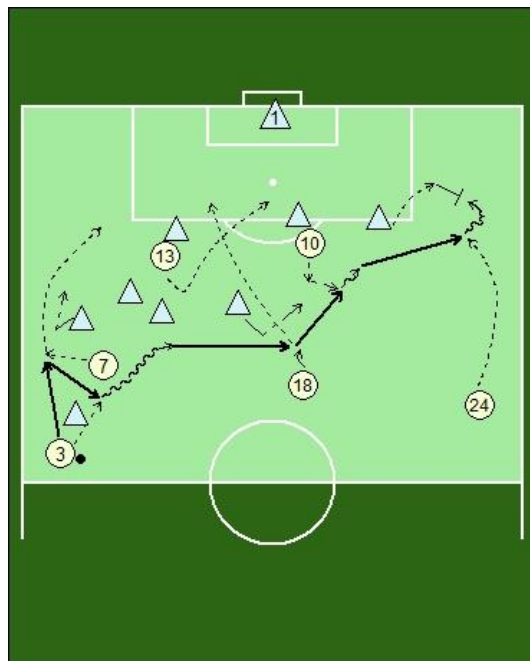
4) Kontinuiran napad:

a)

Slika 71 (Manchester United)

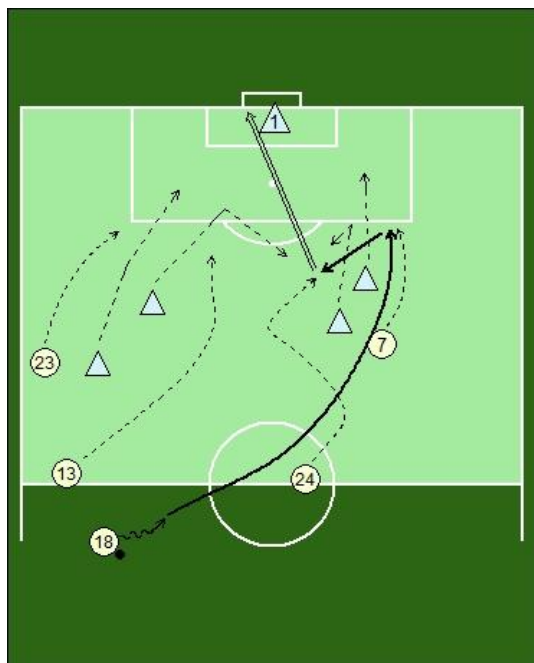
b)

Slika 72 (Manchester United)

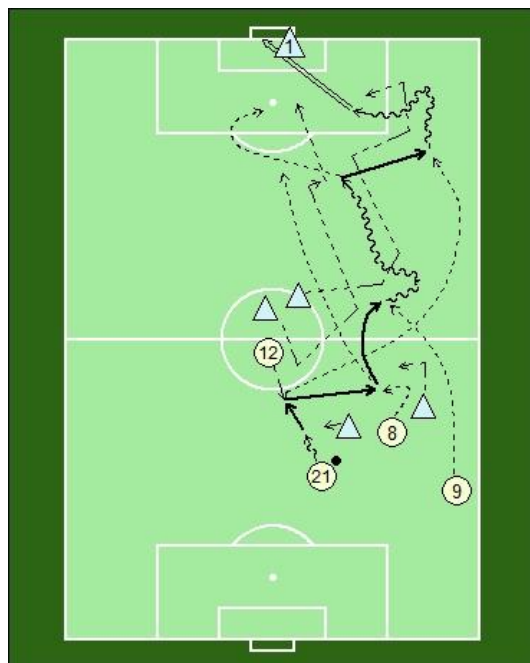
5) Protinapad:

a)

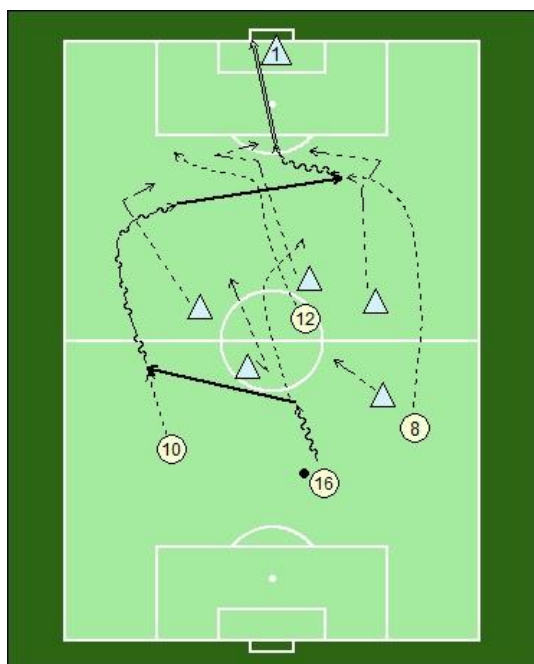
Slika 73 (Manchester United)

b)

Slika 74 (Porto)

c)

Slika 75 (Porto)

5.1.7 CHELSEA : LIVERPOOL – SESTAVNE SITUACIJE

Liga prvakov – 1/4 finale – 14. april 2009 – London – Stamford Bridge

CHELSEA 4 : 4 LIVERPOOL

Reina **51** (ag)
Alex **57**
Lampard **76, 89**

Aurelio **19**
Alonso **28** (p)
Lucas **81**
Kuyt **18**

- 1 Petr Čech
- 2 Branislav Ivanović
- 3 Ashley Cole
- 5 Michael Essien
- 6 Ricardo Carvalho
- 8 Frank Lampard
- 11 Didier Drogba
- 13 Michael Ballack
- 15 Florent Malouda
- 21 Salomon Kalou
- 33 Alex

- 25 Jose Reina
- 9 Fernando Torres
- 12 Fabio Aurelio
- 14 Xabi Alonso
- 15 Yossi Benayoun
- 17 Alvaro Arbeloa
- 18 Dirk Kuyt
- 20 Javier Mascherano
- 21 Lucas
- 23 Jamie Carragher
- 37 Martin Škrtel

Menjave:

- 40 Henrique Hilario
- 9 Franco Di Santo
- 12 John Mikel Obi
- 20 Deco
- 35 Juliano Belletti
- 39 Nicolas Anelka
- 42 Michael Maniche

Menjave:

- 1 Diego Cavalieri
- 2 Andrea Dossena
- 4 Sami Hyypia
- 5 Daniel Agger
- 11 Albert Riera
- 19 Ryan Babel
- 24 David N'Gog

Trener: Guus Hiddink

Trener: Rafael Benitez

Chelsea: 4 – 1 – 4 – 1

Slika 76: OSNOVNA POSTAVITEV

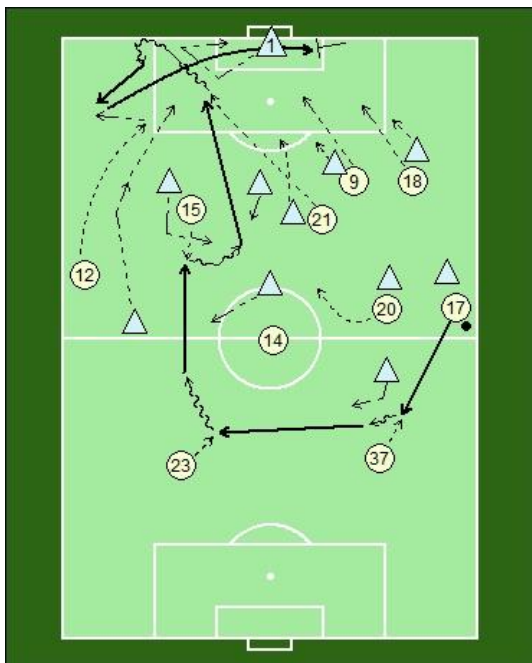
Liverpool: 4 – 2 – 3 – 1

Slika 77: OSNOVNA POSTAVITEV

SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE V PRIPRAVI IN ZAKLJUČKU NAPADA

1) Predložek s krilnega položaja:

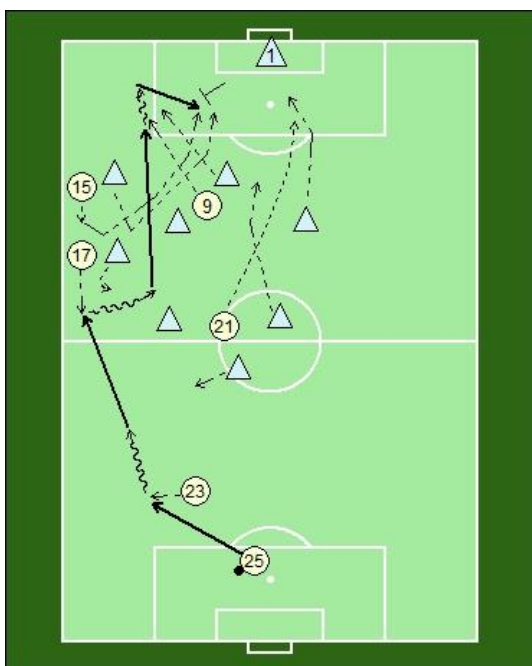
a)

Slika 78 (Liverpool)

2) Podaja v globino:

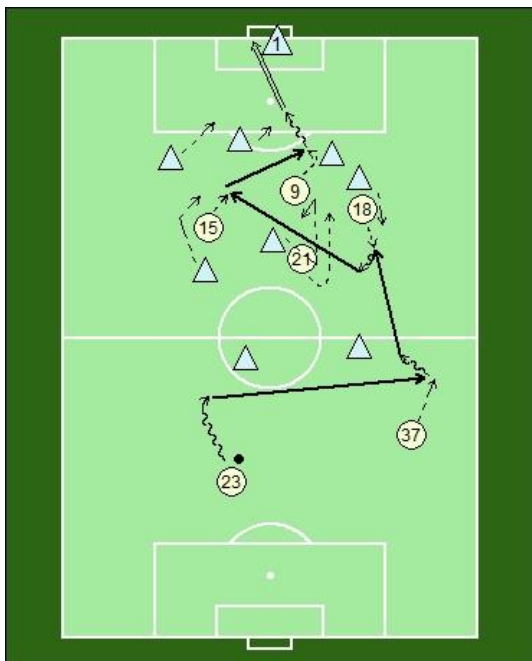
a)

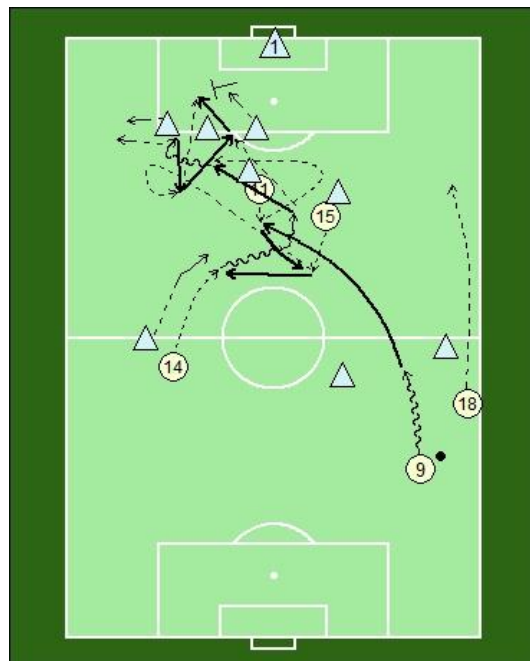
Slika 79 (Liverpool)

3) Kontinuiran napad:

a)

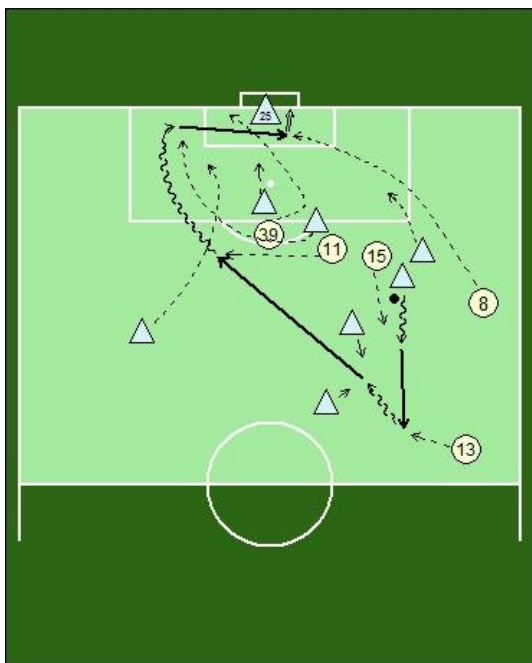
Slika 80 (Liverpool)

Slika 81 (Liverpool)

4) Atipične igralne situacije:

a)

Slika 82 (Chelsea)

5.1.8 REAL MADRID : BARCELONA – SESTAVNE SITUACIJE

Premiera division – 2. maj 2009 – Madrid – Santiago Bernabeu

REAL MADRID 2 : 6 BARCELONA

Higuain 13

Ramos 56

Henry 17, 58

Puyol 20

Messi 35, 74

Piquet 82

1 Iker Casillas
4 Sergip Ramos
5 Fabio Cannavaro
6 Lassana Diara
8 Gago
7 Raul Gonzales
11 Arjen Robben
12 Marcelo
16 Gabriel Heinze
20 Gonzalo Higuain
21 Christoph Metzelder

1 Victor Valdes
3 Gerard Pique
5 Carles Puyol
6 Xavi Hernandez
8 Andres Iniesta
9 Samuel Eto'o
10 Lionel Messi
14 Thierry Henry
20 Daniel Alves
22 Eric Abidal
24 Toure Yaya

Menjave:

25 Jerzy Dudek
15 Royston Drenthe
18 Julien Faubert
19 Klaas-Jan Huntelaar
22 Miguel Torres Gomez
23 Rafael Van der Vaart
24 Francisco Javier Garcia

Menjave:

25 Albert Jorquera
2 Martin Caceres
7 Eidur Gudjohnsen
11 Bojan Krkic
15 Seydou Keita
16 Sylvinho
28 Sergio Busquets

Trener: Josep Guardiola

Trener: Juande Ramos

Real Madrid: 4 – 4 – 2

Slika 83: OSNOVNA POSTAVITEV

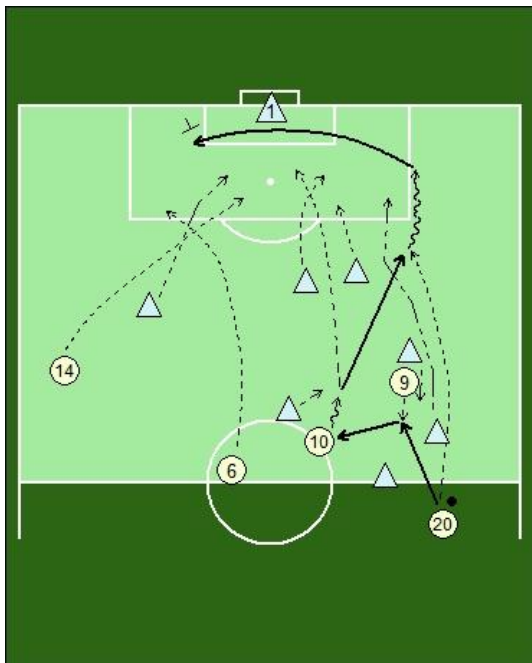
Barcelona: 4 – 3 – 3

Slika 84: OSNOVNA POSTAVITEV

SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE V PRIPRAVI IN ZAKLJUČKU NAPADA

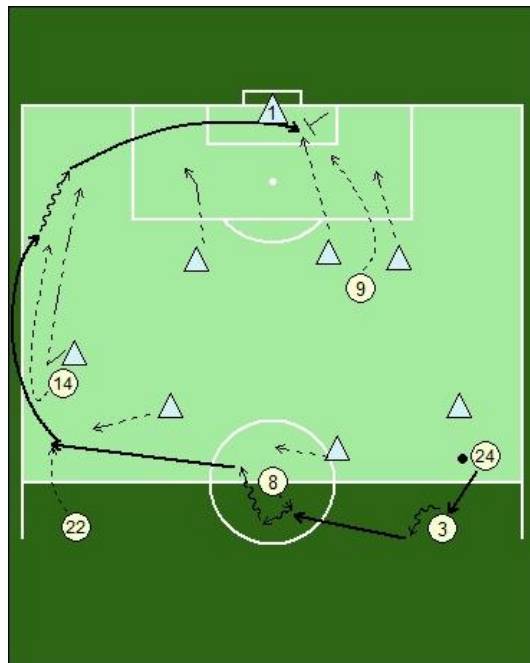
1) Predložek s krilnega položaja:

a)

Slika 85 (Barcelona)

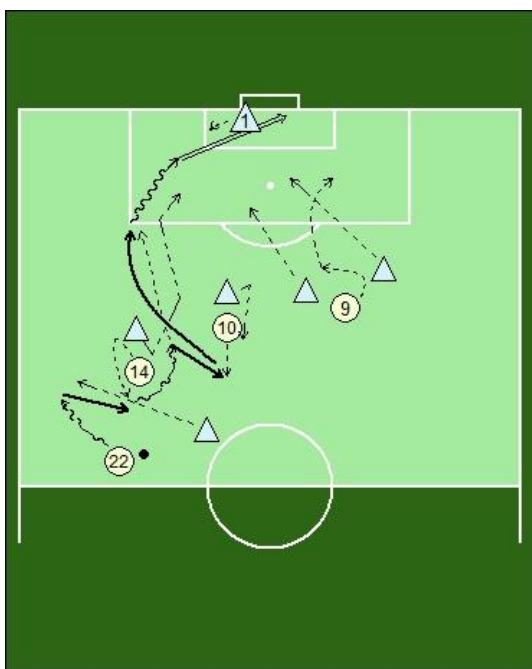
b)

Slika 86 (Barcelona)

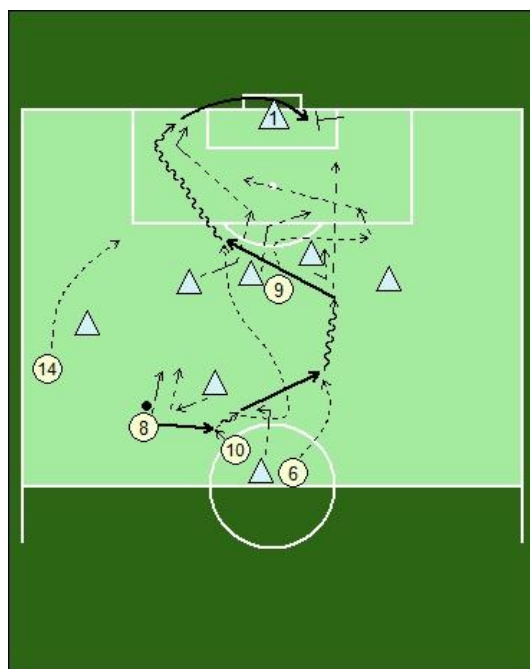
2) Podaja v globino:

a)

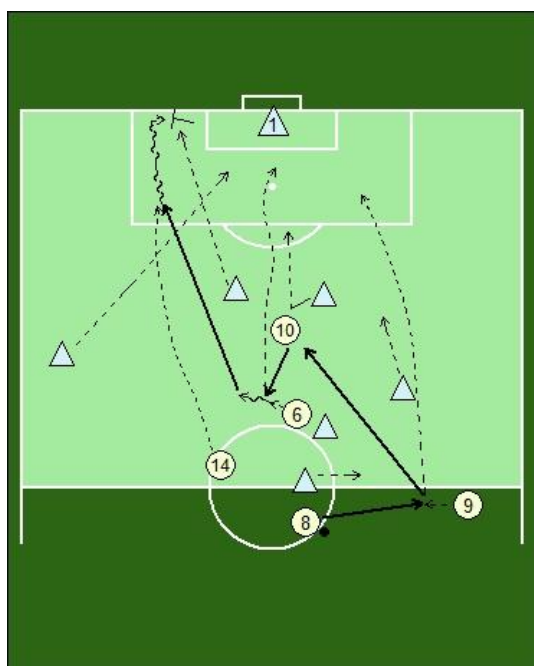
Slika 87 (Barcelona)

b)

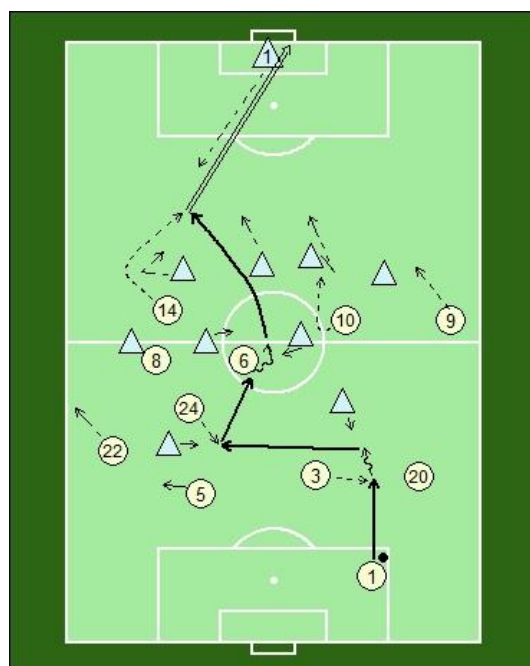
Slika 88 (Barcelona)

c)

Slika 89 (Barcelona)

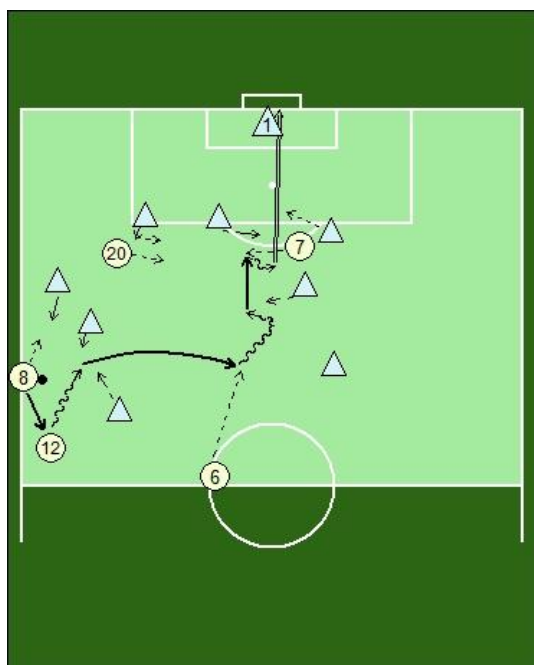
d)

Slika 90 (Barcelona)

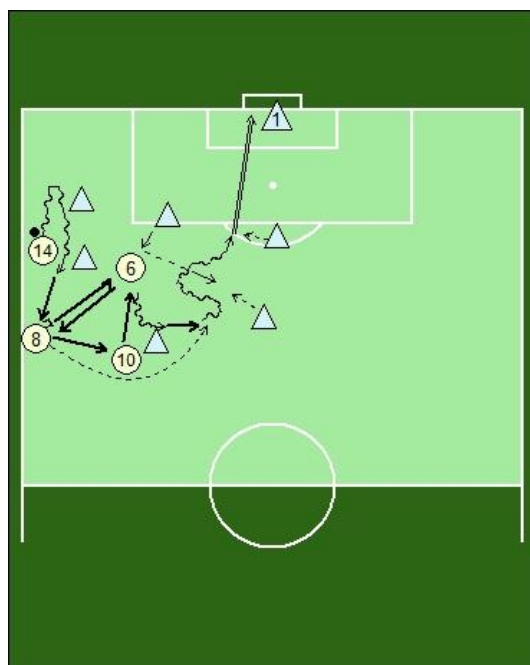
3) Udarec na gol izven kazenskega prostora (iz druge vrste):

a)

Slika 91 (Real Madrid)

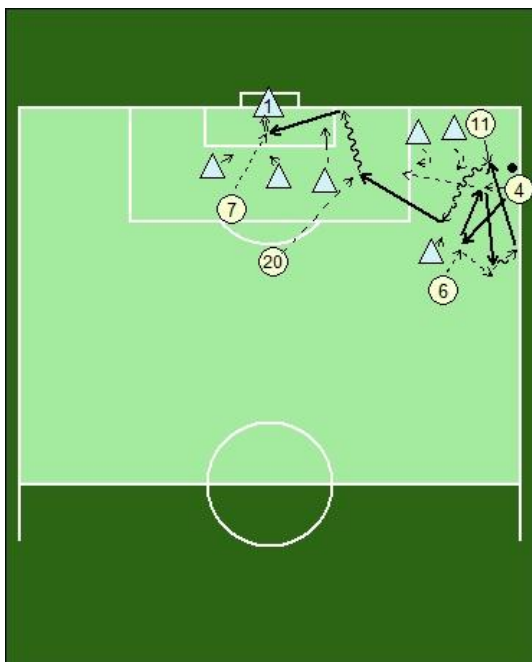
b)

Slika 92 (Barcelona)

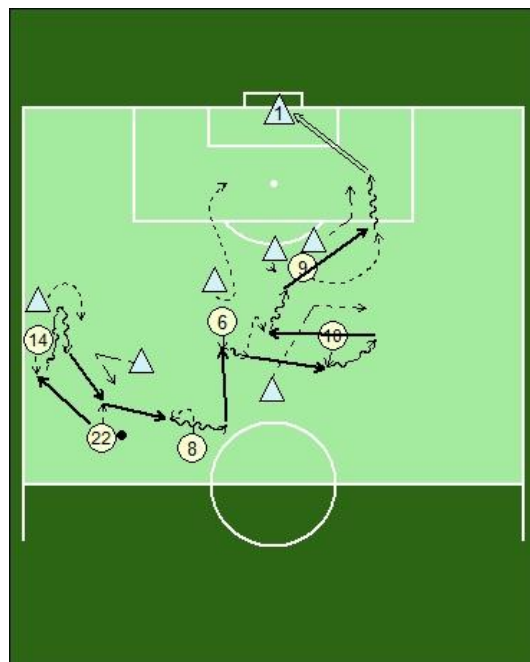
4) Kontinuiran napad:

a)

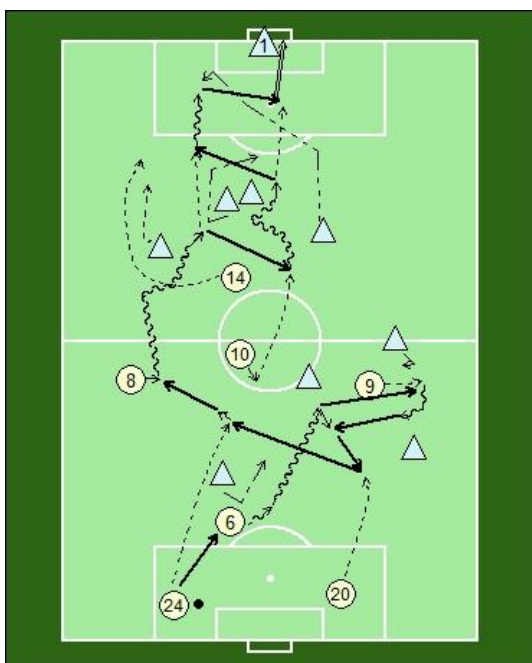
Slika 93 (Real Madrid)

b)

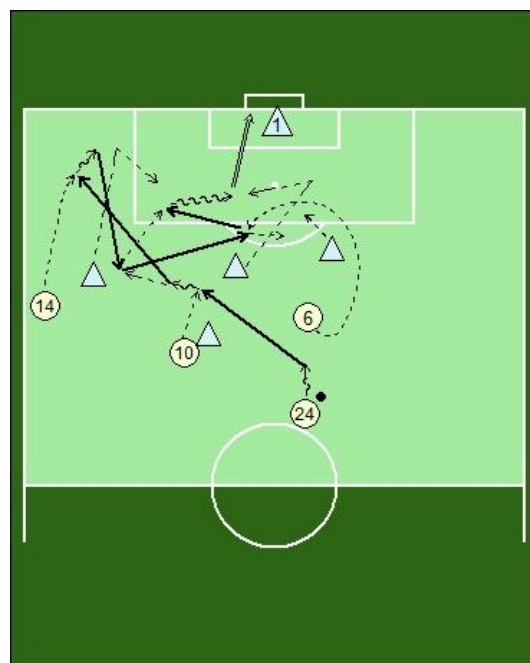
Slika 94 (Barcelona)

c)

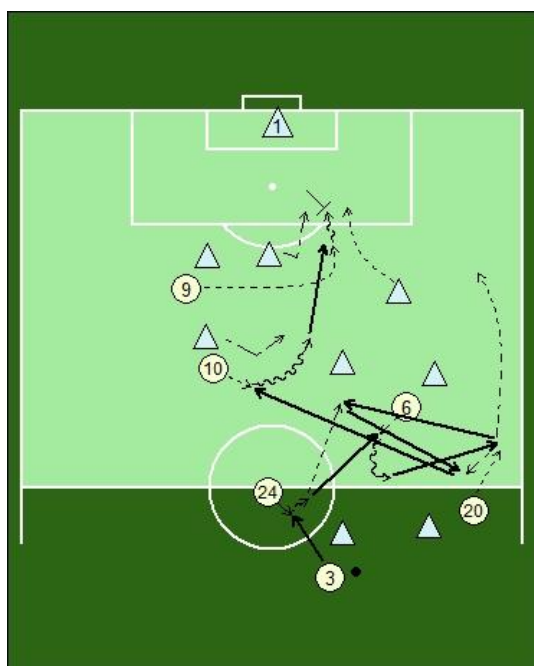
Slika 95 (Barcelona)

d)

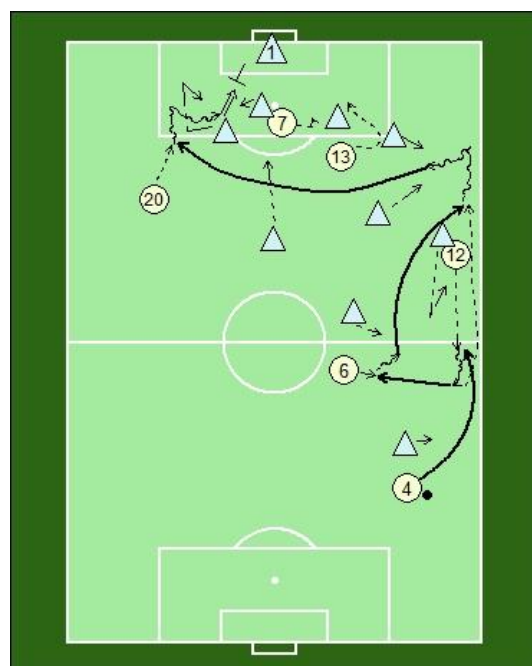
Slika 96 (Barcelona)

e)

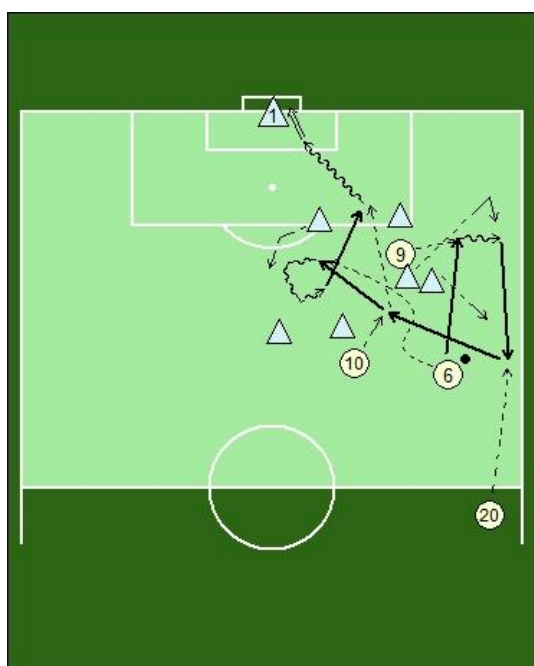
Slika 97 (Barcelona)

f)

Slika 98 (Real Madrid)

g)

Slika 99 (Barcelona)

A diagram of a basketball court illustrating a foul call. Player 20 is in the key, fouling Player 10. Player 10 is moving towards the basket. Player 9 is on the right side of the court. The diagram shows various movement paths with arrows: a solid arrow for Player 10, a dashed arrow for Player 9, and a wavy arrow for Player 20. A foul call is indicated by a solid arrow pointing to Player 20.

[illegible]

69

5.1.9 MILANO : INTER – SESTAVNE SITUACIJE

Serie A – 29. avgust 2009 – Milano – San Siro

MILANO 0 : 4 INTER

Motta **29**

Milito **36**

Maicon **45 + 1**

Stanković **67**

30 Marco Storari
13 Alessandro Nesta
15 Gianluca Zambrotta
18 Marek Jankulovski
33 Thiago Silva
8 Gennaro Gattuso
16 Mathieu Flamini
21 Andrea Pirlo
7 Pato
22 Marco Borriello
80 Ronaldinho

Menjave:

31 Flavio Roma
5 Oguchi Onyewu
10 Clarence Seedorf
23 Massimo Ambrosini
9 Filippo Inzaghi
11 Klaas-Jan Huntelaar
20 Ignazio Abate

Trener: Leonardo

12 Julio Cesar
4 Javier Zanetti
6 Lucio
13 Maicon
25 Walter Samuel
26 Cristian Chivu
10 Wesley Sneijder
5 Dejan Stanković
8 Motta
22 Diego Milito
9 Samuel Eto'o

Menjave:

1 Francesco Toldo
2 Ivan Cordoba
11 Sulley Ali Muntari
14 Patrik Viera
18 Suazo
39 Davide Santon
45 Mario Balotelli

Trener: Jose Mourinho

Milano: 4 – 3 – 1 – 2

Slika 103: OSNOVNA POSTAVITEV

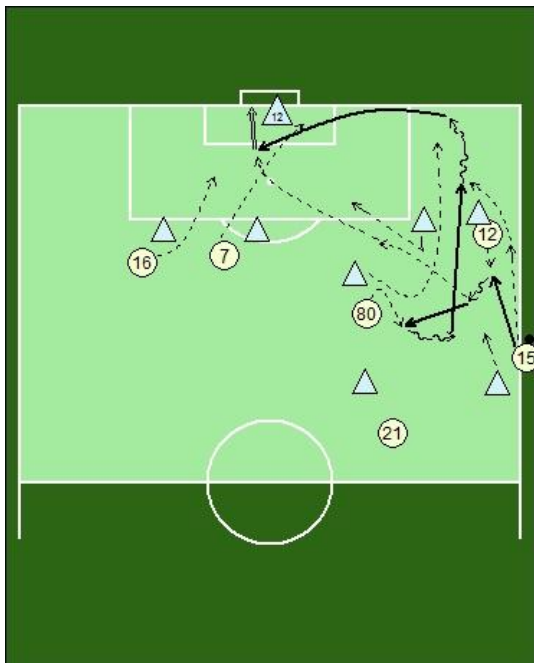
Inter: 4 – 3 – 1 – 2

Slika 104: OSNOVNA POSTAVITEV

SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE V PRIPRAVI IN ZAKLJUČKU NAPADA

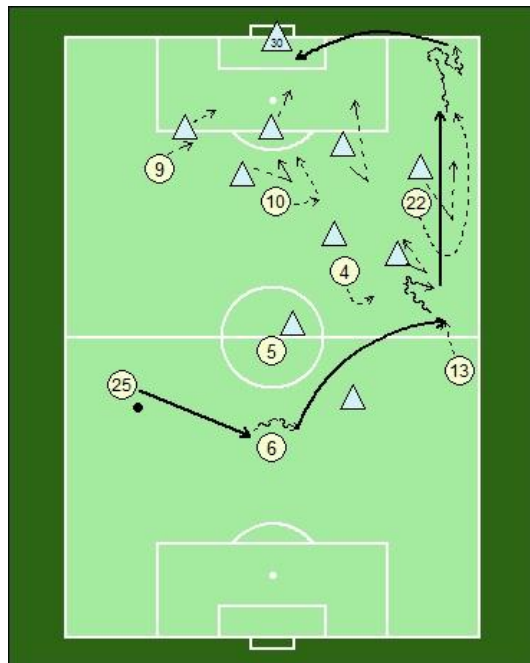
1) Predložek s krilnega položaja:

a)

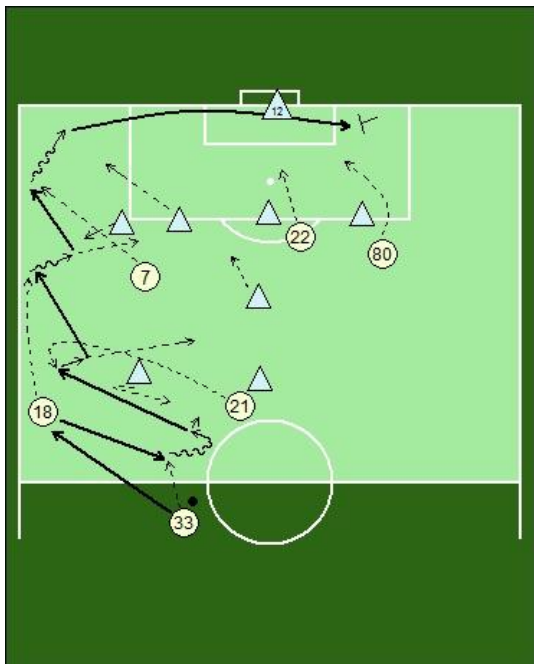
Slika 105 (Milano)

b)

Slika 106 (Inter)

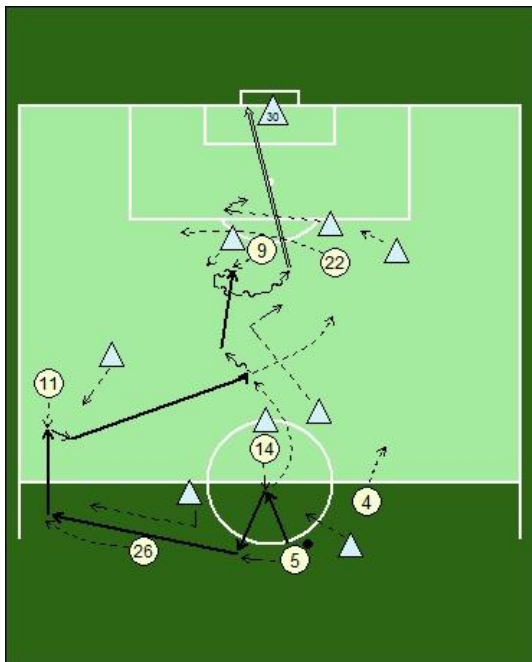
c)

Slika 107 (Milano)

2) Udarec na gol izven kazenskega prostora (iz druge vrste):

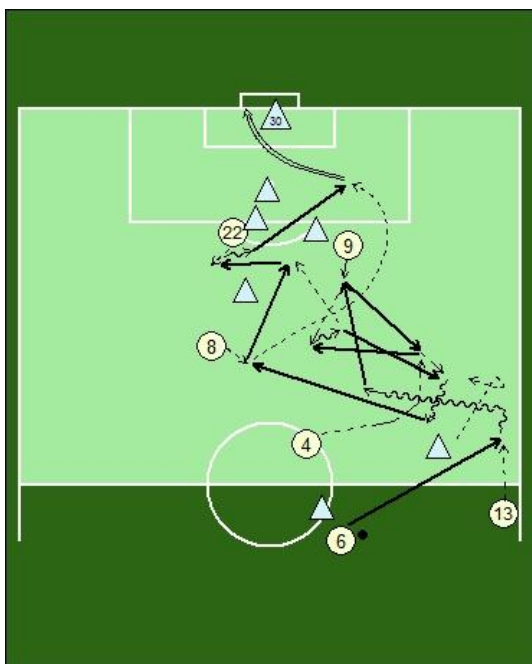
a)

Slika 108 (Inter)

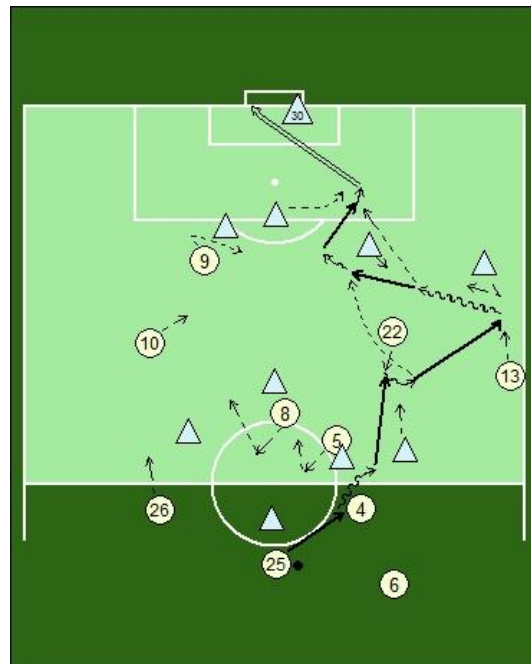
3) Kontinuiran napad:

a)

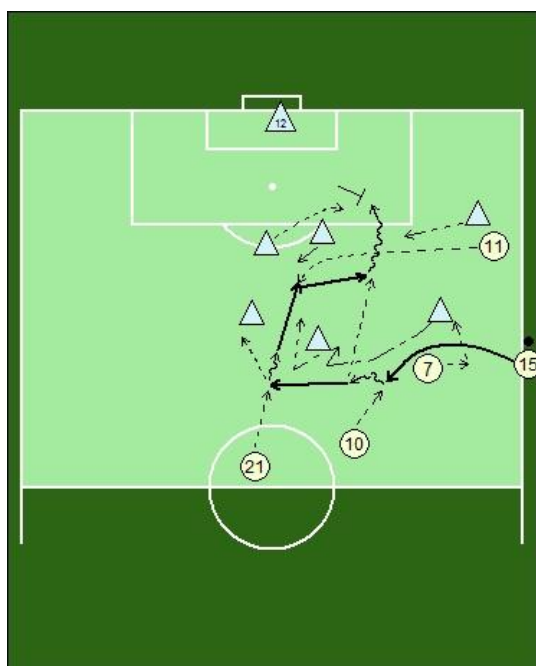
Slika 109 (Inter)

b)

Slika 110 (Inter)

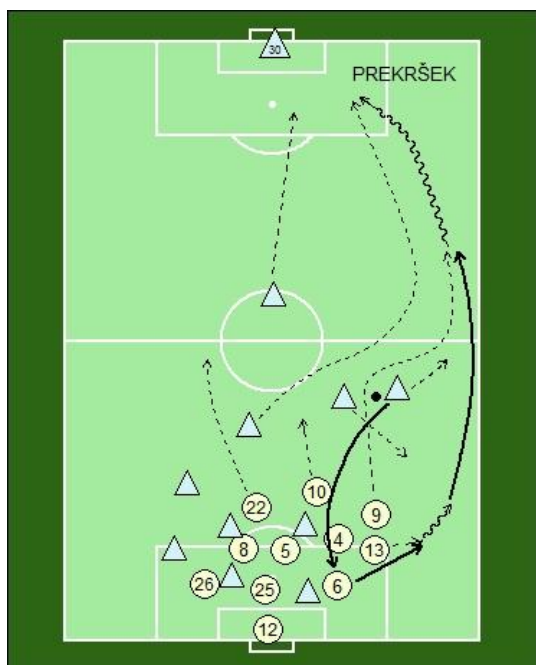
c)

Slika 111 (Milano)

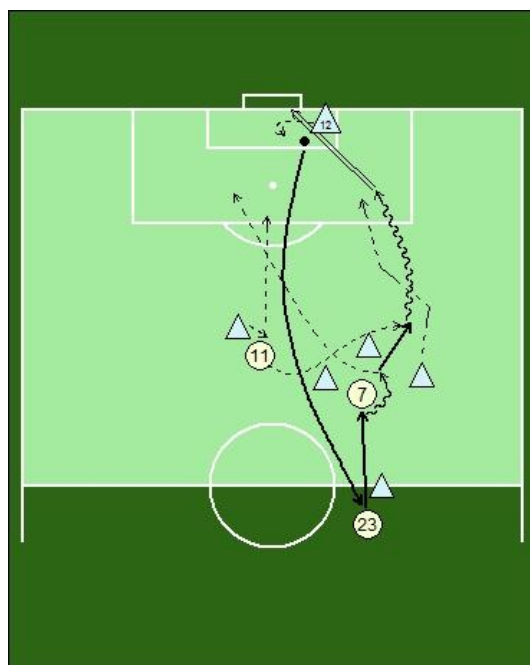
4) Protinapad:

a)

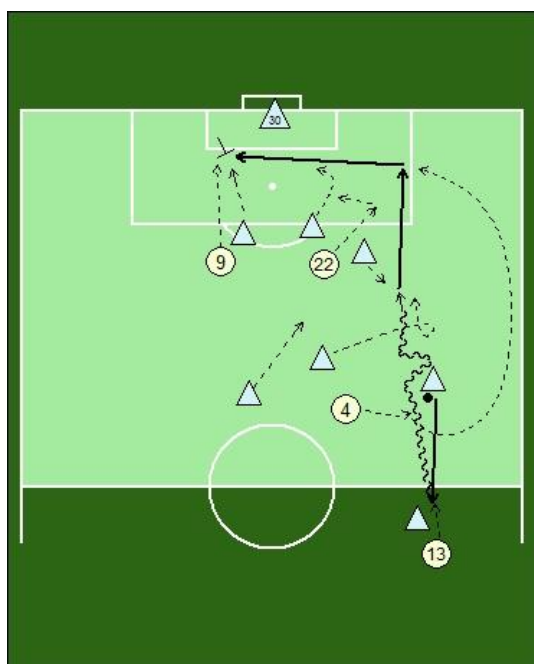
Slika 112 (Inter)

b)

Slika 113 (Milano)

c)

Slika 114 (Inter)

5.1.10 REAL MADRID : DEPORTIVO LA CORUNA – SESTAVNE SITUACIJE

Premiera division – 29. avgust 2009 – Madrid – Santiago Bernabeu

REAL MADRID 3 : 2 DEPORTIVO LA CORUNA

Raul 27

Ronaldo 34

Lassana Diara 59

Riki 30

Veleron 46

- 1 Iker Casillas
- 16 Alvaro Arbeloa
- 18 Raul Albiol
- 19 Ezequiel Garay
- 12 Marcelo
- 10 Lassana Diara
- 22 Xabi Alonso
- 8 Kaka
- 7 Raul Gonzalez
- 9 Cristiano Ronaldo
- 11 Karim Benzema

Menjave:

- 25 Jirzy Dudek
- 20 Gonzalo Higuain
- 14 Guti
- 5 Gago
- 15 Royston Drenthe
- 21 Christoph Metzelder
- 24 Esteban Granero

Trener: Manuel Pellegrini

- 1 Daniel Aranzubia
- 3 Filipe Kasmirski
- 5 Ze Castro
- 6 Juca
- 7 Alberto Lopo Garcia
- 11 Riki
- 14 Pablo Alvarez
- 15 Laure
- 18 Jose Adres Guardado
- 21 Juan Carlos Valeron
- 22 Juan Rodriguez

Menjave:

- 13 Manu
- 2 Manuel Pablo Garcia
- 8 Sergio Gonzalez
- 17 Angel Lafita
- 19 Diego Daniel Colotto
- 23 Ivan Perez
- 24 Mista

Trener: Miguel Angel Lotina

Real Madrid: 4 – 4 – 2

Slika 115: OSNOVNA POSTAVITEV

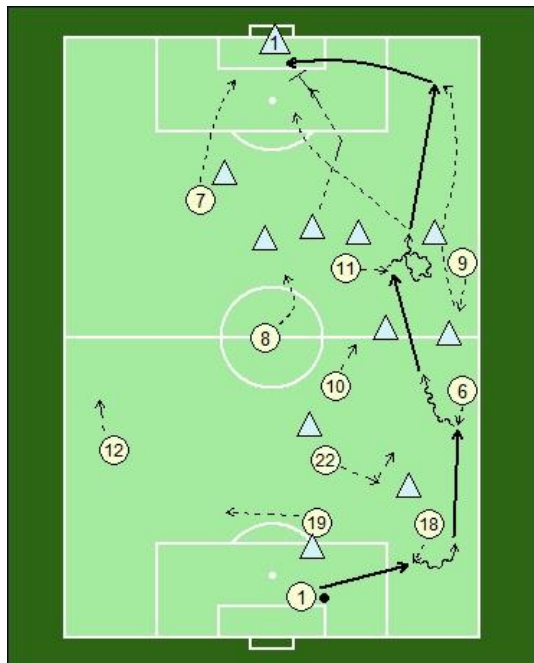
Deportivo La Coruna: 4 – 2 – 3 – 1

Slika 116: OSNOVNA POSTAVITEV

SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE V PRIPRAVI IN ZAKLJUČKU NAPADA

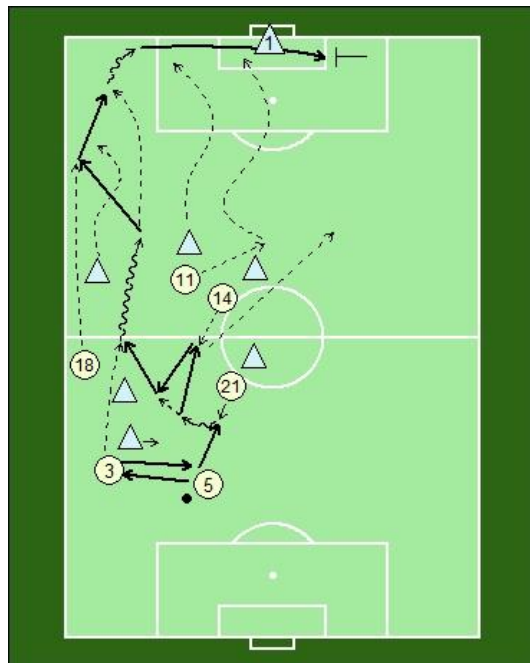
1) Predložek s krilnega položaja:

a)

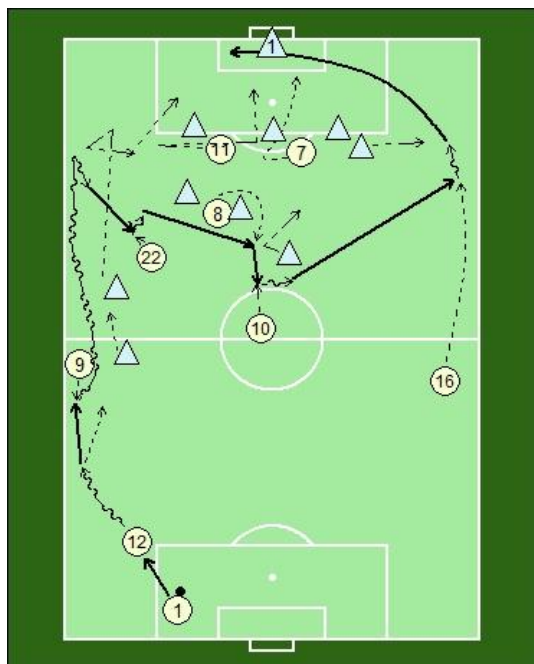
Slika 117 (Real Madrid)

b)

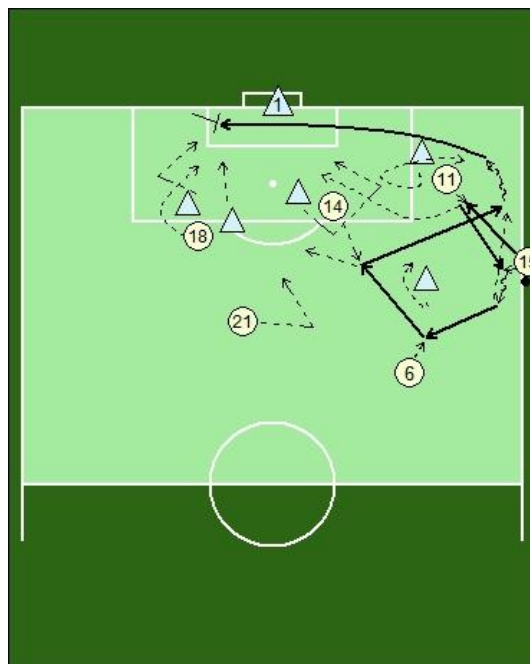
Slika 118 (Deportivo La Coruna)

c)

Slika 119 (Real Madrid)

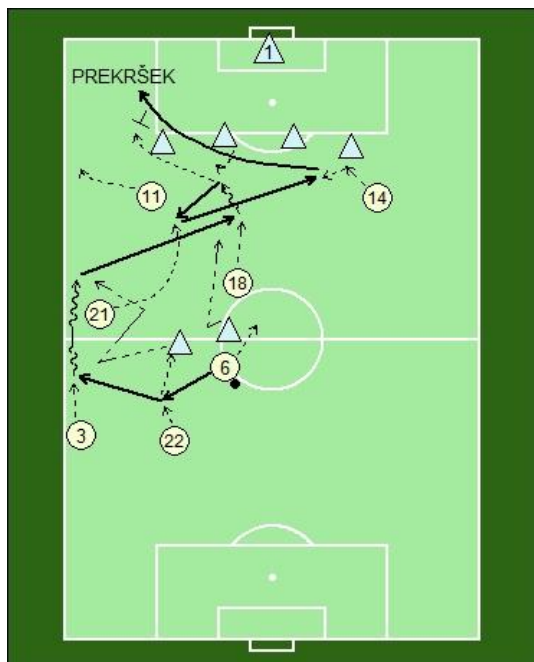
d)

Slika 120 (Deportivo La Coruna)

2) Podaja v globino:

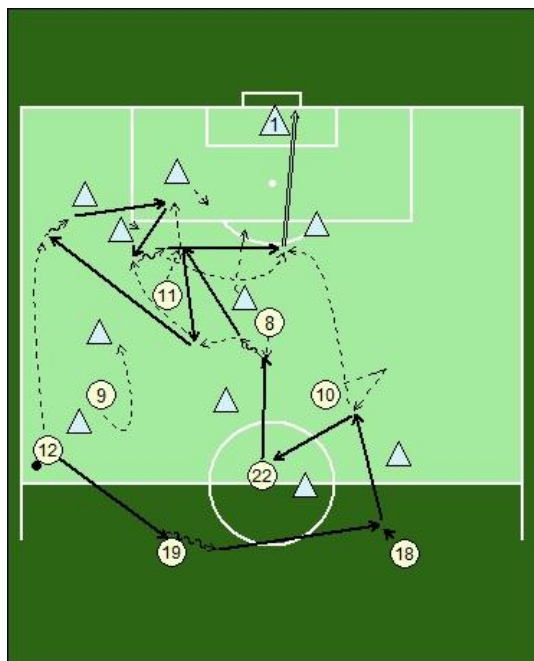
a)

Slika 121 (Deportivo La Coruna)

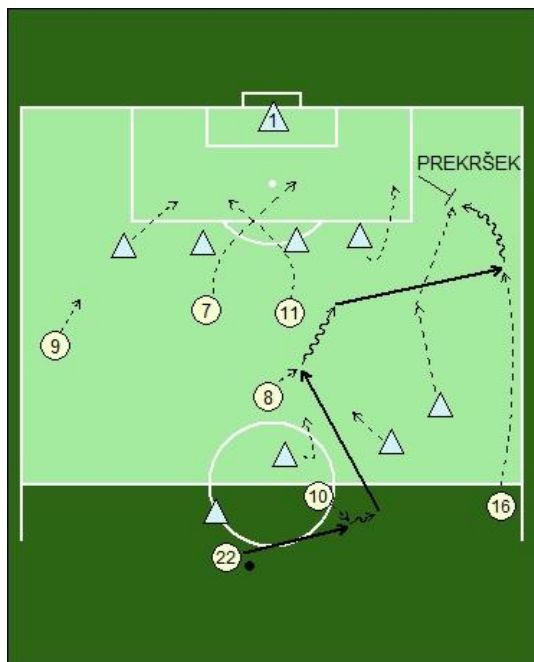
3) Udarec na gol izven kazenskega prostora (iz druge vrste):

a)

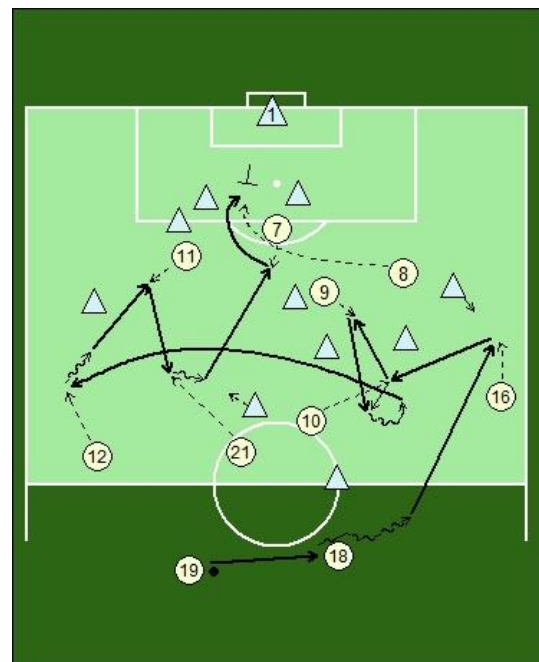

Slika 122 (Real Madrid)

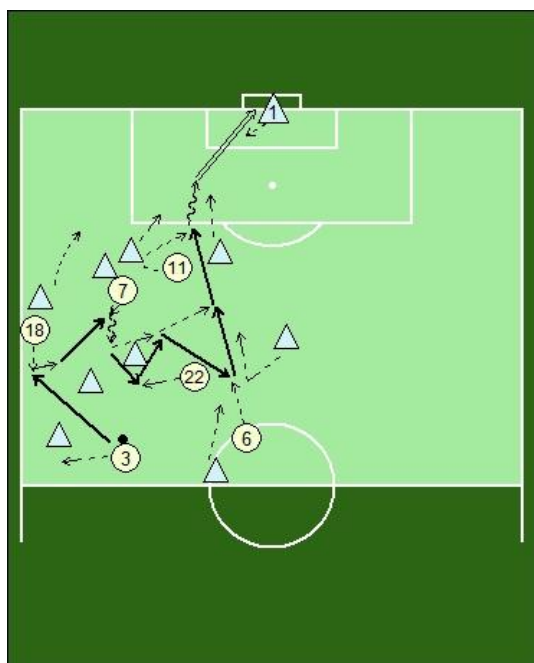
a)

b)

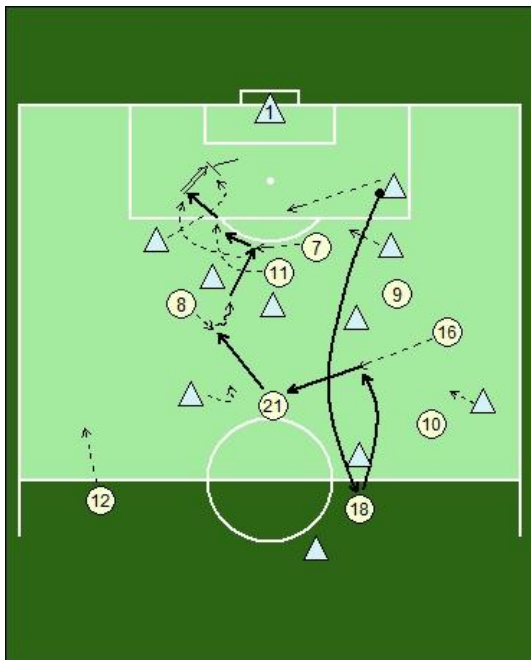
c)

80

5) Atipične igralne situacije:

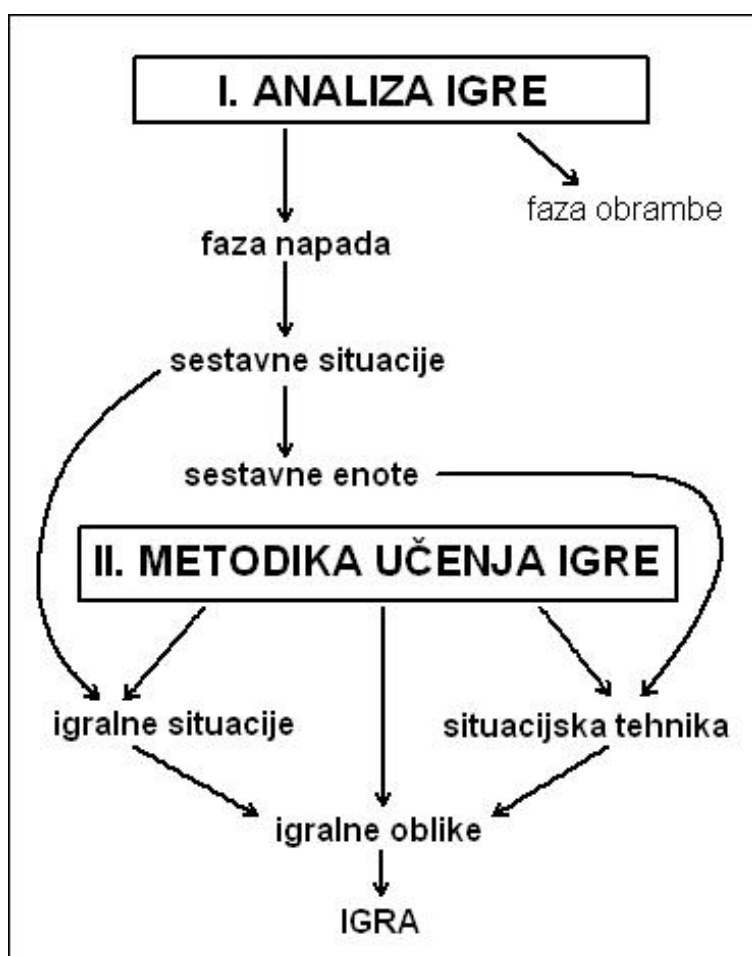
a)

Slika 126 (Real Madrid)

6. METODIKA UČENJA PRIPRAVE IN ZAKLJUČKA NAPADA

V nadaljevanju smo izbrali vaje, ki so nastale na osnovi sestavnih situacij, videnih skozi proces analize tekem vrhunskih klubskih nogometnih moštev. Predstavili smo primere vaj za trening s pomočjo situacijske metode in metode igre, z uporabo igralnih situacij (B) in igralnih oblik (C). V procesu izdelave treninga smo bili pozorni na postopnost posredovanja vsebin (od vadbe brez obrambnih igralcev do vadbe z aktivnimi obrambnimi igralci) in izbiro vsebin samih v posameznih fazah treninga (od posamične do moštvene taktike v fazi napada). Določili smo tudi vaje situacijske tehnike (A). Gre za pogosto ponavljanje tehničnih elementov znotraj taktičnih zahtev. Situacijska tehnika pomeni poenostavitev igralnih situacij. Vaje situacijske tehnike so ali niso vezane na igralno mesto. Kadar so vaje situacijske tehnike zamišljene v kasnejši fazi treniranja določene taktične zamisli, je namen le-teh dodatna vadba specifičnih načinov sprejema ali udarca žoge in so v tem primeru direktno vezane na vaje, ki sledijo.

Slika 127 (Metodika učenja igre)

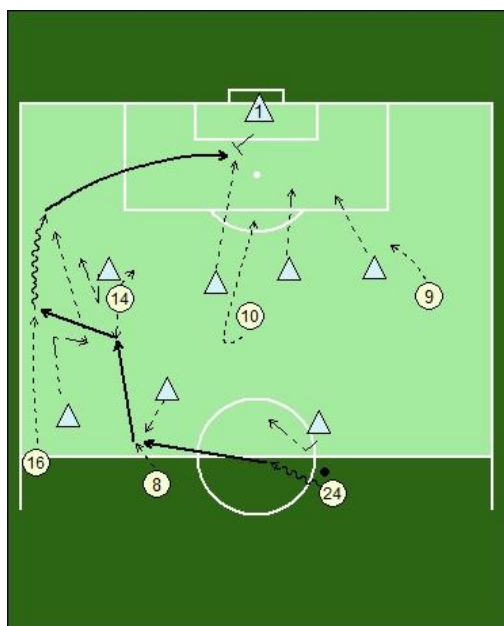
LEGENDA:

	- napadalec
	- obrambni igralec
	- džoker
	- figura
	- žoga
	- stožec
	- majhen gol
	- podaja
	- gibanje igralca brez žoge
	- vodenje žoge
	- udarec na gol
	- odvzem žoge
	- trener
	- žoge

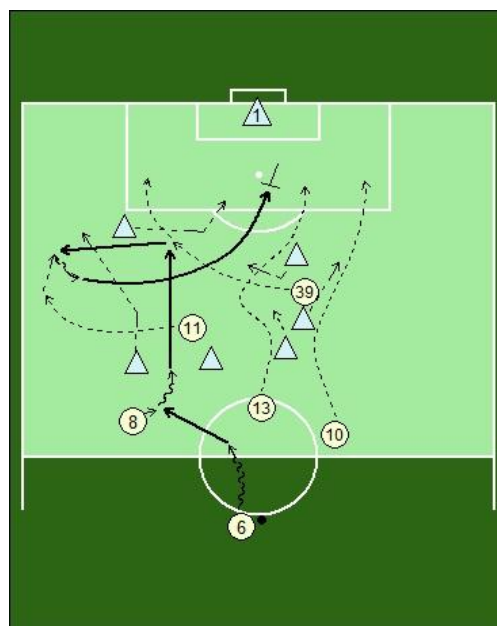
Slika 128

6.1 TIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE – PREDLOŽEK S KRILNEGA POLOŽAJA

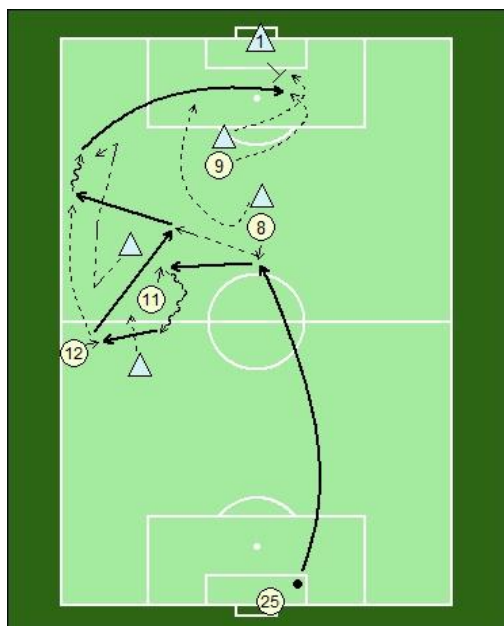
Opaziti je bilo, da je do predločka s krilnega položaja pogosto prihajalo po tem, ko je bila žoga iz zvezne vrste podana na enega od napadalcev, ki je potem žogo podal igralcu, ki se je odkrival na krilnem položaju, od koder je sledil preložek. Primeri tako izpeljanih akcij so naslednji:

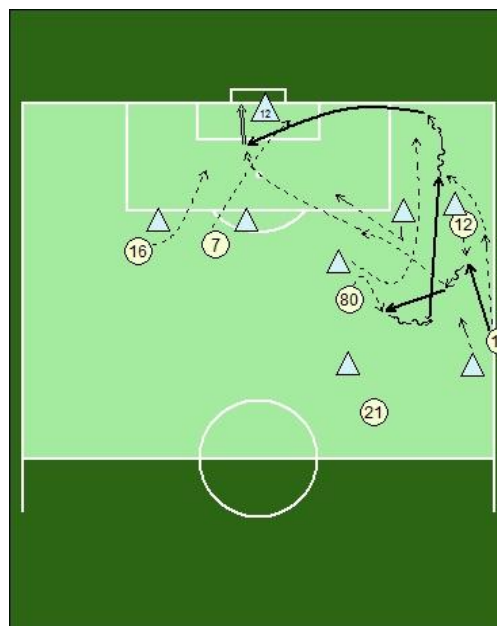
Slika 129: Barcelona – Lyon

Slika 130: Manchester U. – Chelsea

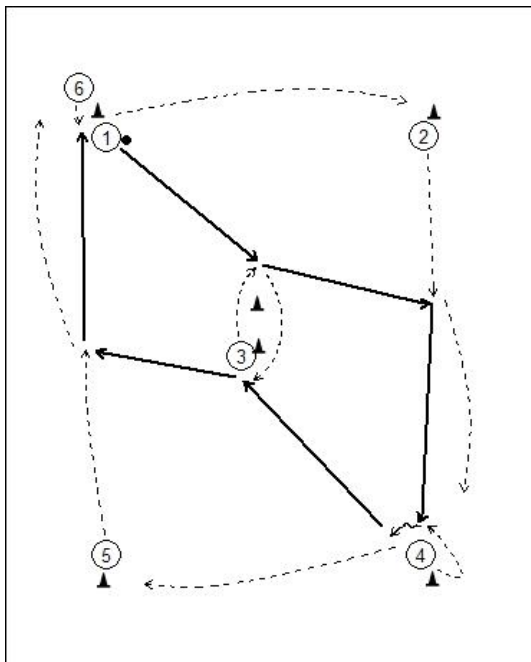

Slika 131: Manchester U. – Liverpool

Slika 132: Milano – Inter

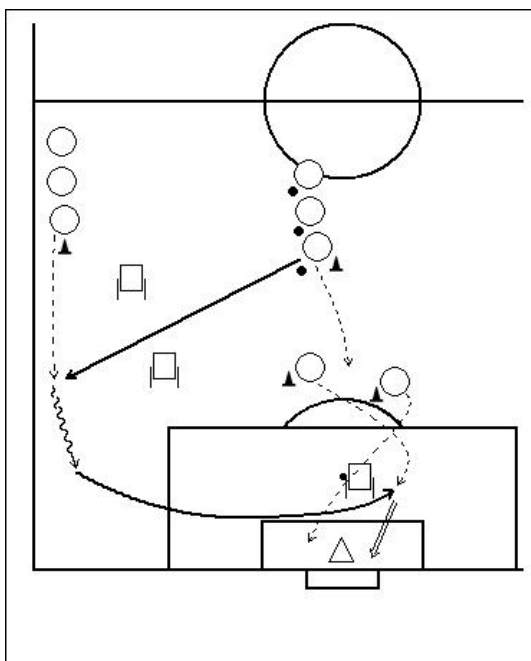
6.1.1 IZBIRA VAJ – PREDLOŽEK S KRILNEGA POLOŽAJA

Skica 1

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: podaja na napadalca, direktna podaja (podaja z enim dotikom) na tretjega, ki vteka

Poudarek na natančnosti direktnih podaj in pravočasnem odkrivanju.

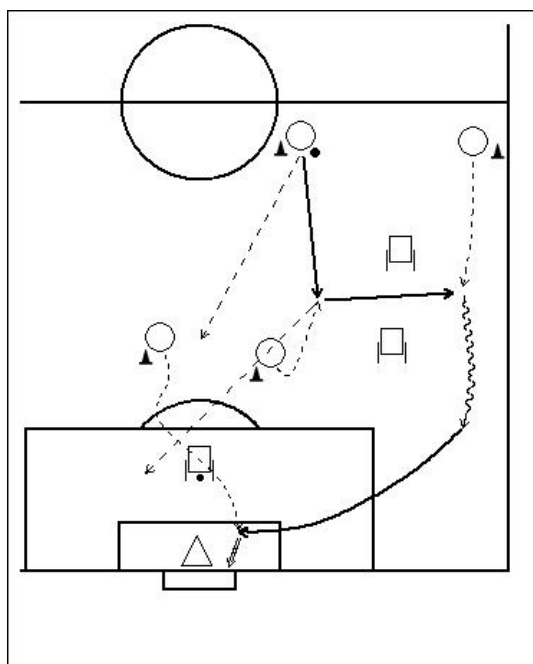

Skica 2

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): podaja na krilni položaj in predložek

Namen je vaditi predložek žoge. Poudarek je na natančnosti predložka s krilnega položaja in menjanju mest napadalcev v kazenskem prostoru (prva vratnica, druga vratnica).

Na podlagi videnih sestavnih situacij smo najprej izdelali 4 poenostavljene različice priprave zaključka napada po krilnem položaju, katere bi želeli vadili na treningu:

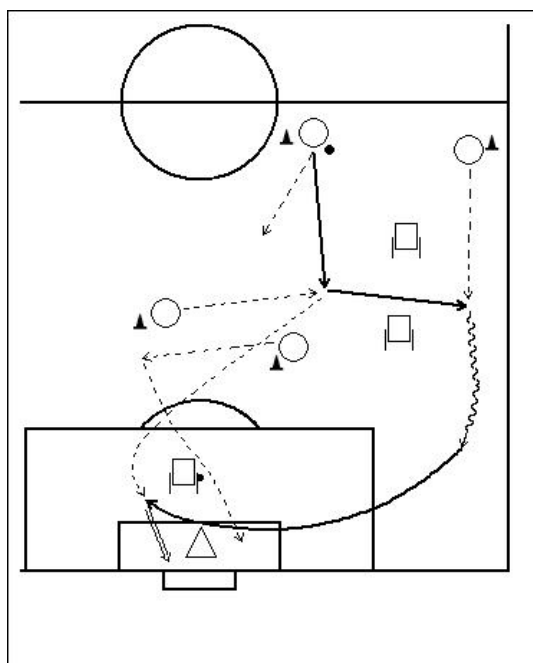

Skica 3

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): predložek po direktni podaji napadalca na krilni položaj

- Kasneje lahko dodamo 1 ali 2 obrambna igralca, ki se lahko gibata samo znotraj kazenskega prostora

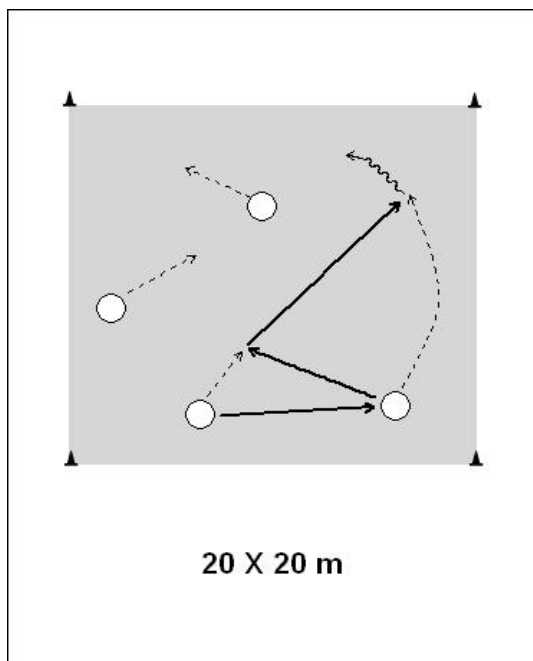
Napadalca pred predložkom križata (igralec, ki je podal na krilni položaj, steče na drugo vratnico v višini 11 m, drugi napadalec steče na prvo vratnico, vezni igralec, ki je podal prvo žogo, pa steče na rob kazenskega prostora, kjer pričakuje podajo ali pa odbito žogo po predložku).

Skica 4

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): menjava mest napadalcev, direktna podaja na krilo in predložek

- Kasneje lahko dodamo 1 ali 2 obrambna igralca, ki se lahko gibata samo znotraj kazenskega prostora

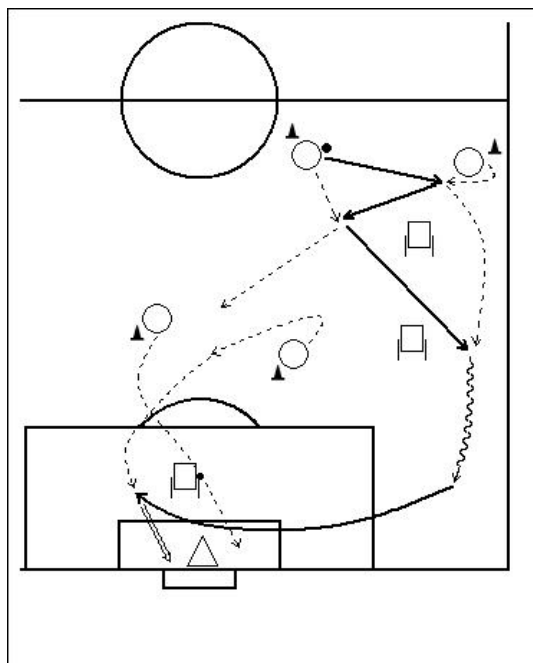

Skica 5

B) IGRALNA SITUACIJA (osnovna skupinska taktika): igra 4 : 0 ali 4 : 4, dvojna podaja in podaja v prostor, 3 dotiki, igralno polje 20 x 20 m

- V primeru igre 4 : 4 so obrambni igralci prvotno pasivni

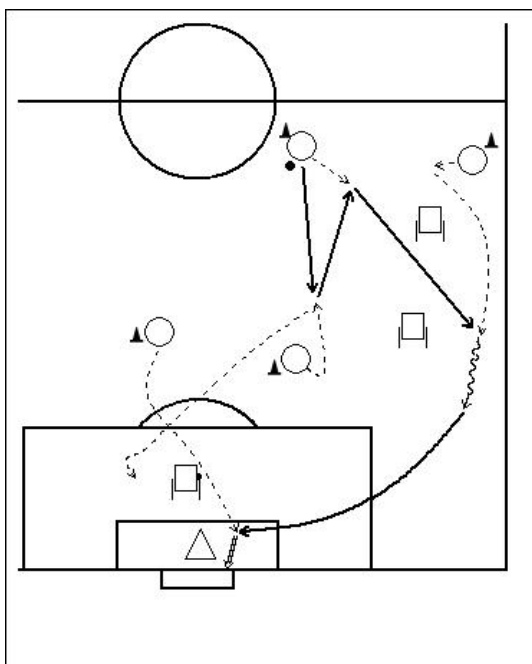
Znak za podajo v prostor je predhodna dvojna podaja. Poudarek je na usklajenosti med igralci, ko se odločijo odigrati akcijo.

Skica 6

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): predložek po dvojni podaji na krilnem položaju

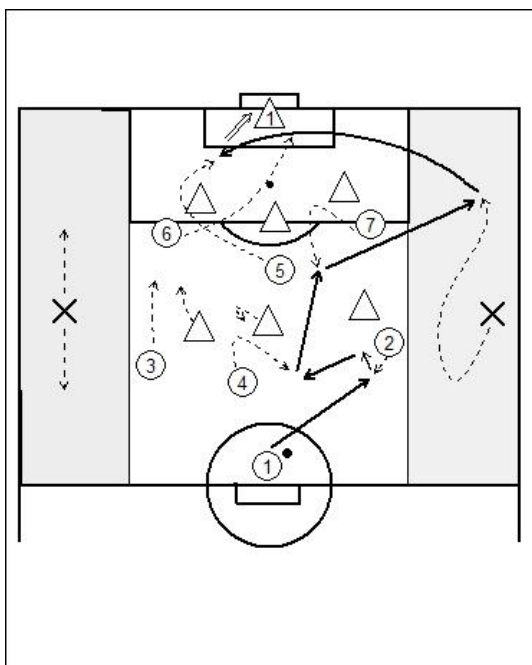
- Kasneje lahko dodamo 1 ali 2 obrambna igralca, ki se lahko gibata samo znotraj kazenskega prostora

Skica 7

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): povratna podaja, podaja na krilni položaj in predložek

- Kasneje lahko dodamo 1 ali 2 obrambna igralca, ki se lahko gibata samo znotraj kazenskega prostora

Skica 8

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika): igra 6 : 6 + 2 na polovici igrišča, 3 dotiki

- cilj je podati žogo v polja na krilu in predložek

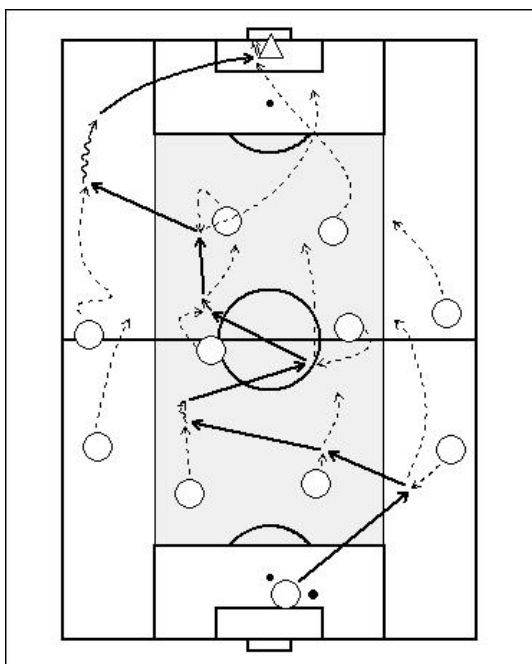
- z džokerji je lahko odigrana dvojna podaja

- obrambni igralci ne smejo v označena polja ob avt liniji

a) obrambni igralci so pasivni

b) obrambni igralci so aktivni

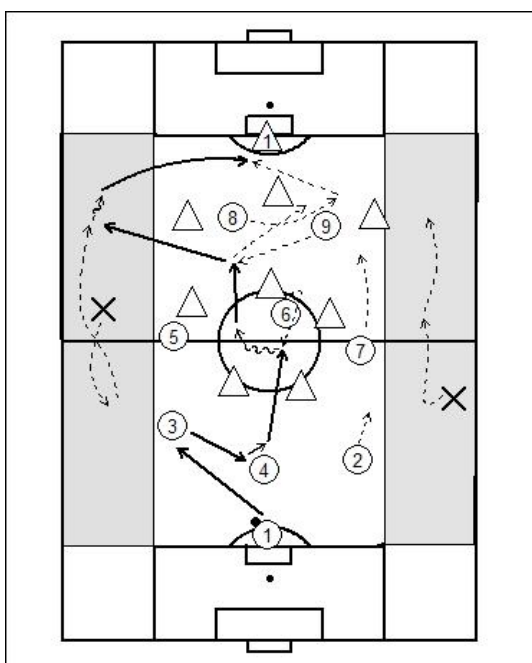
Napadalce opozorimo tudi, naj pred predložkom križajo in so na robu kazenskega prostora pripravljeni na odbito žogo.

Skica 9

B) IGRALNA SITUACIJA (moštvena taktika): predložek s krilnega položaja v situaciji 11 : 0, 3 dotiki

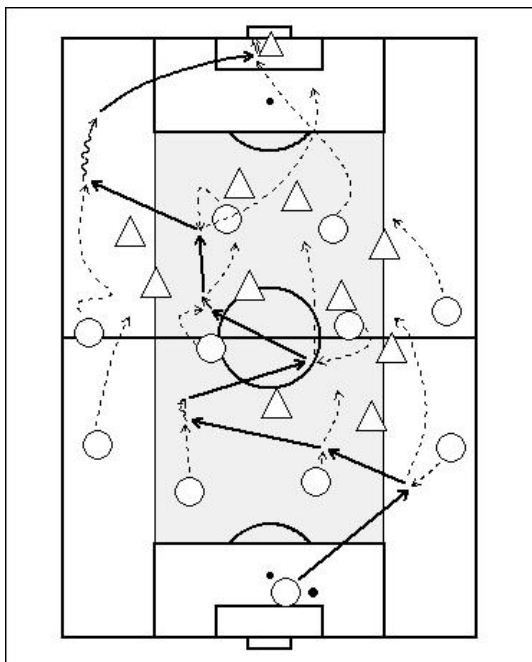
Poudarek na hitrem gibanju žoge in pravilnem postavljanju na igrišču glede na lokacijo žoge.

Skica 10

C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika): igra 9 : 9 + 2, 3 dotiki, gol po predlošku iz krilnih prostorov

- Napadalci lahko odigravajo tudi z džokerji (igralci v krilnem prostoru)
- Obrambni igralci ne smejo v krilno polje

C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika):
 igra 11 : 11 na celem igrišču, 3 dotiki na začetku, kasneje brez omejitev števila dotikov

- podaja v krilni prostor pred predložkom mora biti odigrana iz sredinskega polja

- predložek v kazenski prostor mora biti izveden iz krilnega prostora

a) obrambni igralci so pasivni

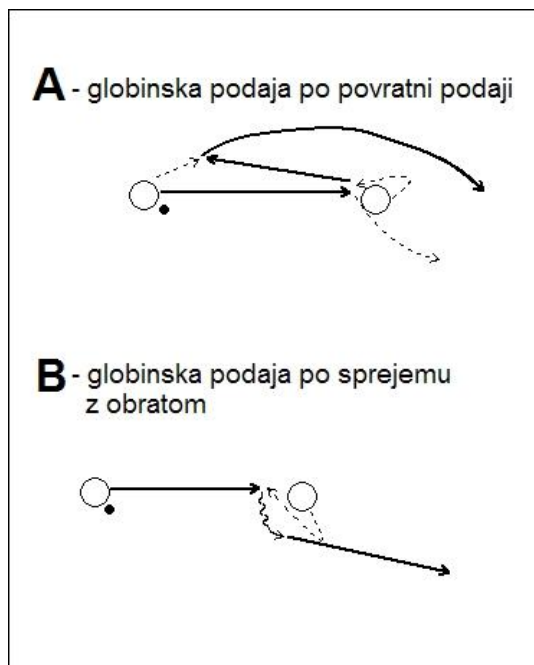
b) obrambni igralci so aktivni

Poudarek je na hitrem gibanju žoge in pravilnem postavljanju na igrišču glede na položaj žoge.

Skica 11

6.2 TIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE – PODAJA V GLOBINO

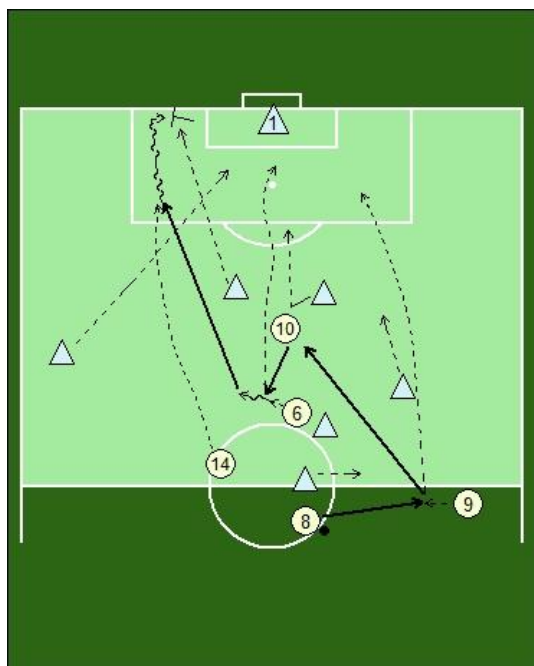
Opaziti je bilo, da je najbolj pogosto do podaje v globino prihajalo po enem od dveh scenarijev (A - napadalec je pokrit, B - napadalec je slabo pokrit):

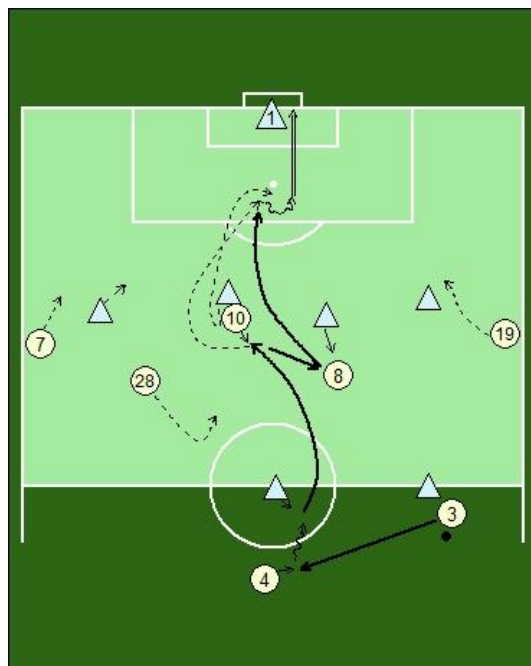
Skica 12

Primeri sestavnih situacij, pri katerih je prišlo do globinskih podaj:

a) globinska podaja po povratni podaji:

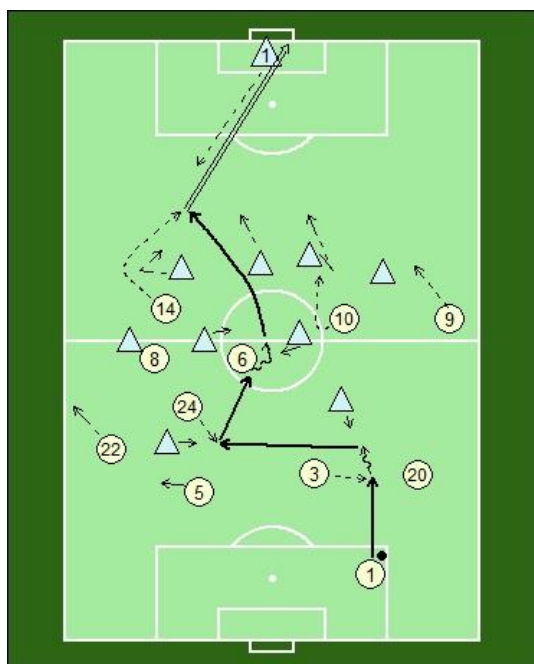

Slika 133: Real M. – Barcelona

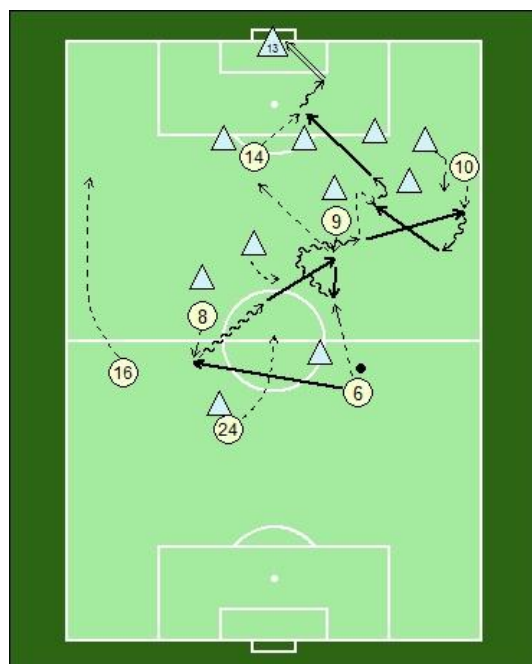

Slika 134: Barcelona – Lyon

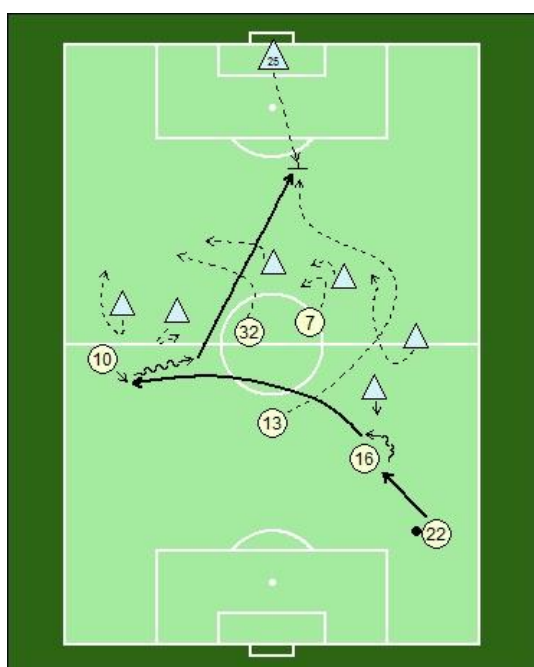
b) globinska podaja po sprejemu z obratom:

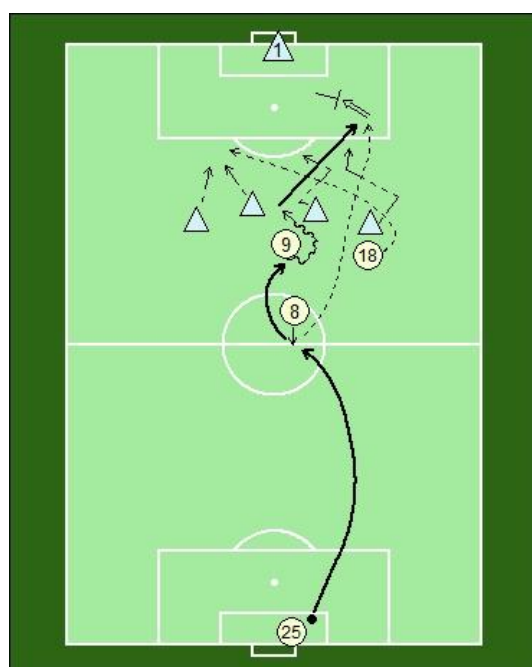
Slika 135: Real M. – Barcelona

Slika 136: Barcelona – Malaga

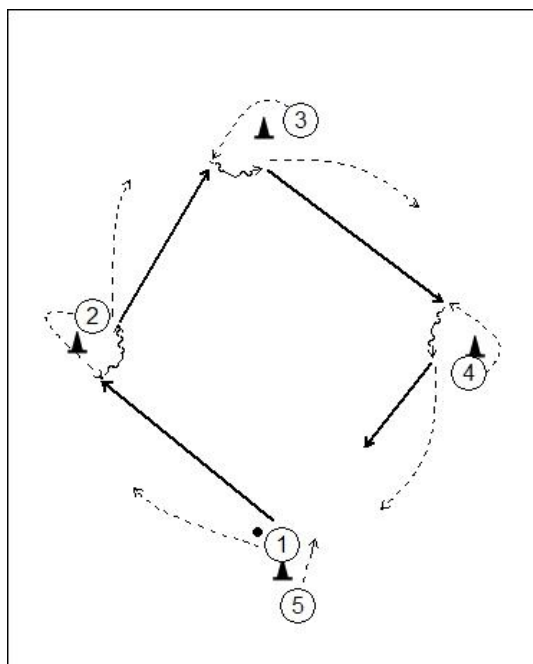

Slika 137: Manchester U. – Liverpool

Slika 138: Manchester U. – Liverpool

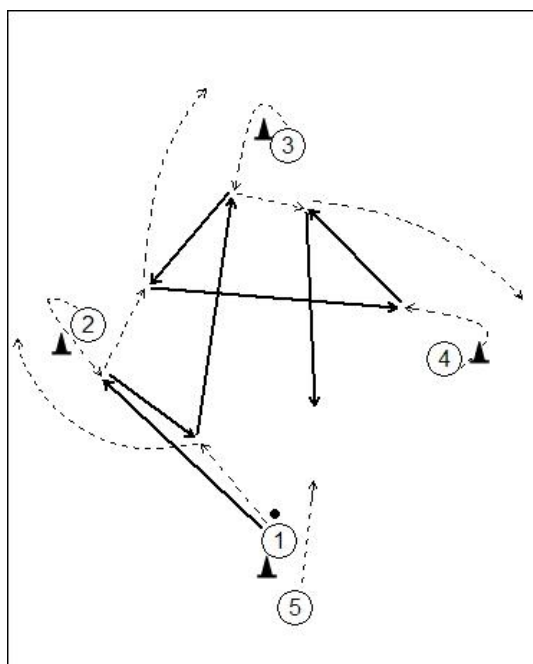
6.2.1 IZBIRA VAJ – PODOJA V GLOBINO

Skica 13

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: sprejem in podaja žoge z notranjim delom stopala v kvadratu, 2 dotika

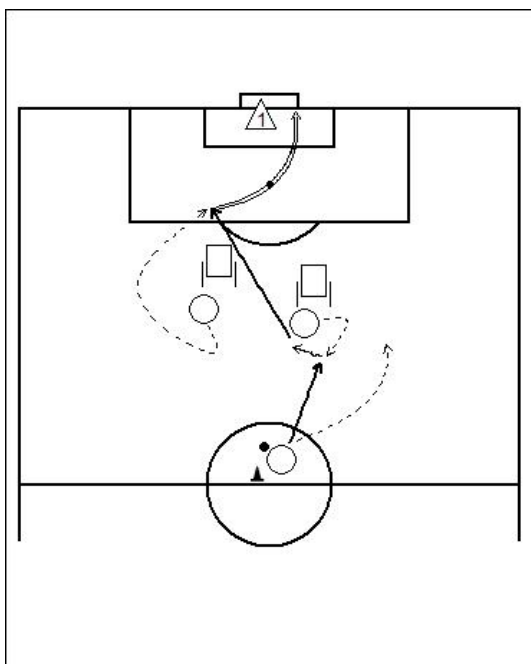
Poudarek je na pravočasnem odkrivanju, sprejemu žoge z eno nogo, podajo z drugo nogo in močnih, natančnih podajah po tleh.

Skica 14

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: povratna podaja in podaja na tretjega, podaja z notranjim delom stopala, 1 dotik

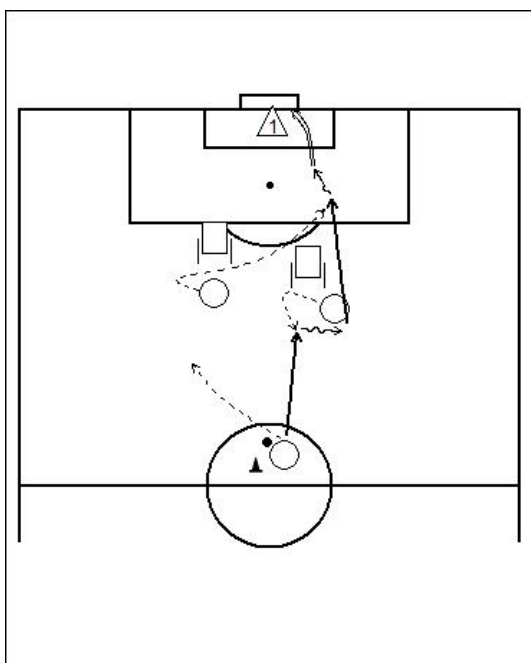
Poudarek na pravočasnem in usklajenem odkrivanju in natančnih podajah z notranjim delom stopala.

Skica 15

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): podaja na napadalca, sprejem z obratom proti sredini in podaja v globino

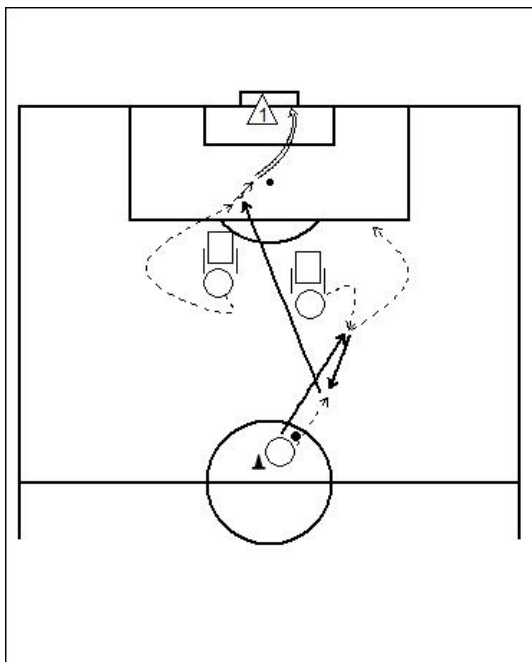
Poudarek na pravočasnosti odkrivanja igralca, ki podaja v globino, kot tudi igralca, ki širi igro (pazi naj na prepovedan položaj), in na natančnosti podaje med "obrambnima igralcema".

Skica 16

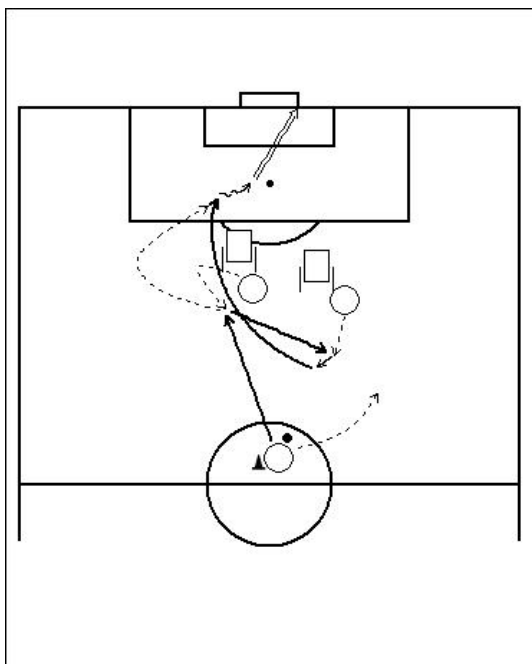
B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): podaja na napadalca, sprejem z obratom stran od sredine in podaja v globino

Poudarek na pravočasnosti odkrivanja igralca, ki podaja v globino, kot tudi igralca, ki vteka med "obrambnima igralcema" (pazi naj na prepovedan položaj), in na natančnosti globinske podaje.

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): povratna podaja, globinska podaja

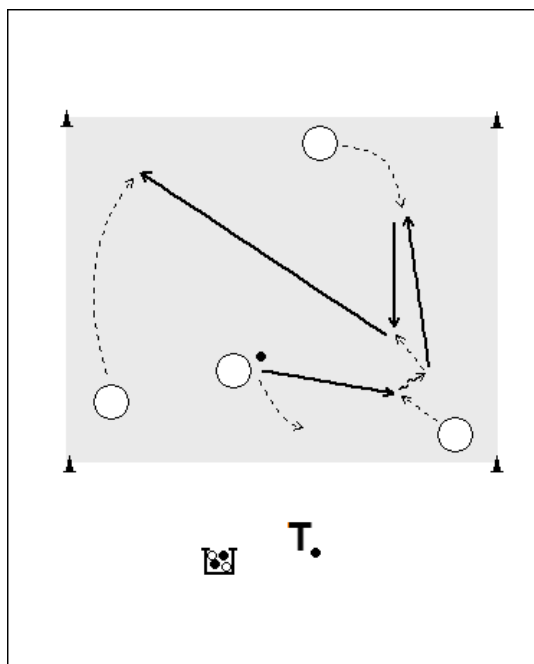
Skica 17

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): podaja na napadalca, povratna podaja drugemu napadalcu in visoka globinska podaja

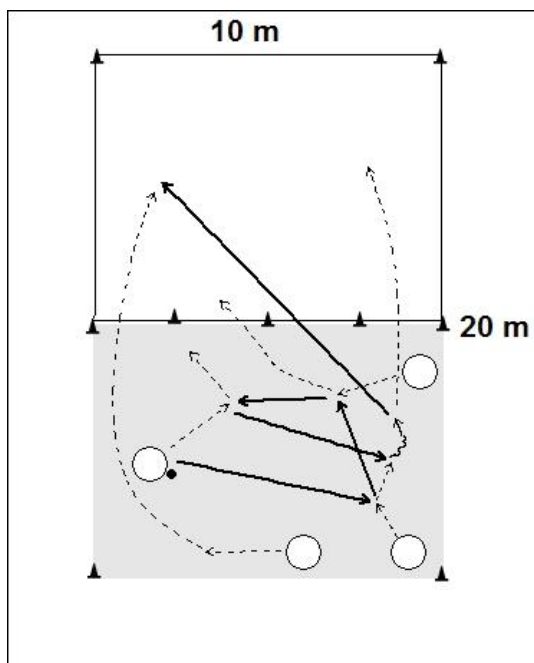
Poudarek na pravočasnosti odkrivanja in širjenju igralca, ki se odkriva za globinsko podajo.

Skica 18

Skica 19

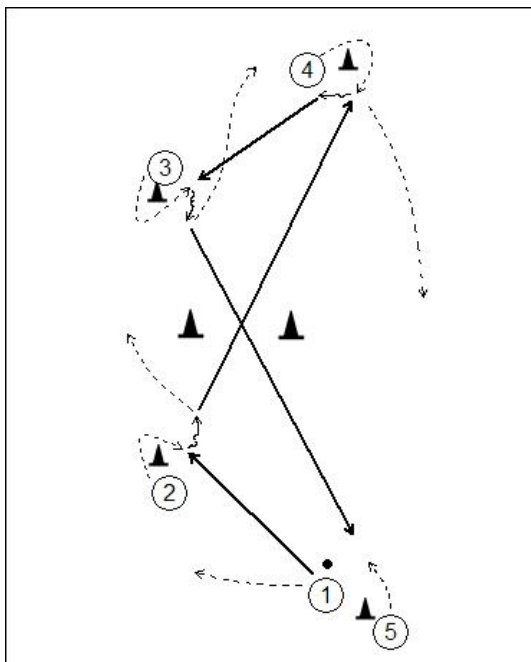
B) IGRALNA SITUACIJA (osnovna skupinska taktika): igra 4 : 0, 3 dotiki, po povratni podaji podaja na tretjega, signal je šprint, igralno polje je veliko 20 x 20 m

Skica 20

B) IGRALNA SITUACIJA (osnovna skupinska taktika): 4 : 0, direktne podaje, ko igralec zaustavi žogo, je to signal za vtekanje v prazen prostor

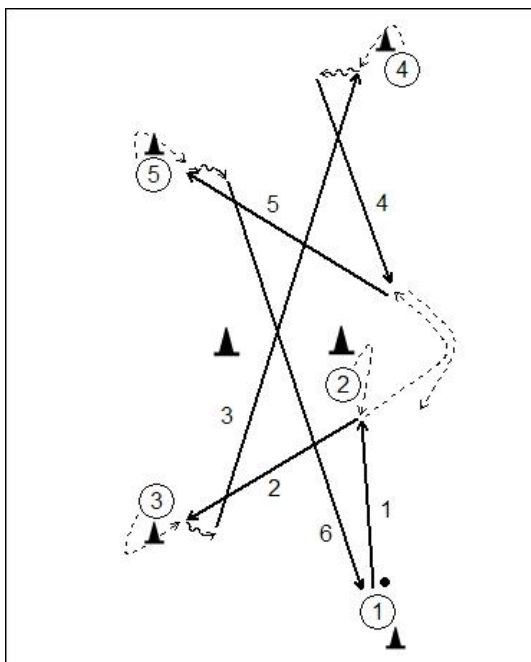
Poudarek na natančnih podajah in pozornosti, da igralec, ki vteka v prazen prostor, ne preide v prazno polje, preden je podaja izvedena (paziti na prepovedan položaj).

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: sprejem žoge z obratom in podaja v globino z notranjim delom stopala, 2 dotika

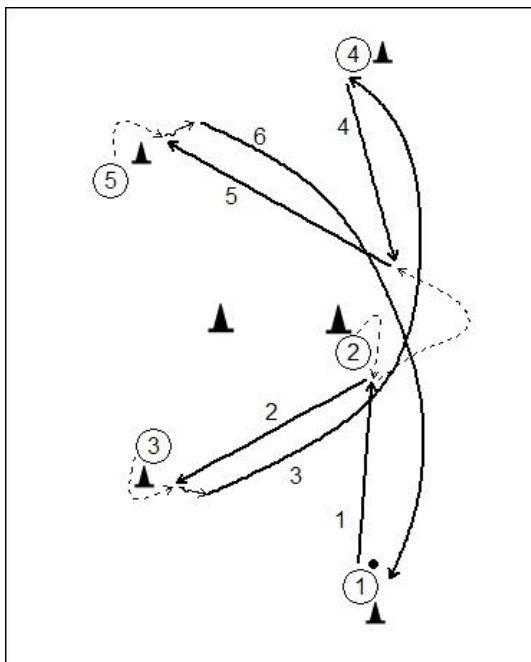
Poudarek na sprejemu žoge v smeri poteka akcije in natančnosti podaj z notranjim delom stopala.

Skica 21

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: globinska podaja po povratni podaji, 3 dotiki

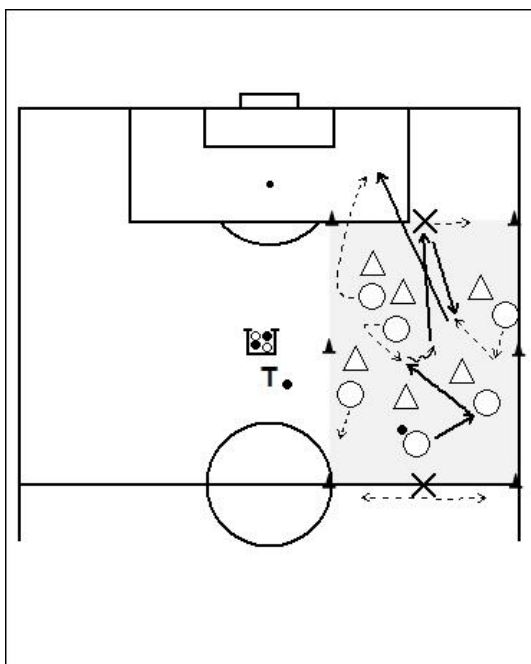
Skica 22

Skica 23

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: globinska podaja po zraku, sprejem žoge samo pred globinsko podajo

Poudarek na globinski podaji, ki mora biti podana v višjem loku, da v igri omogoči napadalcu dovolj časa za odkrivanje in poenostavi sprejem žoge.

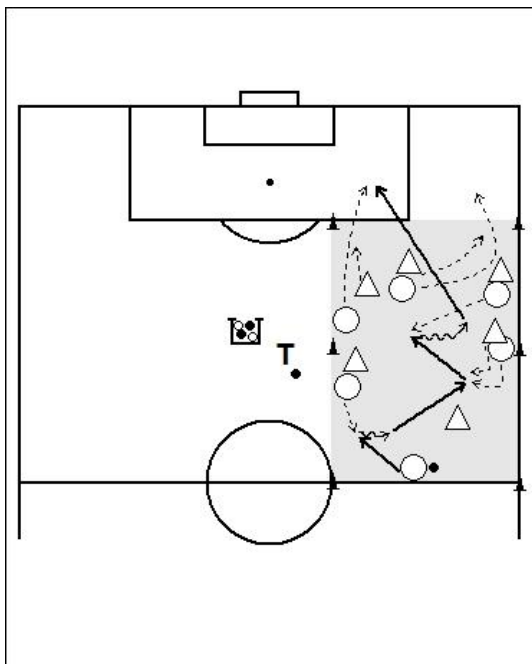

Skica 24

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika): igra 1 + 6 : 6 + 1, 3 dotiki, točka šteje, če je odigrana globinska podaja po odigrani povratni podaji z džokerjem

- po globinski podaji je potrebno podajo potrditi s še eno podajo (vključevanje več igralcev v zaključno fazo napada),
- obrambni igralci ne smejo ven iz omejenega igralnega polja

- a) obrambni igralci so pasivni (ne smejo odvzeti žoge, lahko pa pokrivajo prostor in napadalce)
- b) obrambni igralci so aktivni (lahko odvzamejo žogo)

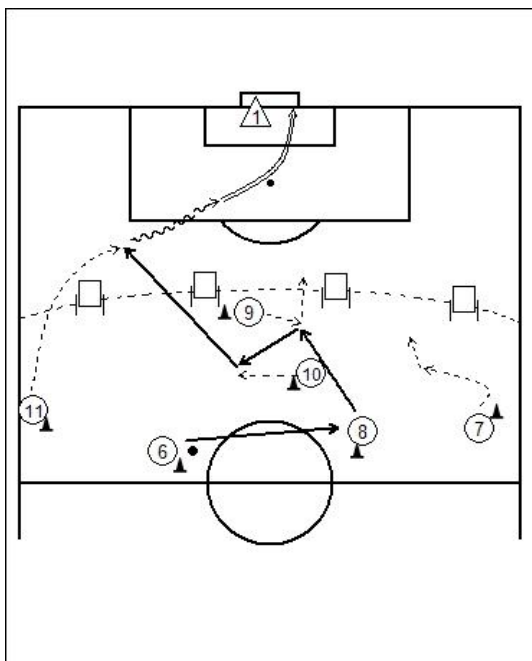

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika):
 igra 6 : 6, podaja v globino po sprejemu z obratom

- po podaji v globino je potrebno potrditi podajo še z eno podajo
- obrambni igralci ne smejo ven iz omejenega igralnega polja

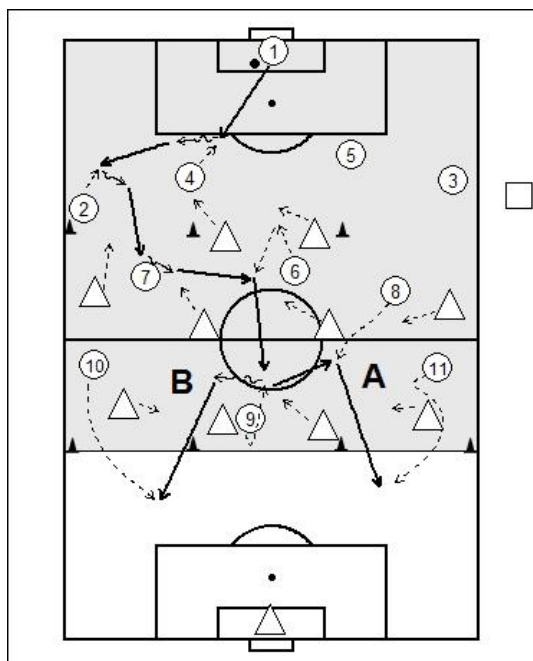
- a) 1 dotik, sprejem z obratom je signal za podajo v globino, pasivni obrambni igralci
- b) 3 dotiki, aktivni obrambni igralci

Skica 25

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): reševanje napada z vključevanjem igralca s krilnega položaja po globinski podaji (dodatno izkoriščanje širine igrišča), postavitev 4 – 2 : 4 (figure)

Skica 26

C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika):
 igra 11 : 11, 3 dotiki, akcijo se lahko zaključi po predhodno odigrani globinski podaji

A – globinska podaja po povratni podaji ali podaji nazaj

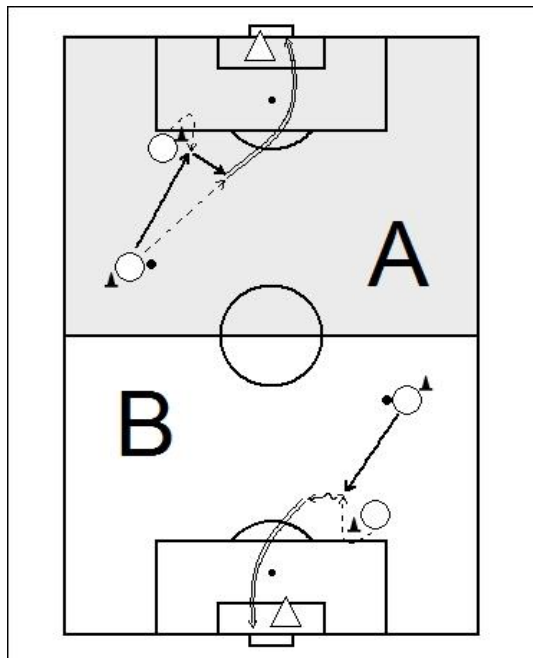
B – globinska podaja po sprejemu žoge z obratom

a) obrambni igralci so pasivni in po globinski podaji ne smejo preko linije označenega igralnega polja

b) obrambni igralci so aktivni in lahko po globinski podaji stečejo v prostor pred svojim golom

Skica 27

6.3 TIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE – UDAREC NA GOL IZVEN KAZENSKEGA PROSTORA (IZ DRUGE VRSTE)

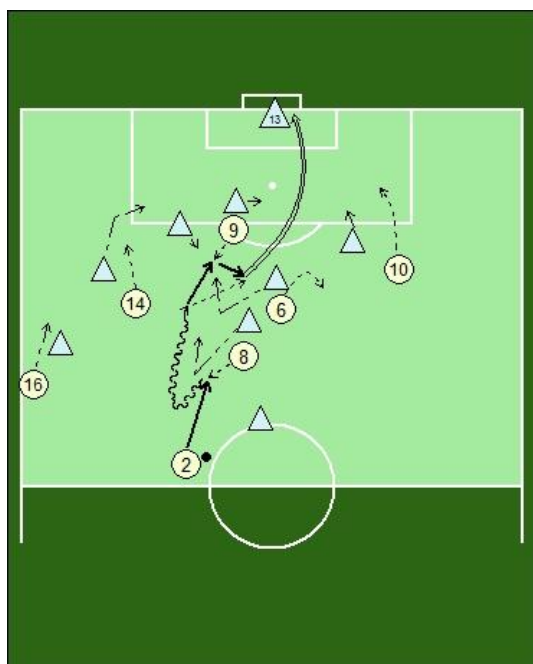
A – udarec na gol po povratni podaji oz. podaji nazaj na robu kazenskega prostora

B – udarec na gol po sprejemu žoge z obratom na robu kazenskega prostora

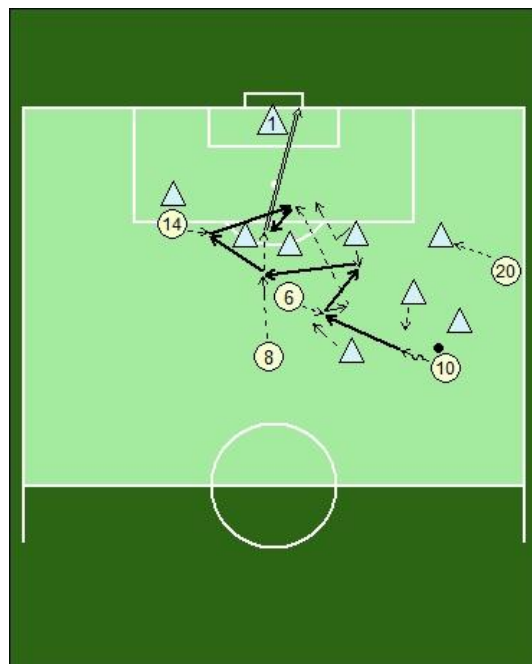
Skica 28

Sestavne situacije, pri katerih je prišlo do udarca na gol izven kazenskega prostora:

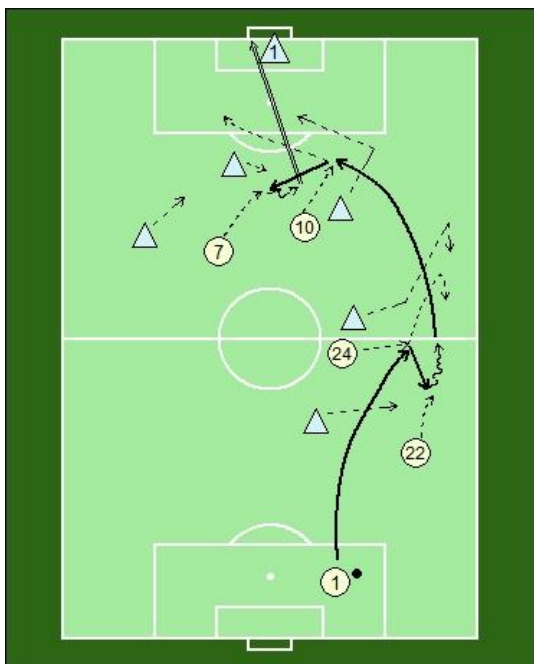
a) udarec na gol izven kazenskega prostora po povratni podaji oz. podaji nazaj:

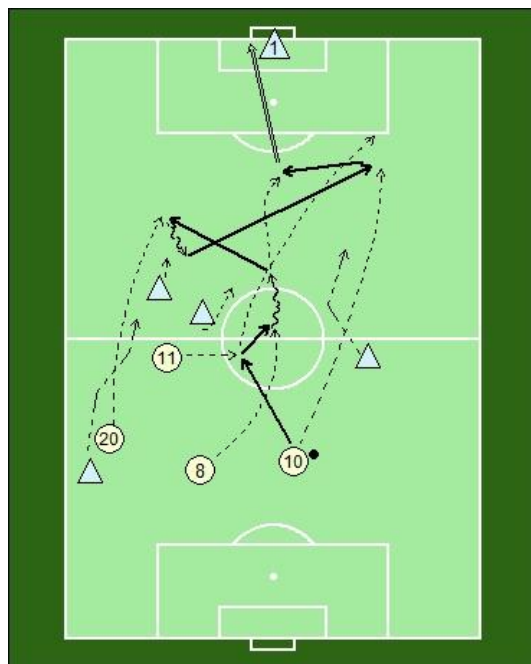
Slika 139: Barcelona – Malaga

Slika 140: Barcelona – Lyon

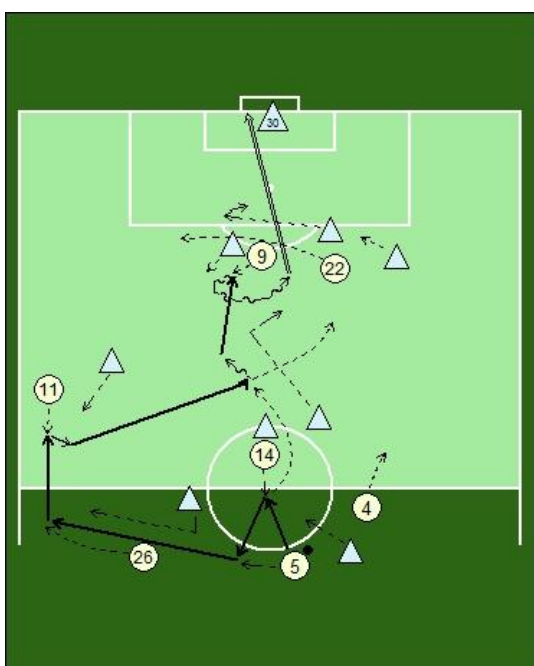

Slika 141: Manchester U. – Porto

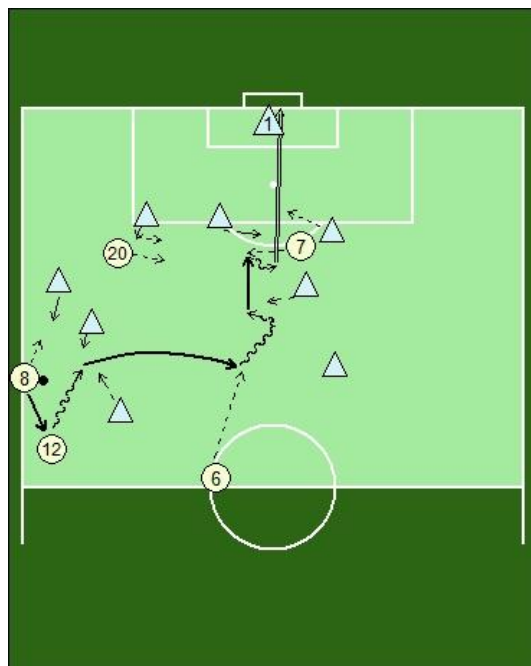

Slika 142: Manchester U. – Chelsea

b) udarec na gol izven kazenskega prostora po sprejemu žoge v stran:

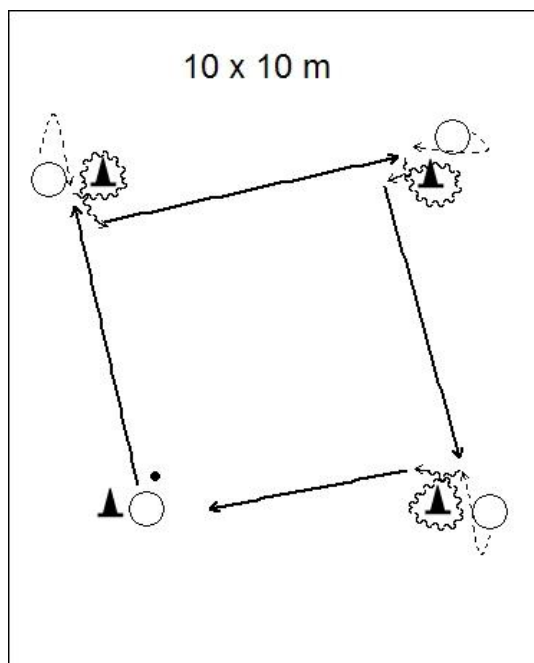

Slika 143: Milano – Inter

Slika 144: Real Madrid – Barcelona

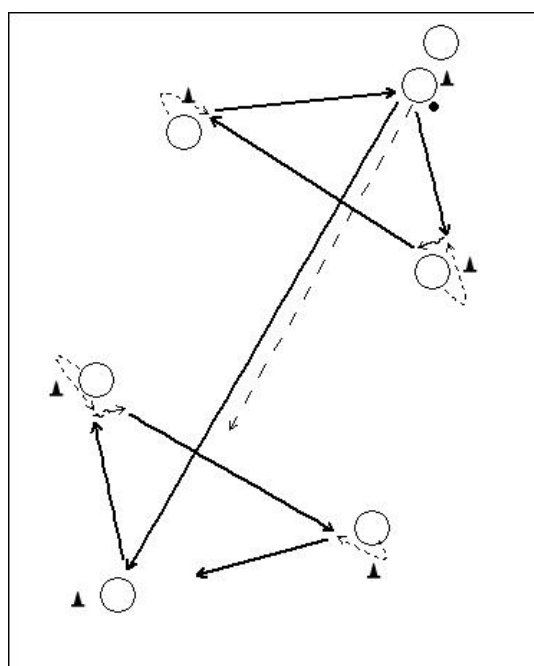
6.3.1 IZBIRA VAJ – UDAREC NA GOL IZVEN KAZENSKEGA PROSTORA (IZ DRUGE VRSTE)

Skica 29

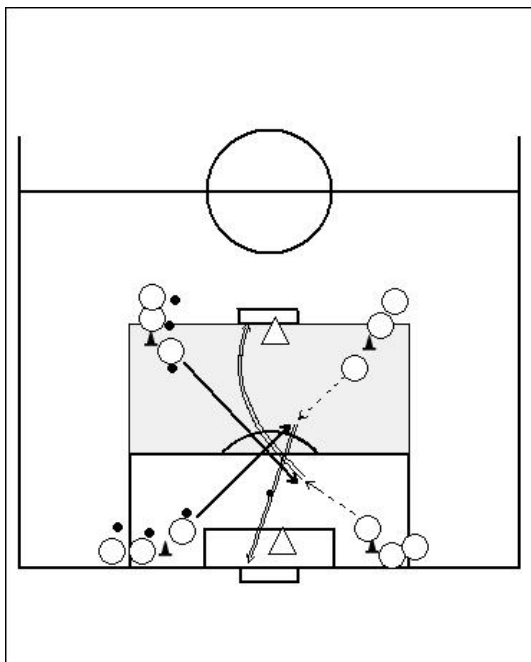
A) SITUACIJSKA TEHNIKA: sprejem in vodenje okoli stožca po podaji

Namen vaje je izboljšati mehko sprejema žoge. Mehak sprejem žoge je ključen pred udarcem na gol od daleč.

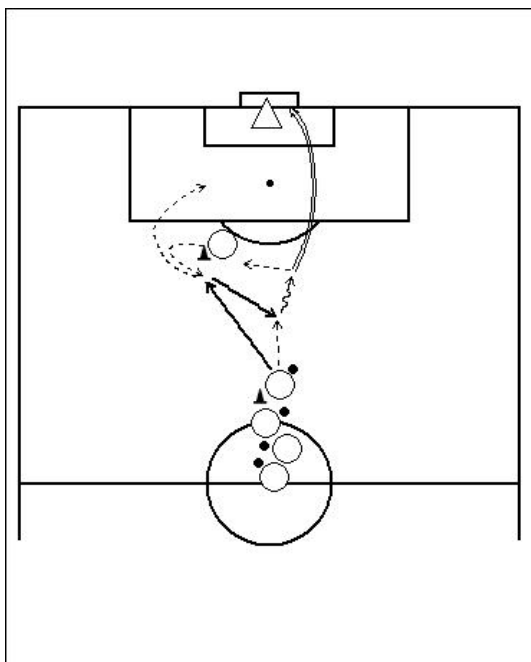
Skica 30

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: kratke podaje z enim dotikom z notranjim delom stopala in sprejem žoge po "podaji nazaj" oz. povratni podaji

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: udarec na gol s sprednjim notranjim delom stopala na drugo vratnico po povratni podaji

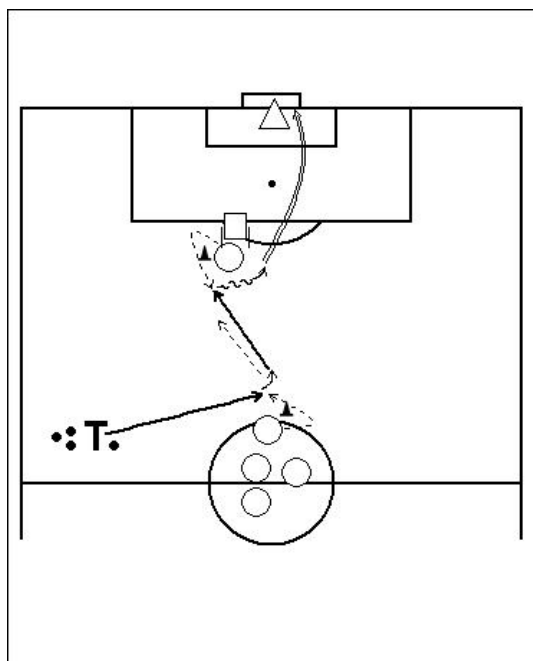
Skica 31

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): udarec na gol po povratni podaji

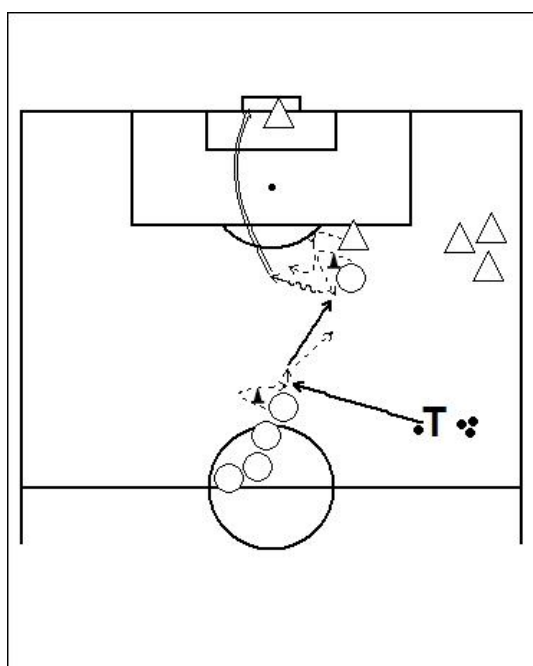
Pomembno je, da igralec, ki odigra povratno podajo, po podaji ohranja širino in je hkrati pozoren na morebitno odbito žogo.

Skica 32

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): udarec na gol iz druge vrste po sprejemu žoge z obratom

Skica 33

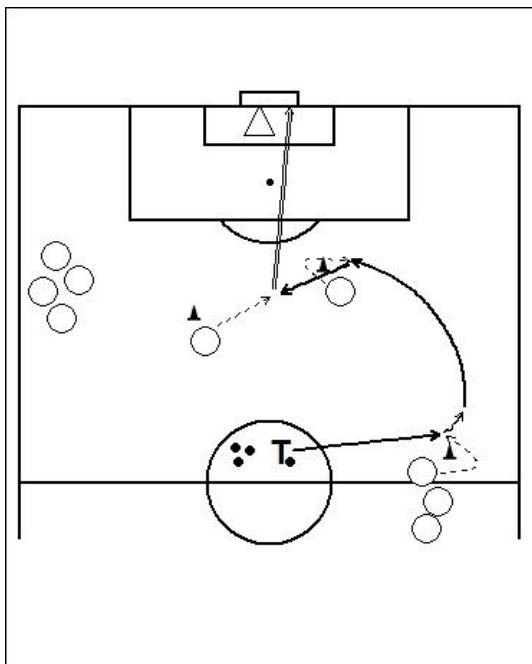

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): udarec na gol po sprejemu žoge z obratom in igra 1 : 1

a) pasivni obrambni igralec (napadalca lahko pokriva in mu stoji za hrbtom, vendar ne sme izbijati žoge in blokirati udarca)

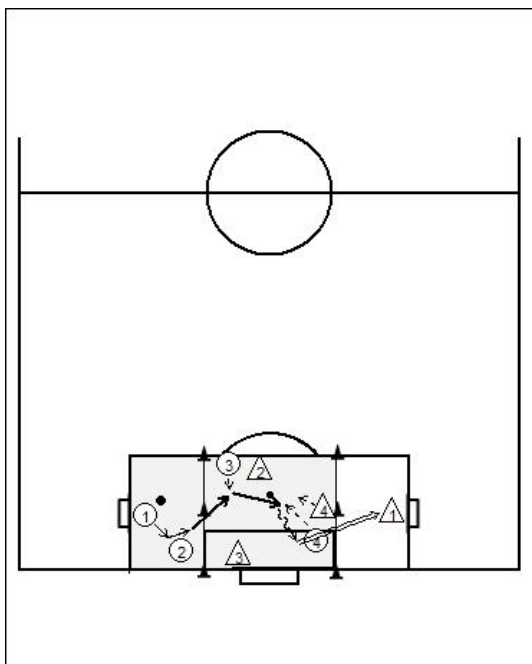
b) aktivni obrambni igralec

Skica 34

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): podaja nazaj za udarec na gol od daleč po predhodni dolgi podaji

Skica 35

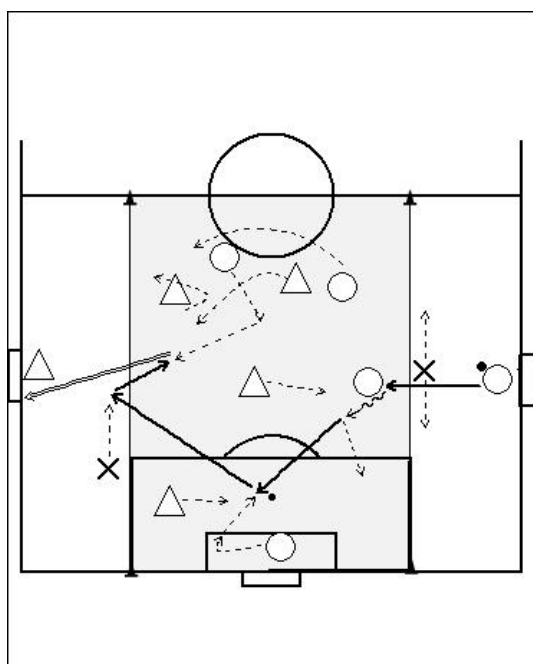
C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika): igra 3 : 3 v 2/3 kazenskega prostora, 3 dotiki, manjši goli:

a) gol velja, če je udarec izveden po povratni podaji

b) gol velja, če udarec izveden po sprejemu v stran

Cilj igre je čim večkrat udariti žogo na gol.

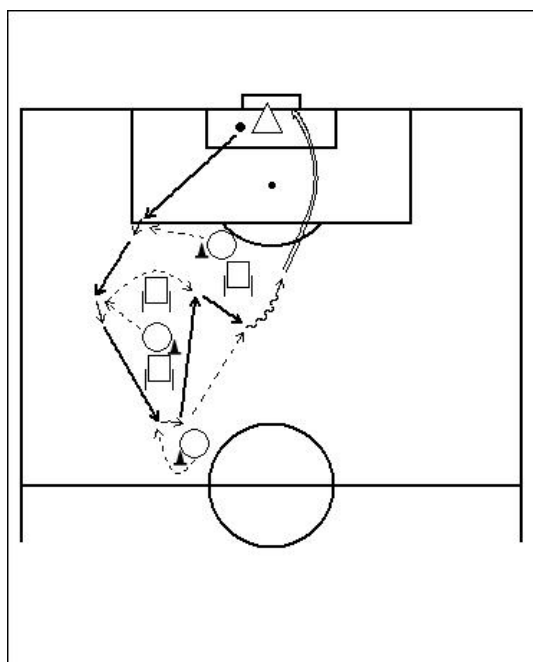
Skica 36

Skica 37

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika): igra 1 + 4 : 4 + 1 na polovici igrišča, 3 dotiki, gol velja če je bila pred udarcem na gol odigrana povratna podaja, udarec mora biti izveden znotraj sredinskega polja

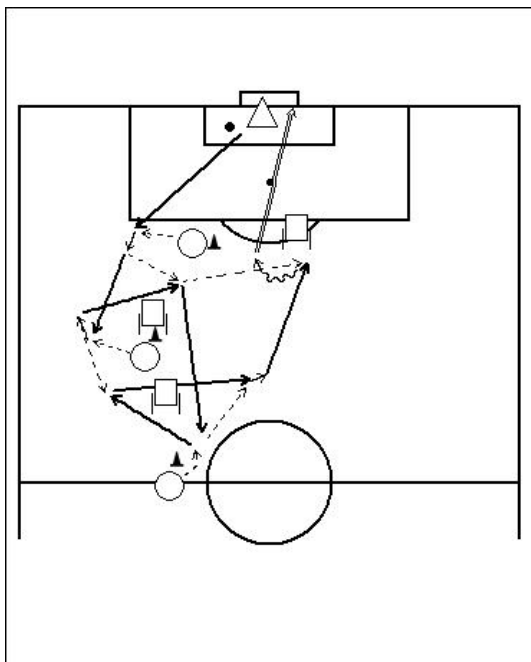
Poudarek je na hitrem potovanju žoge in dobri komunikaciji med igralci v smislu časovne usklajenosti med podajo džokerju in odkrivanjem igralca, ki bo zaključil napad.

Skica 38

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): prehod, podaje v trojkah: dve dvojni podaji

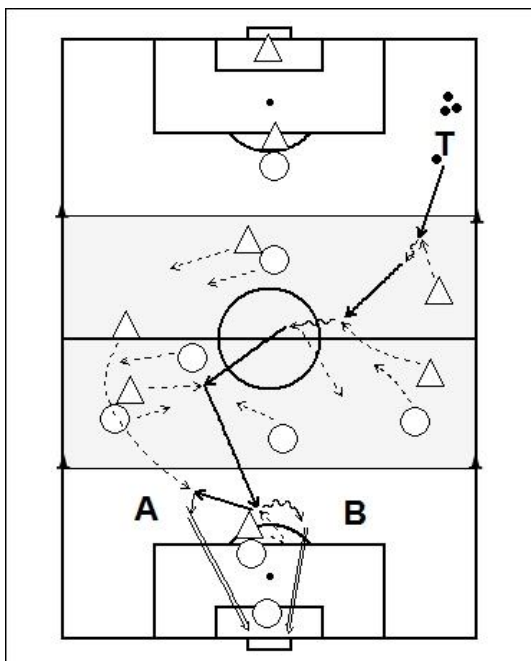
Poudarek na časovni usklajenosti odkrivanja, sprejemu in hitrih natančnih podajah ter ustvarjanju tekmovalnega ritma prehoda iz obrambe v napad z udarcem na gol.

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): prehod, podaje v trojkah: povratna – dvojna

Poudarek na časovni usklajenosti odkrivanja, sprejemu in hitrih natančnih podajah ter ustvarjanju tekmovalnega ritma prehoda iz obrambe v napad z udarcem na gol. Sprejem žoge v smeri, od koder se je napadalec odkrival.

Skica 39

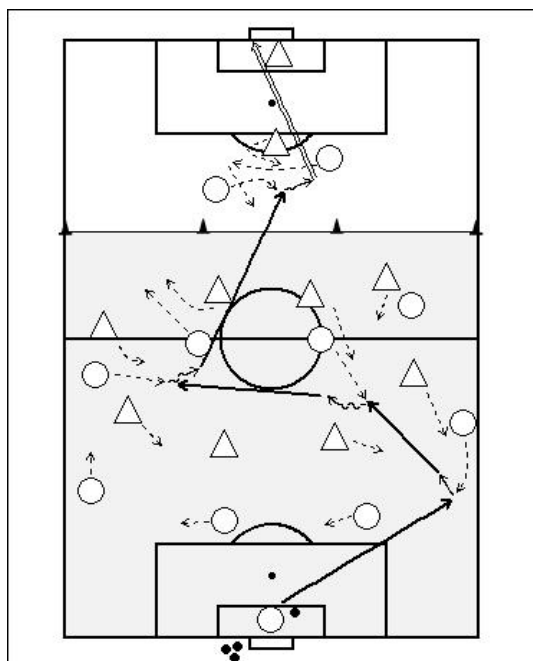
C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika): igra 5 : 5 + 2 : 1, 3 dotiki, igralci lahko glede na potek napada izbirajo med dvema načinoma zaključka akcije:

a) zaključek akcije z udarcem od daleč po predhodni povratni podaji

b) zaključek akcije z udarcem na gol po sprejemu žoge z obratom

Poudarek je na organiziranem napadanju igralcev z žogo, odkrivanju igralcev v konici napada, vključevanju igralcev v fazo zaključka napada in udarcu na gol izven kazenskega prostora.

Skica 40

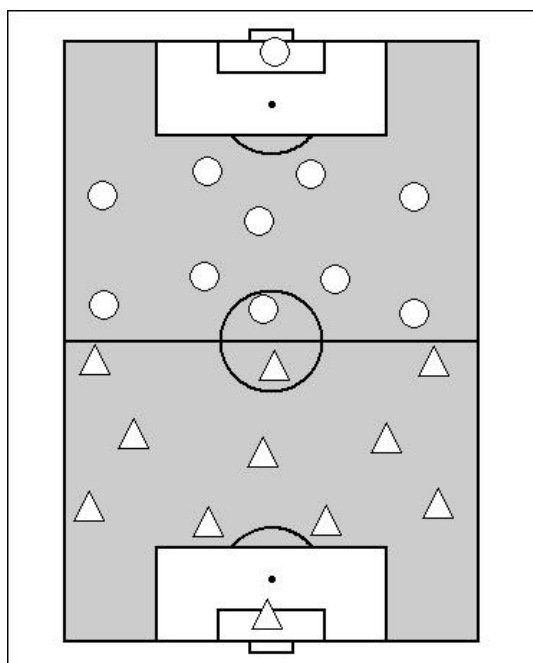
Skica 41

C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika):
 igra 8 : 8 + 2 : 1, 3 dotiki, ko je žoga
 podana v konico napada, gol velja:

a) z udarcem od daleč po
 predhodni direktni povratni podaji (na gol
 lahko udarijo tudi zvezni igralci)

b) po sprejemu žoge v stran (v
 primeru sprejema žoge mora biti izveden
 udarec na gol in nadaljnja podaja ni
 mogoča)

Poudarek je na organiziranem napadanju
 igralcev z žogo, odkrivanju igralcev v konici
 napada in udarcu na gol izven kazenskega
 prostora.

Skica 42

C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika):
 igra 11 : 11, gol velja po udarcu izven
 kazenskega prostora, 4 dotiki

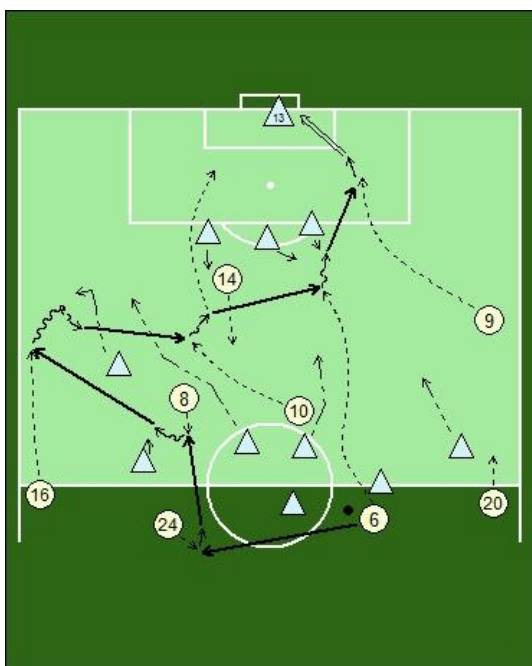
Cilj je spodbujati udarce na gol izven
 kazenskega prostora, med-tem ko igra lahko
 poteka tudi znotraj kazenskega prostora.

6.4 TIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE – KONTINUIRAN NAPAD

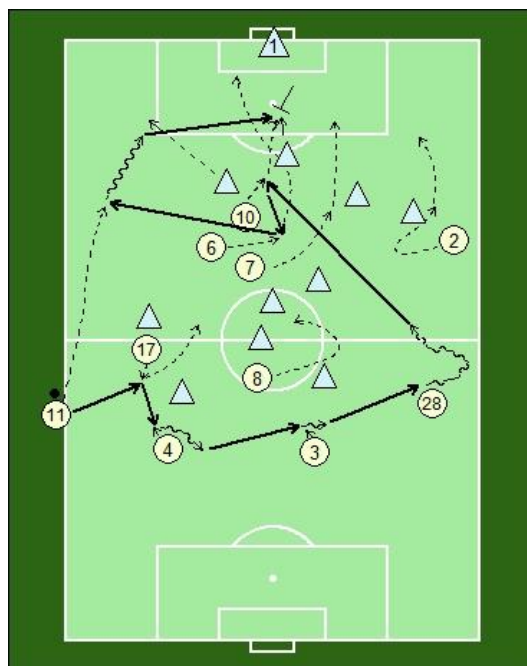
Pri kontinuiranih napadih je opaziti, da je prihajalo do dveh različnih načinov izvedbe le-teh:

- a) ekipe so izvajale več srednje dolgih in dolgih podaj, z malo dotiki žoge, pri tem pa izkoriščale celotno površino igralnega polja ter na ta način poskušale priti do organizacije zaključka napada
- b) ekipe so na posameznem delu igrišča (bolj pogosto bližje krilnemu delu igrišča) na malem prostoru izvedle zaporedje kratkih podaj in na ta način nase navlekly obrambne igralce, potem pa s hitro podajo ali vodenjem žoge izkoristile nastali prostor (bolj pogosto po sredini igrišča) za organizacijo hitrega zaključka napada

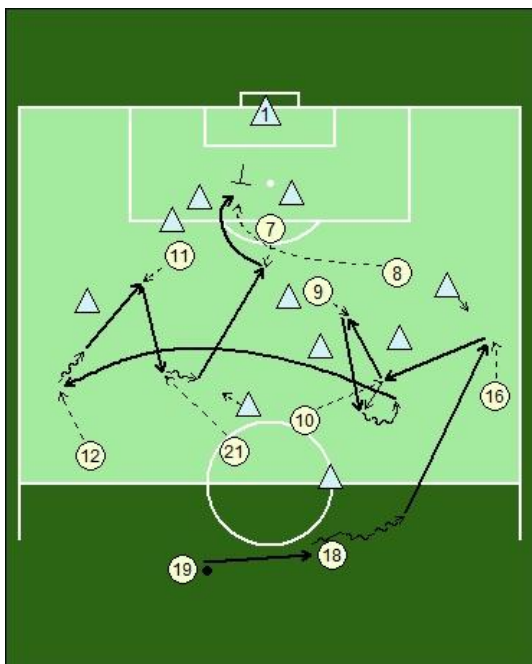
a) organizacija kontinuiranega napada z več srednje dolgimi in dolgimi podajami:

Slika 145: Barcelona – Malaga

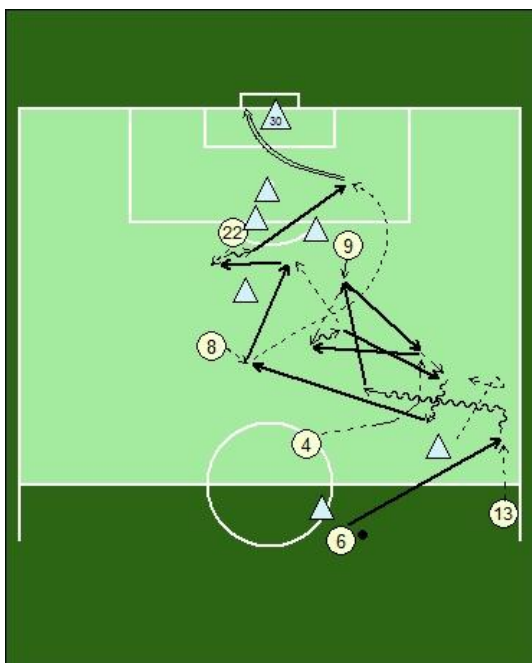

Slika 146: Barcelona – Lyon

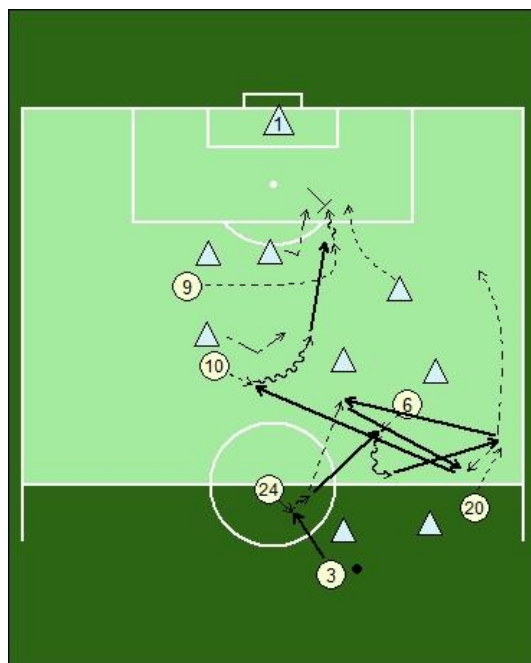

Slika 147: Real Madrid – Deportivo L. C.

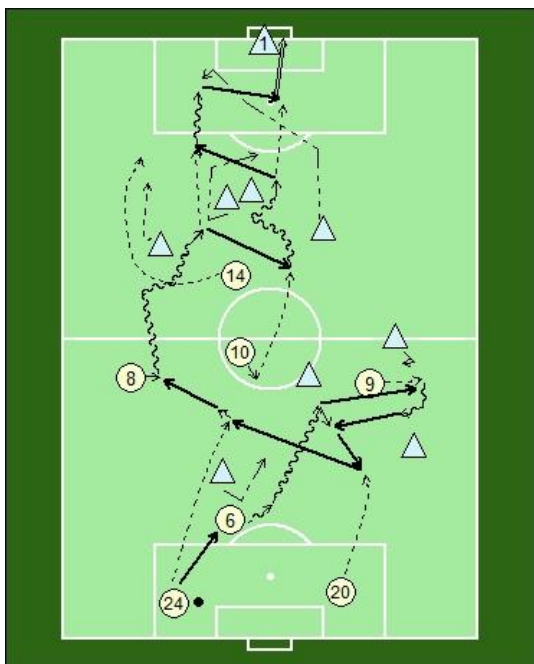
b) organizacija kontinuiranega napada z več zaporednimi podajami na majhnem prostoru in nato hitrim prehodom v zaključek napada:

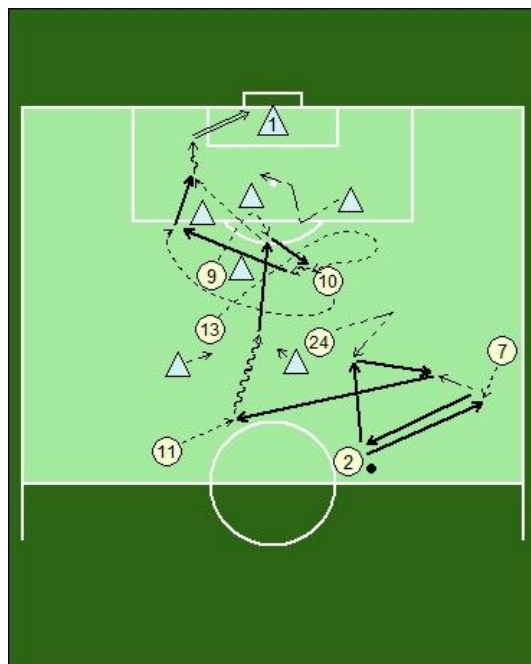
Slika 148: Milano – Inter

Slika 149: Real Madrid – Barcelona

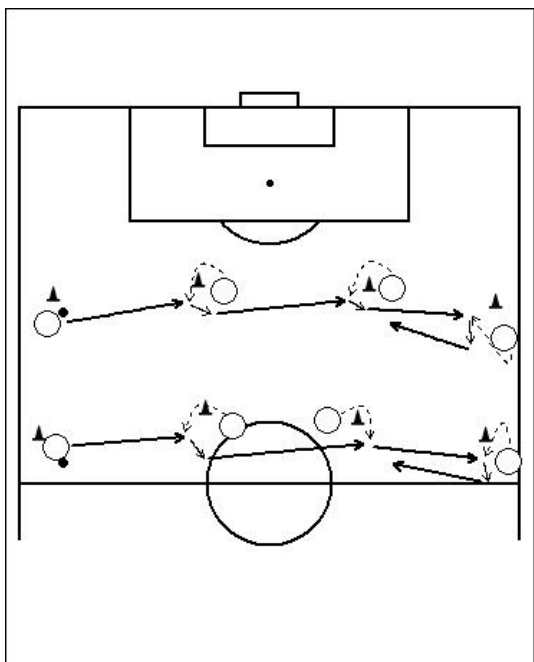

Slika 150: Real Madrid – Barcelona

Slika 151: Manchester U. – Chelsea

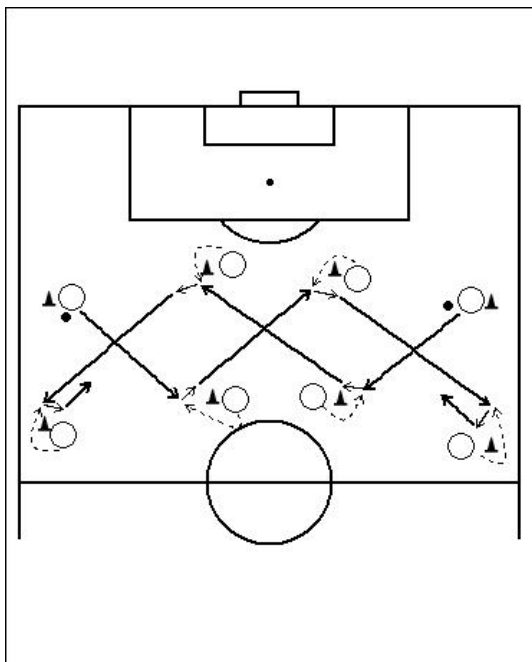
6.4.1 IZBIRA VAJ – KONTINUIRAN NAPDAD

Skica 43

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: sprejem in podaja žoge v širino, notranji del stopala, 2 dotika

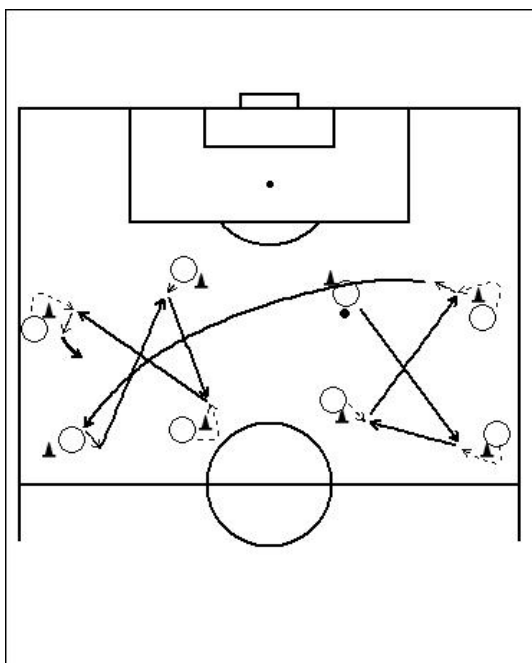
Poudarek je na hitrem gibanju žoge in natančnih podajah ter ohranjanju širine igrišča.

Skica 44

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: sprejem in podaja žoge diagonalno v širino, notranji del stopala, 2 dotika, 2 žogi

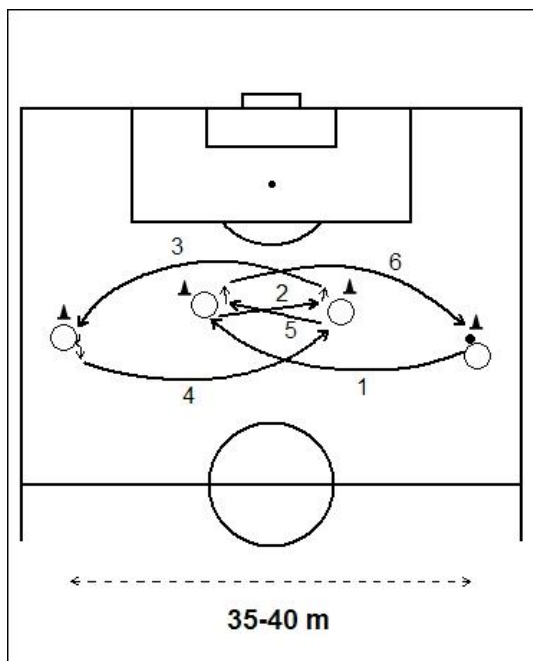
Poudarek je na hitrem in natančnem gibanju žoge med obrambno in zvezno linijo igralcev.

Skica 45

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: 3 zaporedne direktne podaje in prenos žoge, 1 žoga

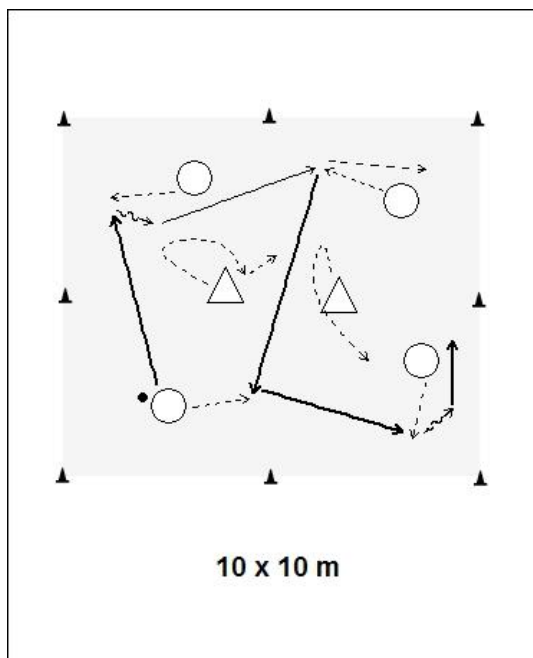
Poudarek je na mehko odigranih kratkih podajah in natančni dolgi podaji ob prenosu žoge.

Skica 46

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: dolge in kratke podaje med 4 igralci

Poudarek je na tehnično pravilno odigranih dolgih podajah z sprednjim notranjim delom stopala in mehkih povratnih podajah.

Skica 47

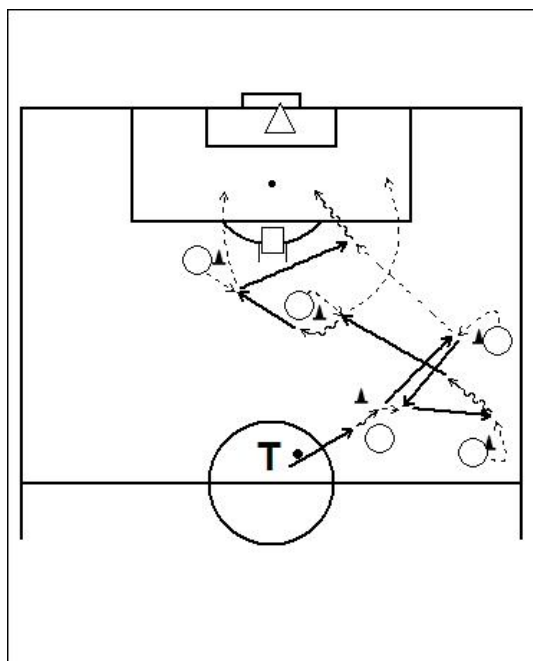
C) IGRALNA OBLIKA (osnovna skupinska taktika): igra 4 : 2, igralci se prosto gibajo po prostoru, cilj je narediti 10 podaj:

a) **direktna – prosta** (če je imel igralec ob posesti neomejeno dotikov, mora biti naslednja podaja direktna, se pravi z enim dotikom ... Možno je narediti tudi več zaporednih direktnih podaj)

b) **2 dovoljena dotika žoge**

c) **1 dotik** (direktne podaje)

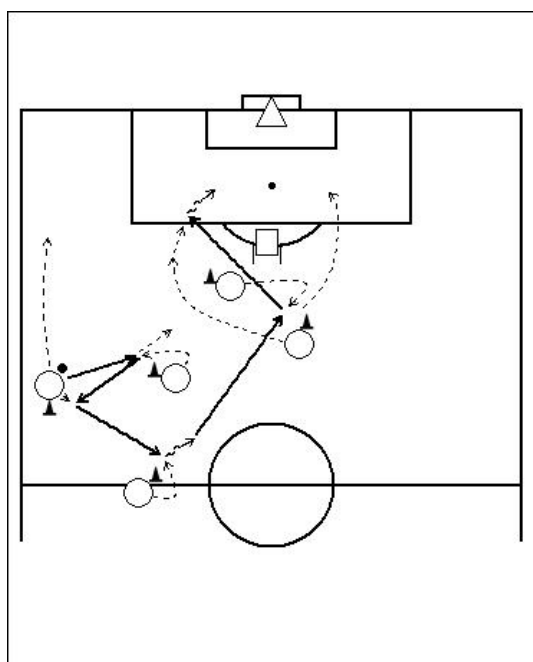
Poudarek je na zadrževanju posesti žoge in izkoriščanju praznega prostora znotraj igralnega polja.

Skica 48

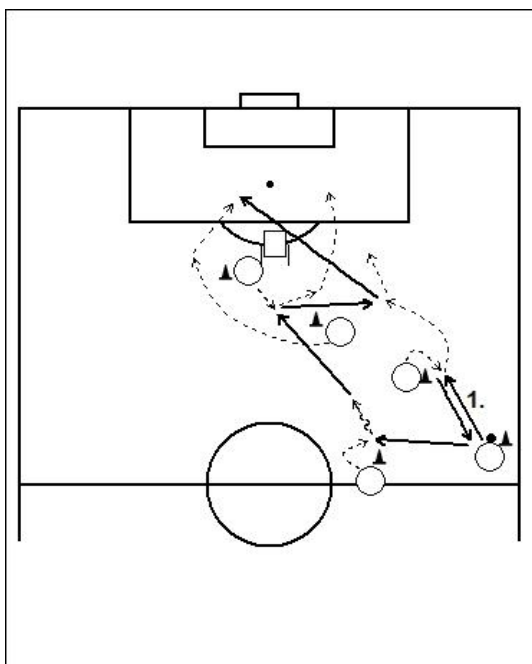
B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): hiter prehod v fazo zaključka napada po predhodnih treh direktnih podajah

Poudarek je na natančnosti podaj, časovni usklajenosti med igralci pri odkrivanju in vključevanju igralcev v fazo zaključka napada.

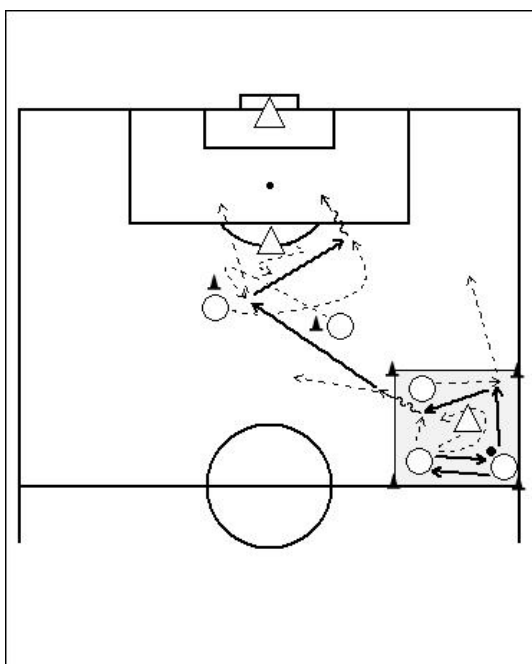
Skica 49

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): hiter prehod v fazo zaključka napada po predhodnih treh direktnih podajah

Skica 50

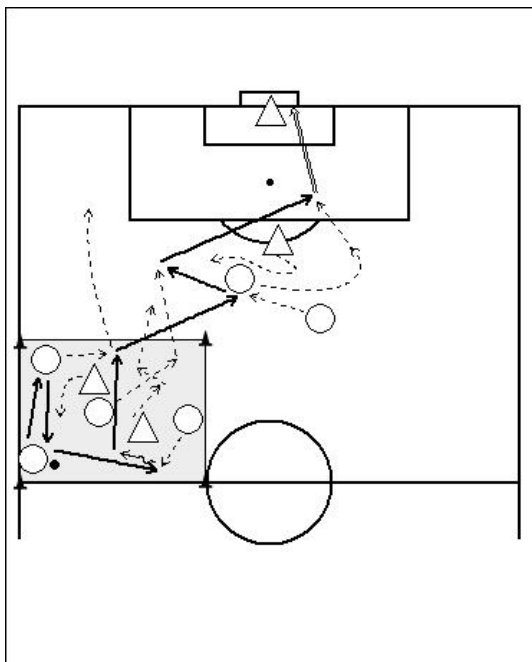
B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): hiter prehod v fazo zaključka napada po treh predhodnih direktnih podajah

Skica 51

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika): 3 : 1 + 2 : 1, po 5 podajah v kvadratu lahko sledi podaja v konico napada, 2 dotika v kvadratu, zunaj ni omejitev dotikov

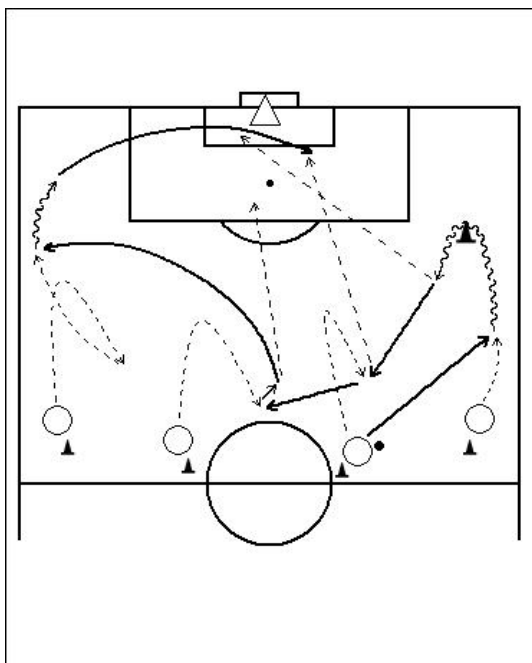
Poudarek je na hitrem gibanju žoge in vključevanju napadalcev v fazi priprave in zaključka napada.

Skica 52

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika):
4 : 2 + 2 : 1, po 5 podajah v omejenem
prostoru lahko sledi podaja enemu od
napadalcev, 2 dotika v kvadratu, zunaj
kvadrata ni omejitev dotikov

Poudarek je na hitrem gibanju žoge in vključevanju napadalcev v fazo priprave in zaključka napada.

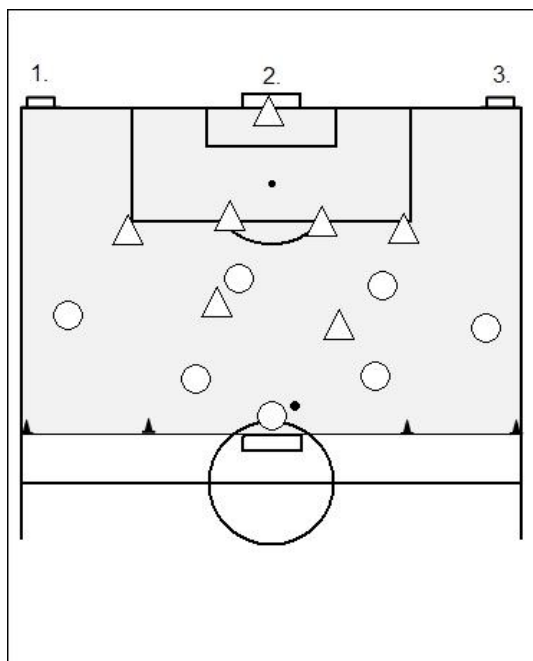
Skica 53

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska
taktika): napadanje s 4 v vrsti

a) brez obrambnih igralcev

b) 2 obrambna igralca znotraj
kazenskega prostora

Poudarek je na hitrem gibanju žoge in izkoriščanju prostora. Ko zaključek napada ni mogoč po predhodnem prodoru in so se obrambni igralci povlekli pred svoj gol, se spet odpre prostor za igro bližje sredinski črti igrišča (ko se igra razširi, se obrambni igralci ponovno pomaknejo bolj stran od svojega gola in se zopet ustvari prostor za zaključek napada).

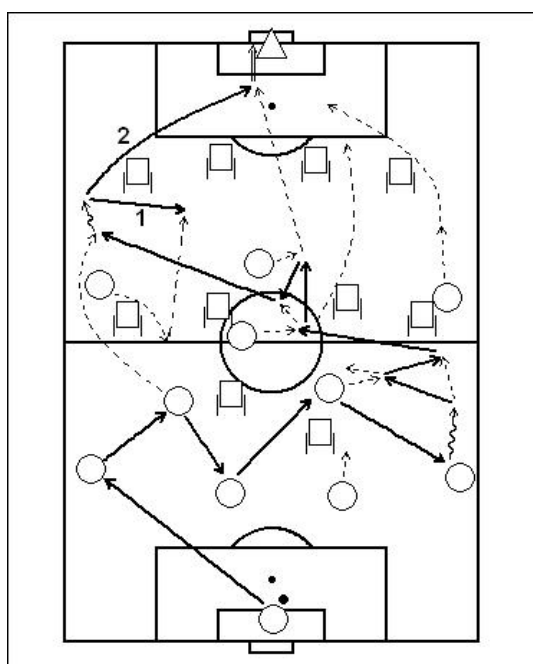

Skica 54

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika): igra 6 : 6, 3 dotiki na začetku, kasneje brez omejitev števila dotikov

- pri napadalcih, ki napadajo na 3 gole, je nujen 1 prenos žoge pred udarcem na gol

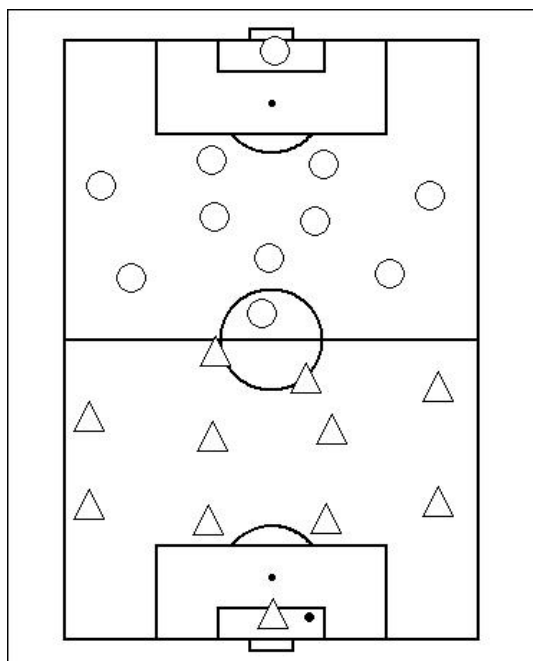
Z možnostjo zadetka na malih golih spodbujamo širino igre in prenos žoge, ko na eni strani igrišča ni mogoče zaključiti napada.

Skica 55

B) IGRALNA SITUACIJA (moštvena taktika): varianta zaključka napada po kontinuiranem napadu

Poudarek na hitrem gibanju žoge in časovni usklajenosti pri odkrivanju.

Skica 56

C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika):
 igra 11 : 11, gol velja po najmanj 10-ih
 predhodnih podajah (način organizacije
 kontinuiranega napada prepuščen
 igralcem)

- igralci imajo na začetku neomejeno
 število dotikov, v primeru prepočasnega
 gibanja žoge in nedinamične igre se doda
 pravilo 3 dotikov

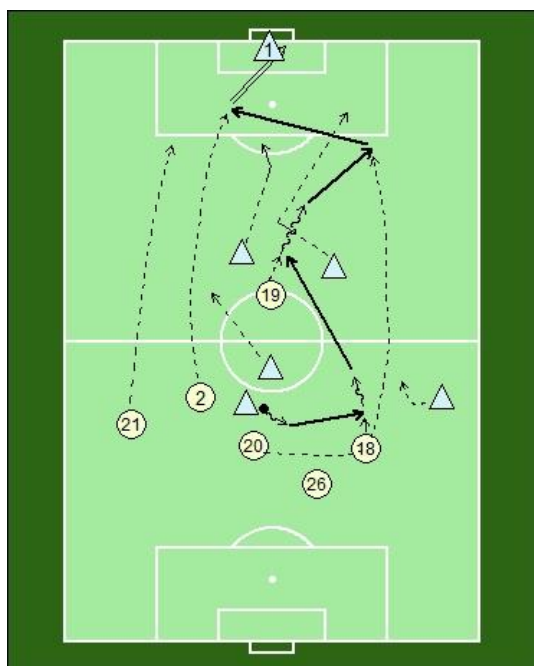
Poudarek je na hitrem gibanju žoge in
 izkoriščanju celotne širine in globine igrišča
 pri organizaciji napada.

6.5 TIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE – PROTINAPAD

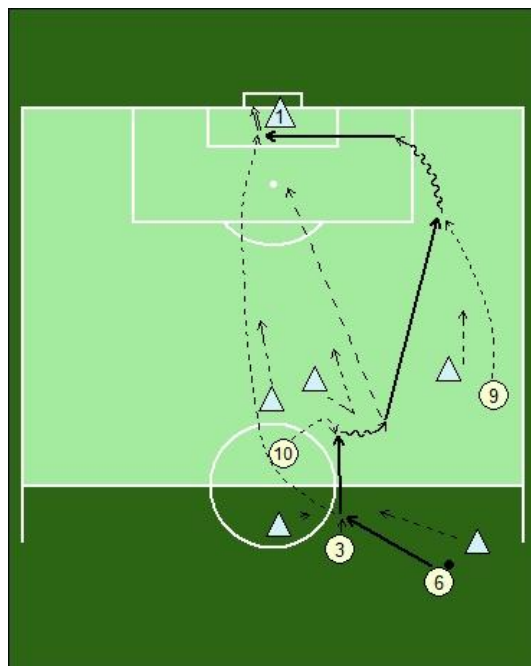
Glede na sestavne situacije se zdi, da je pri večini napadov, ki so se odvili v obliki protinapada, prišlo do nekaj situacij, ki so bile skupne vsem protinapadom:

- znak za protinapad je odvzeta žoga nasprotniku
- podaja ali vodenje je zaradi več prostega prostora usmerjeno direktno v smeri nasprotnikovega gola
- vključevanje večjega števila soigralcev in ustvarjanje številčne premoči
- gibanje soigralcev ustvarja prostor za igralca z žogo ali za podajo v globino
- sprejem žoge in kratko vodenje napadalca po odvzeti žogi in podaji v napad ustvarja čas, potreben, da se soigralci lahko priključijo pripravi zaključka napada

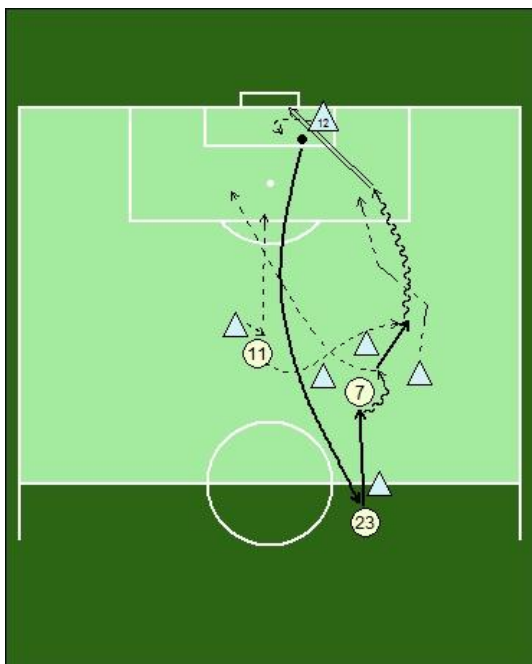
Primeri sestavnih situacij, pri katerih je prišlo do protinapadov:

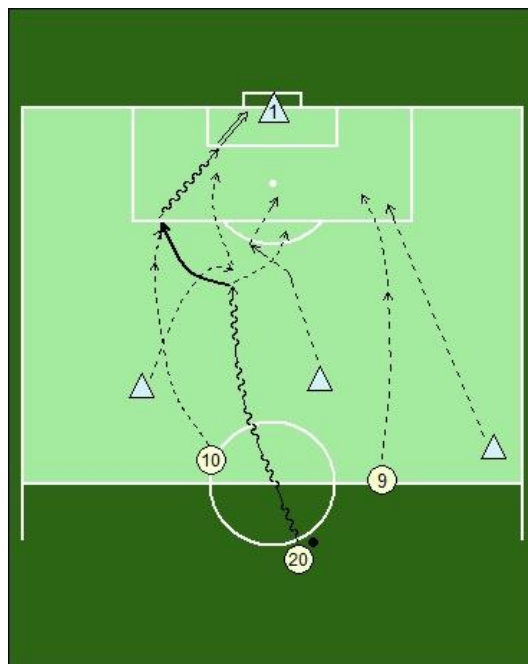
Slika 152: Liverpool – Real Madrid

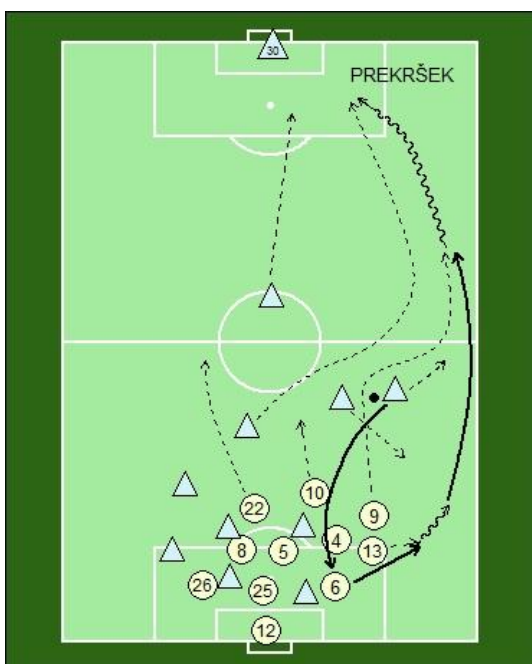
Slika 153: Real Madrid – Barcelona

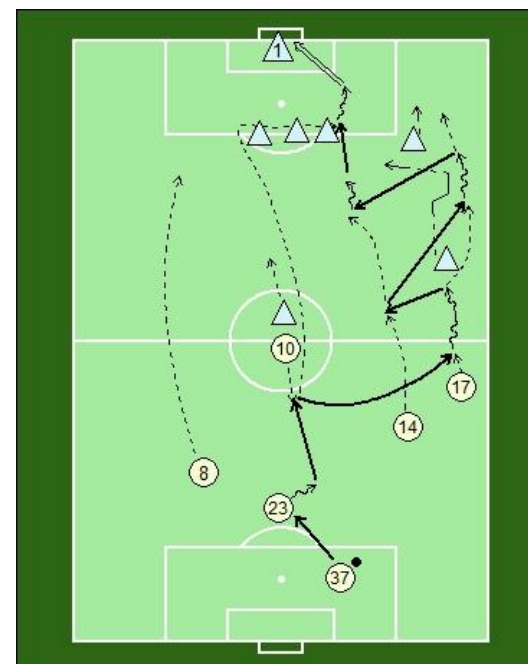
Slika 154: Milano – Inter

Slika 155: Real Madrid – Barcelona

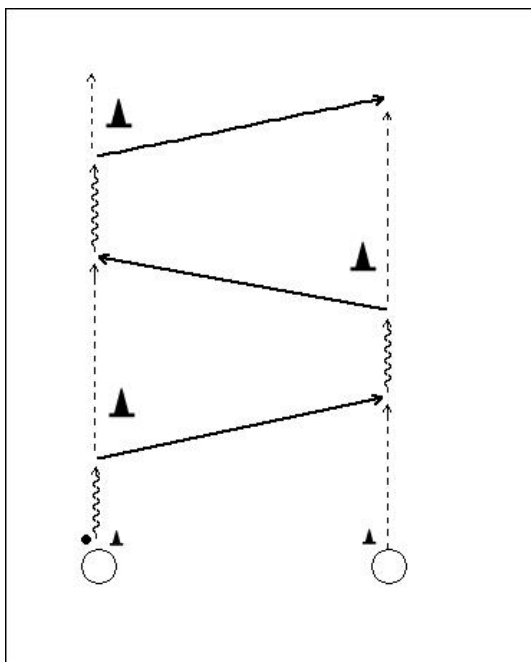

Slika 156: Milano – Inter

Slika 157: Liverpool – Real Madrid

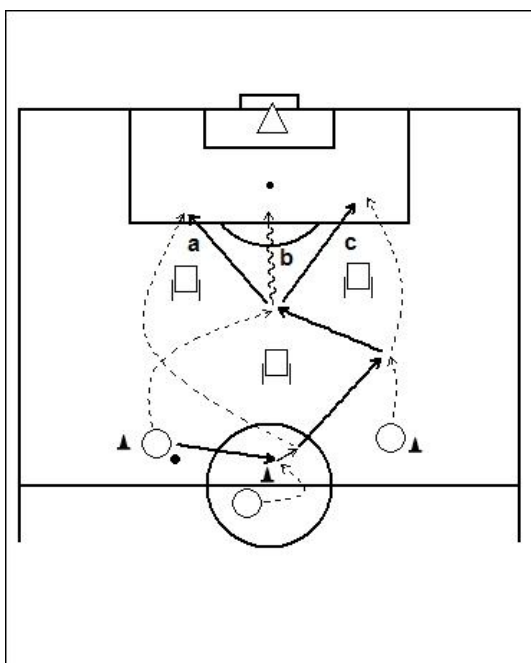
6.5.1 IZBIRA VAJ – PROTINAPAD

Skica 57

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: vodenje in podajanje v parih

Poudarek na natančni diagonalni podaji z notranjim delom stopala v linijo teka soigralca.

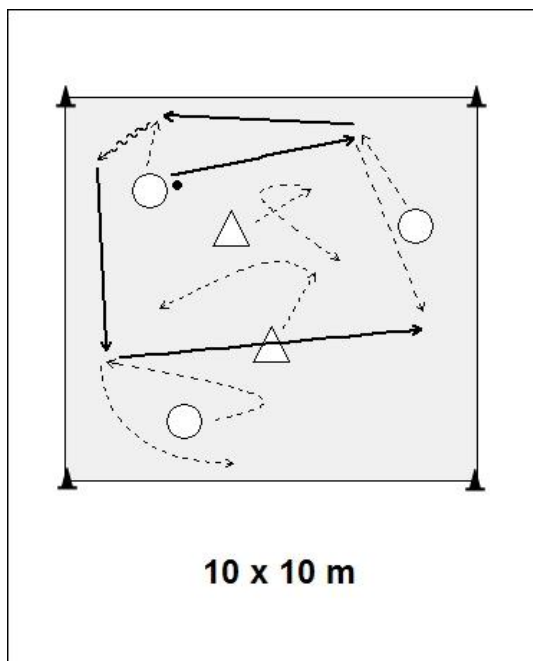

Skica 58

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): protinapad v trojkah

- Pravilo: tek po podani žogi

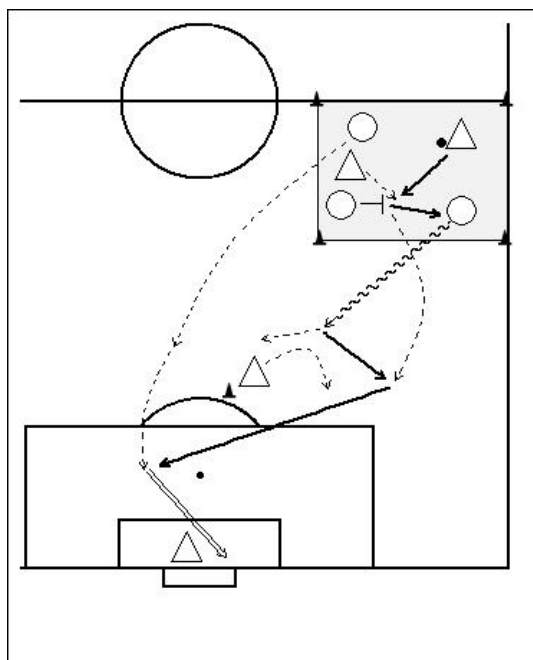
Poudarek je na natančnih diagonalnih podajah v linijo teka soigralca, ki se odkriva, in širjenje igre igralcev brez žoge. Igralca, ki se odkrivata, morata paziti na prepovedan položaj in po udarcu na gol steči na odbito žogo.

Skica 59

C) IGRALNA OBLIKA: igra 3 : 2, direktna – prosta

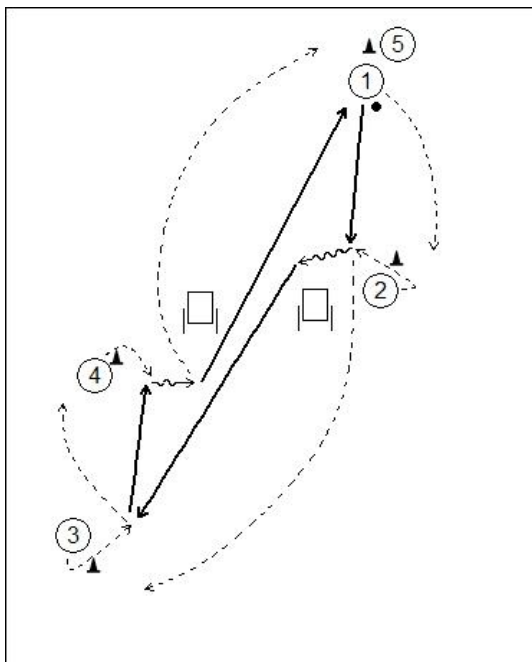
Poudarek je na zadrževanju posesti v primeru številčne premoči. Navodilo direktnih podaj vzpodbuja gibanje in odkrivanje igralcev brez žoge.

Skica 60

C) IGRALNA OBLIKA (skipinska taktika): igra 3 : 2 + 3 : 1, prehod v protinapad takoj po odvzeti žogi, dovoljeno neomejeno število dotikov

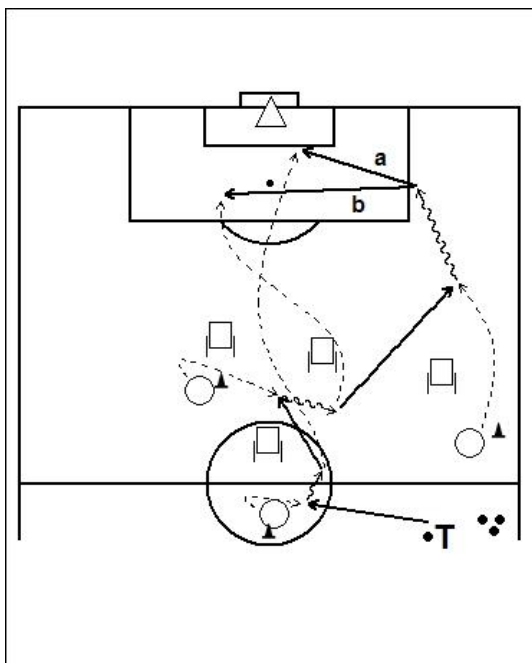
Poudarek na hitrem prehodu v napad direktno v smeri gola po odvzeti žogi, vključevanju vseh napadalcev in širjenju igre napadalcev brez žoge.

Skica 61

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: sprejem žoge v stran in diagonalna podaja po tleh

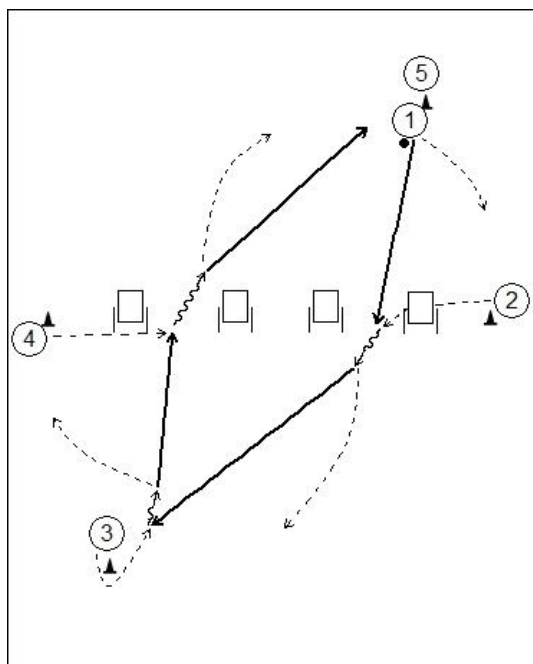
Poudarek je na mehkem sprejemu žoge v stran in natančni diagonalni podaji po tleh z notranjim ali sprednjim notranjim delom stopala.

Skica 62

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): protinapad po sprejemu žoge z obratom in diagonalni podaji v globino

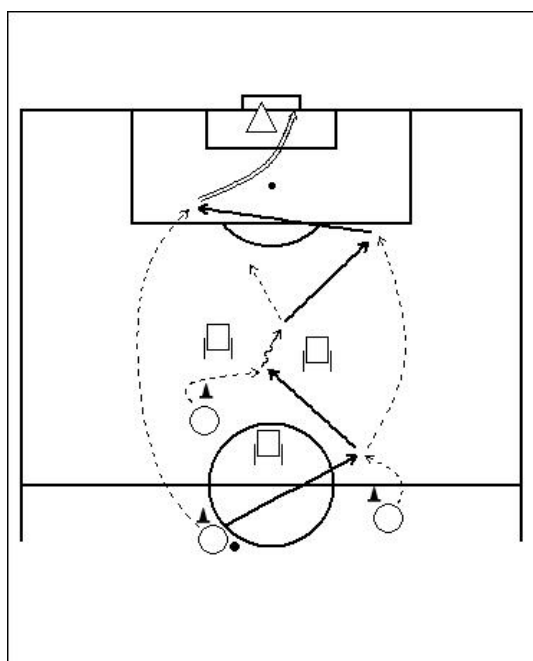
Poudarek na mehkem sprejemu žoge in natančni diagonalni podaji v smer igralca, ki se odkriva. Poudarek je tudi na križanju napadalcev, ki se odkrivata v zaključni fazi napada.

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: odkrivanje in sprejem žoge med dvema obrambnima igralcema

Poudarek na časovni usklajenosti med podajalcem in igralcem, ki se odkriva ter mehkem sprejemu žoge z notranjim delom stopala.

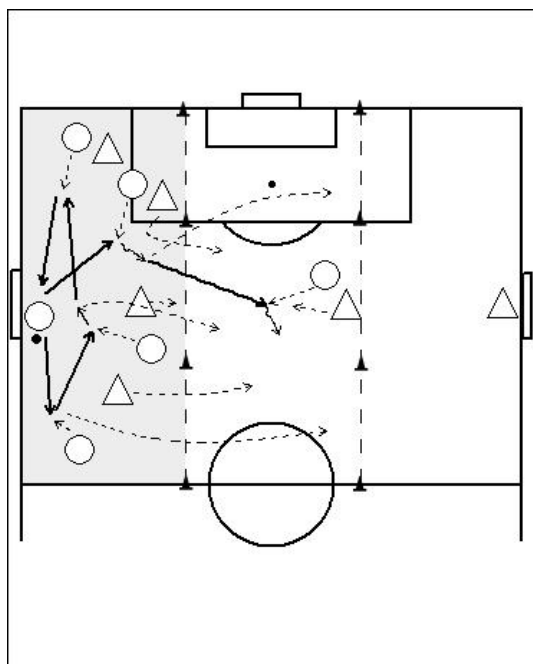
Skica 63

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): protinapad po sprejemu žoge med dvema obrambnima igralcema + dve podaji

Poudarek je na časovni usklajenosti med podajalcem in igralcem, ki se odkriva. Spodbuja se vključevanje igralcev v zaključno fazo napada, zato sta po sprejemu žoge pred udarcem na gol obvezni dve podaji.

Skica 64

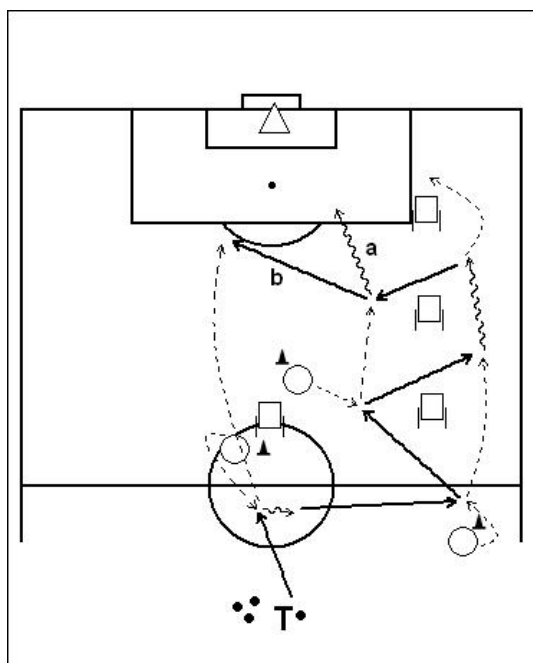

Skica 65

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika): igra 5 : 4 + 1 : 1, 3 dotiki znotraj omejenega prostora pred lastnim golom, po podani žogi napadalcu se vsi napadalci vključijo v zaključno fazo napada, obrambni igralci jim poskušajo udarec na gol preprečiti

- a) obrambni igralci so pasivni
- b) obrambni igralci so aktivni

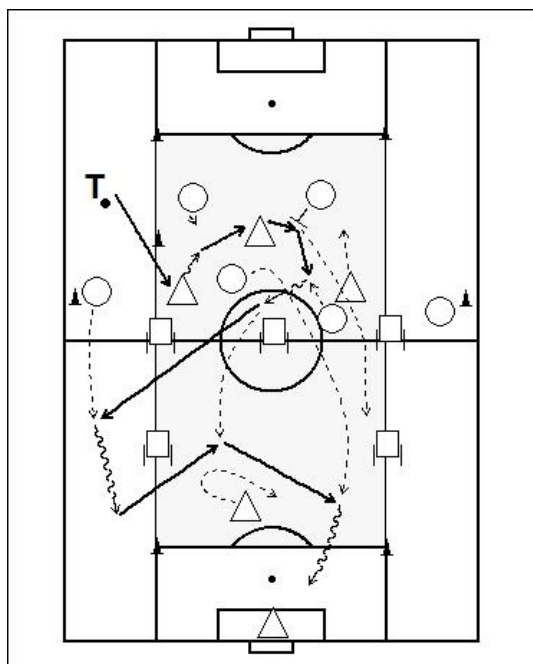
Poudarek je na čim hitrejši podaji žoge napadalcu, sposobnosti napadalca sprejeti in zadržati žogo ter uspešnem vključevanju napadalcev v zaključno fazo napada.

Skica 66

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): protinapad po krilnem položaju

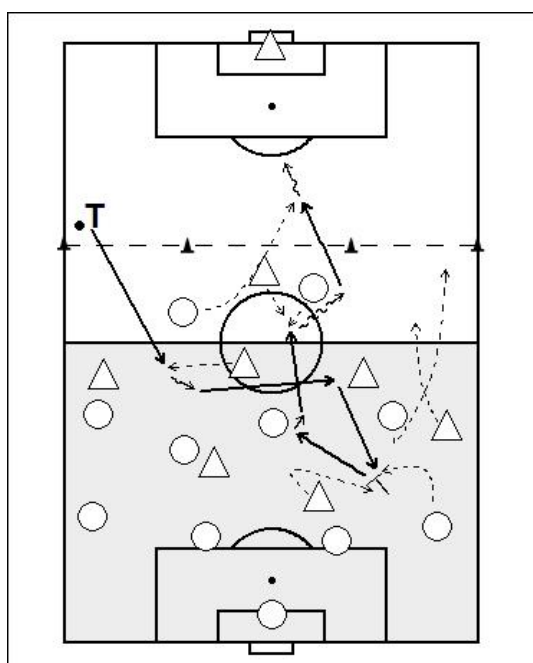
Poudarek na hitrosti izpeljane akcije in natančnosti podaj.

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika):
 igra 4 : 3 + 4 : 1, odvzem žoge, podaja na
 krilo in vključevanje

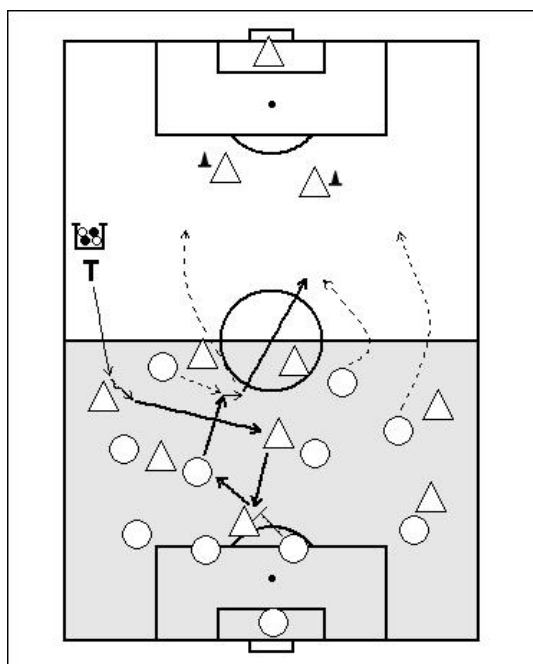
- po odvzeti žogi po največ 2 podajah spraviti žogo do igralca, ki se odkriva po krilu in vključevanje 3 igralcev v zaključno fazo napada (obrambni igralci se ne vračajo nazaj)

Poudarek na časovni usklajenosti odkrivanja napadalcev in natančnosti diagonalne podaje.

C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika):
 igra 9 : 6 + 2 : 1, po odvzeti žogi čim hitreje
 podati enemu od napadalcev in
 vključevanje v zaključno fazo protinapada,
 trikotniki lahko dajo gol, če pridejo do
 priložnosti

Poudarek na čim hitrejšem prehodu iz faze obrambe v fazo napada.

**C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika):
igra 11 : 8 + 3 : 2**

- po odvzeti žogi čim hitrejši prehod na napadalno polovico
- nujno vključevanje vsaj 3 napadalcev na napadalno polovico
- branilca (trikotnika) se lahko začneta braniti, ko žoga prečka sredinsko črto

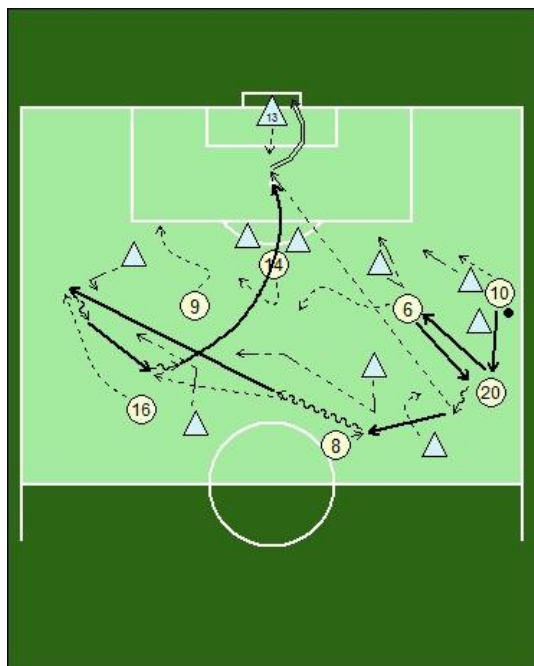
Napadalci morajo paziti na prepovedan položaj pri podaji žoge preko sredinske črte. V fazi priprave zaključka napada naj si napadalci pomagajo z izkoriščanjem prostora (širjenje, menjavanje mest ...).

Skica 69

6.6 ATIPIČNE SESTAVNE SITUACIJE IZ IGRE

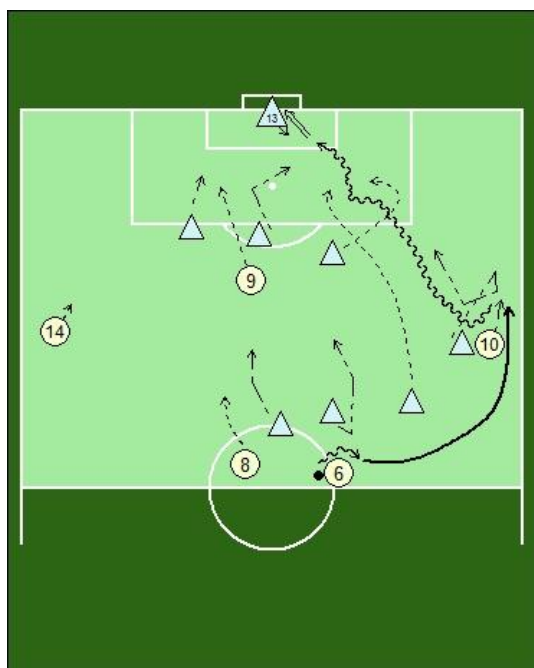
Na podlagi analize iger vrhunskih ekip sta izstopali dve atipični sestavni situaciji:

- a) vključevanje igralca iz obrambne vrste v zaključek napada in visoka podaja za hrbet obrambnih igralcev, ki stojijo na robu kazenskega prostora:

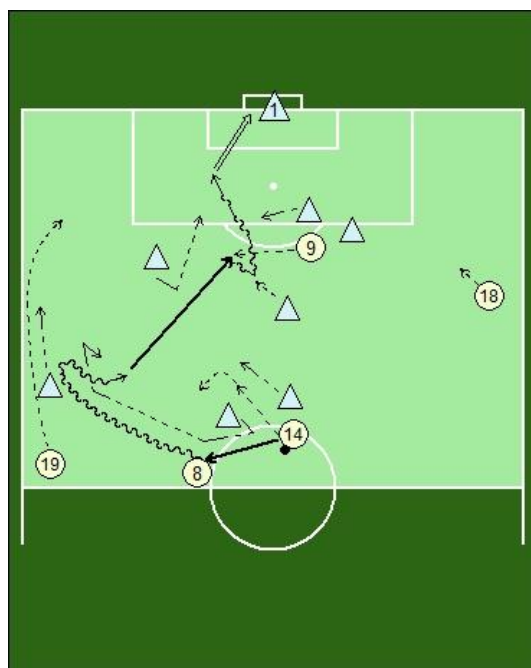

Slika 158: Barcelona – Malaga

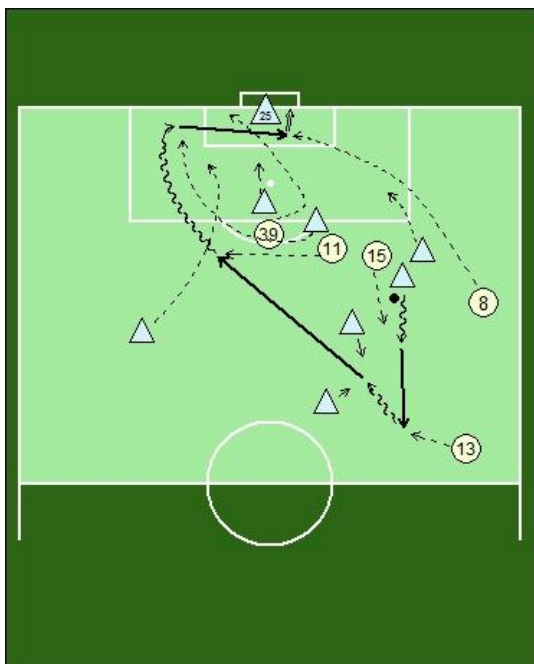
- b) igra 1 : 2 ali 1 : 3 v zaključni fazi napada:

Slika 159: Barcelona – Malaga

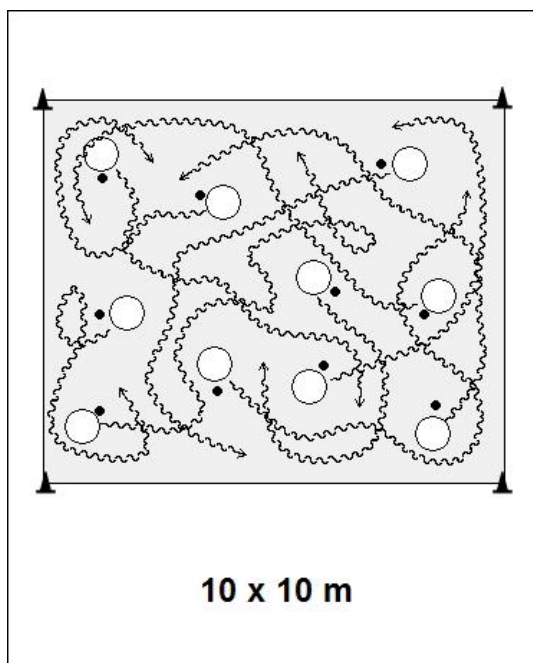

Slika 160: Liverpool – Real Madrid

Slika161: Chelsea – Liverpool

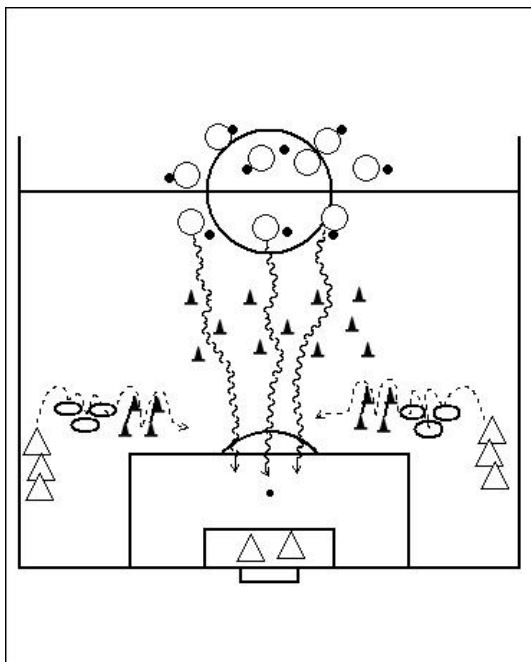
6.6.1 IZBIRA VAJ – ATIPIČNE IGRALNE SITUACIJE

A) SITUACIJSKA TEHNIKA: vodenje žoge z različnimi deli stopala (zunanji, notranji, podplat) in varanje z lažnimi gibi

Poudarek je na spremembah načina, ritma in hitrosti vodenja ob hkratnem izogibanju ostalim igralcem.

Skica 70

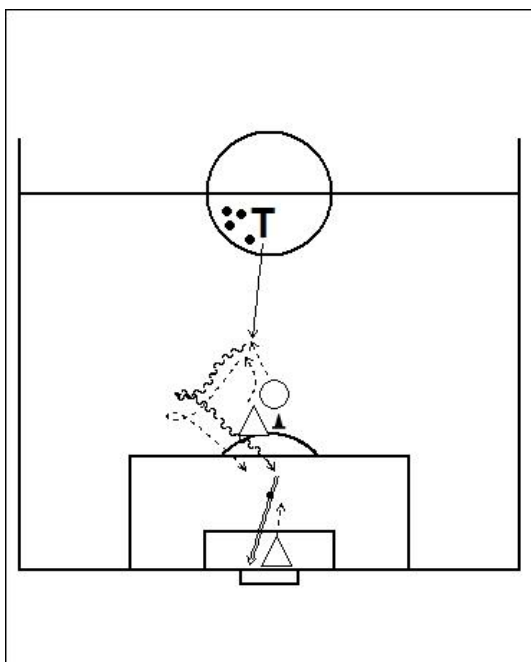

Skica 71

B) IGRALNA SITUACIJA: vodenje žoge med stožci in udarec na gol

- obrambni igralci naredijo 3 enonožne poskoke in bočni skiping preko ovir in nato poskušajo ovirati napadalce
- vratarja ne smeta zapustiti 5 m prostora, preden napadalci ne pridejo v kazenski prostor
- na голу sta dva vratarja
- vsi štartajo istočasno

Poudarek je na hitrem upravljanju žoge, varanju, improvizaciji in igri 1 : 1 v kazenskem prostoru

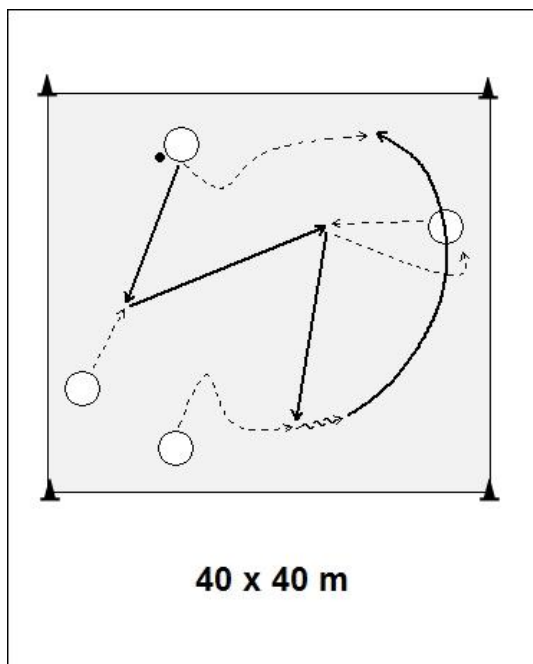

Skica 72

C) IGRALNA OBLIKA: igra 1 : 1 z udarcem na gol znotraj kazenskega prostora

- pasivni obrambni igralec (se pravilno postavlja in zapira prostor, vendar ne izbija žoge)
- aktivni obrambni igralec

Poudarek je na sprejemu žoge, varanju in improvizaciji napadalca.

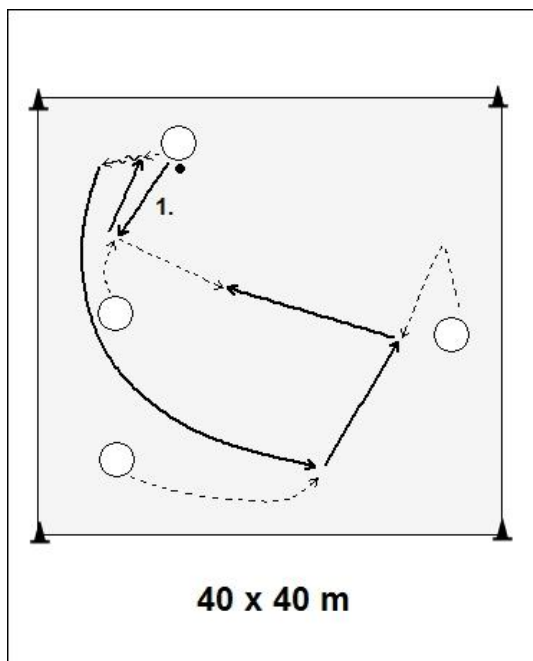
Skica 73

B) IGRALNA SITUACIJA (osnovna skupinska taktika): direktne podaje, sprejem žoge signal za dolgo podajo

a) igra 4 : 0

b) igra 4 : 3, aktivni obrambni igralci

Igralec, ki se odkriva v prostor za dolgo podajo, je signal za zaustavitev žoge in dolgo podajo, zato je poudarek na usklajenosti pri odkrivanju in podajanju žoge ter na natančnih podajah.

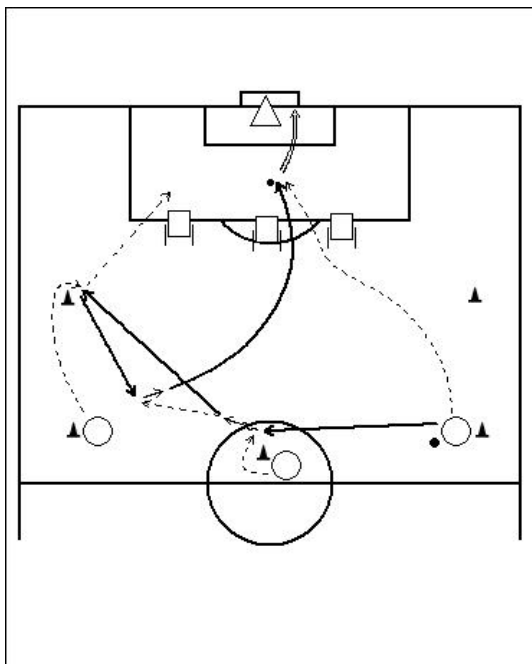
Skica 74

B) IGRALNA SITUACIJA (osnovna skupinska taktika): povratna podaja, dolga podaja, dve direktni

a) igra 4 : 0

b) igra 4 : 2, aktivni obrambni igralci

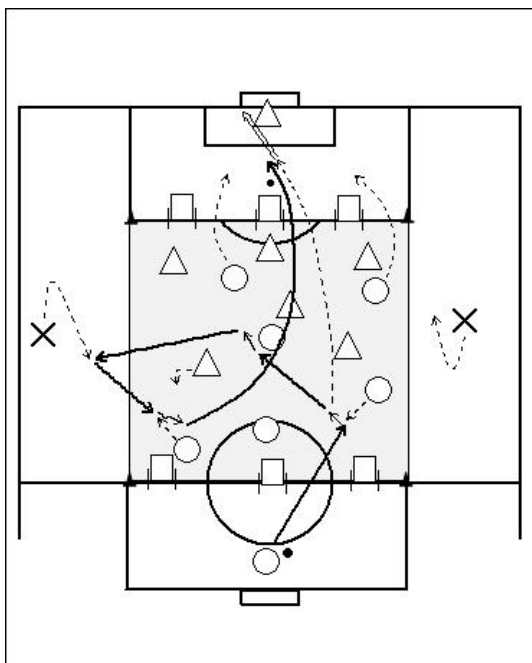
Poudarek vaje je na natančnih podajah in časovni usklajenosti med igralci pri odkrivanju ter spremembi ritma in tempa teka po povratni podaji.

Skica 75

B) IGRALNA SITUACIJA (skupinska taktika): prenos žoge, povratna podaja in vtekanje na globinsko podajo

Poudarek je na časovni usklajenosti pri odkrivanju ter natančnih podajah. Namen vaje je spodbuditi presenetljivo vključevanje igralcev zvezne ali obrambne vrste v konico napada.

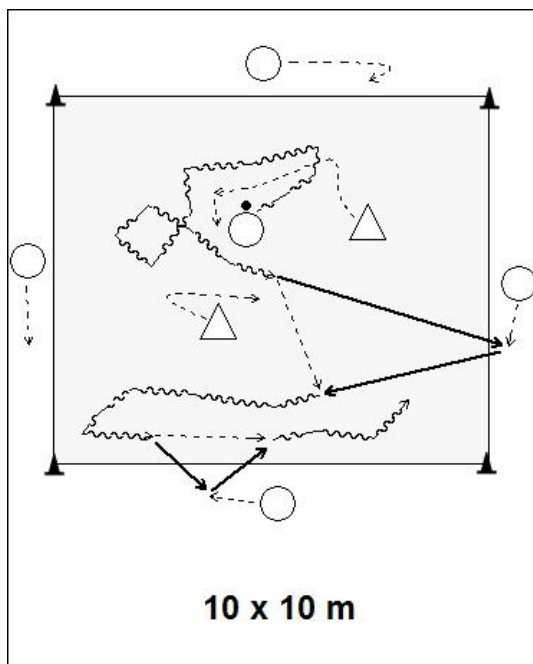

Skica 76

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika): igra 6 : 6 + 2, brez omejitev števila dotikov

a) gol velja po visoki podaji v kazenski prostor iz sredinskega polja, obrambni igralci ne smejo v kazenski prostor, džoker ima 1 dotik

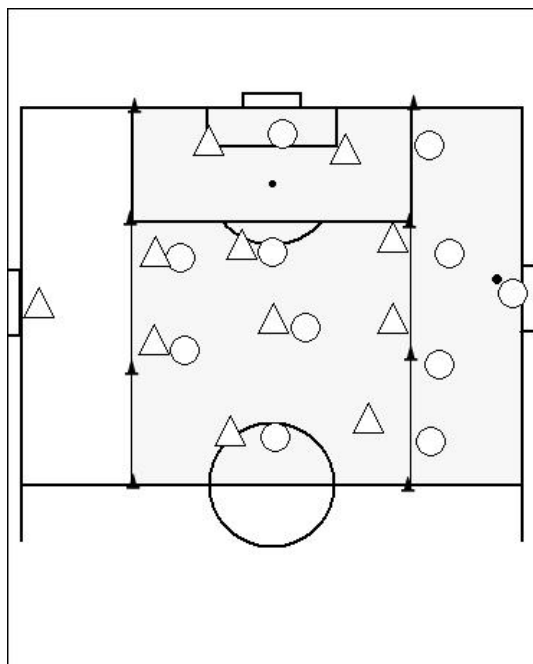
b) identična navodila prejšnjim, le da gol velja po potrditvi visoke podaje v kazenski prostor (vključevanje več igralcev v zaključek napada)

C) IGRALNA OBLIKA (skupinska taktika):
4 + 1 : 2, neomejeno število dotikov v
polju, zunanji igralci imajo 1 dotik, 1
napadalec 1 min

Poudarek je na vodenju, preigravanju in inovativnosti.

Skica 77

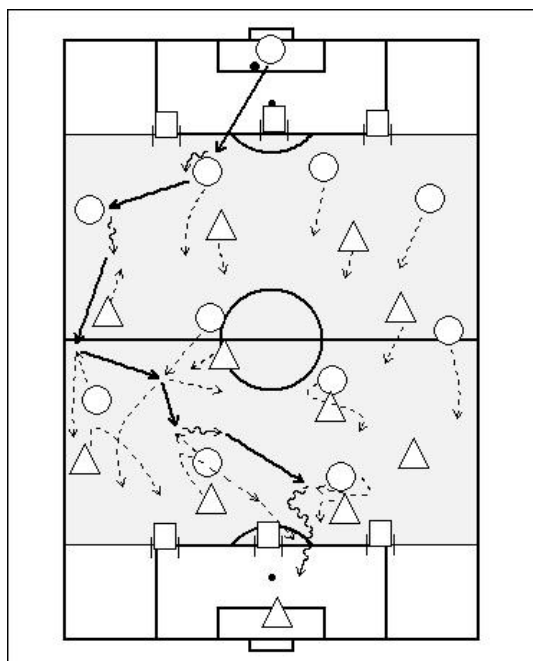
C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika):
igra 11 : 11 na polovici igrišča, neomejeno
število dotikov, obrambni igralci ne smejo
v svojo obrambno tretjino

- gol velja, če je bila žoga zavodena v napadalno tretjino ali po visoki podaji preko linije v napadalno tretjino igrišča

- a) pasivni obrambni igralci
- b) aktivni obrambni igralci

Poudarek je na hitrem gibanju žoge. Pri visoki podaji v napadalno tretjino morajo biti napadalci pazljivi na nedovoljen položaj.

Skica 78

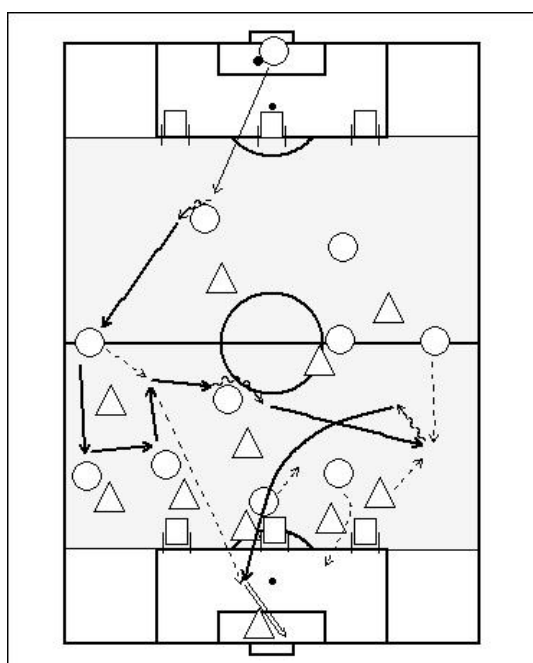
C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika):
 igra 11 : 11 med kazenskima prostoroma, gol velja po predhodnem prodoru v kazenski prostor

- obrambni igralci ne smejo v svoj kazenski prostor
- neomejeno število dotikov (v primeru pretiranega zadrževanja žoge in prepočasne igre imajo samo napadalci neomejeno število dotikov)

- a) pasivni obrambni igralci
- b) aktivni obrambni igralci

Poudarek na hitrem gibanju žoge in vključevanju napadalcev v zaključek napada.

Skica 79

C) IGRALNA OBLIKA (moštvena taktika):
 igra 11 : 11 med kazenskima prostoroma, gol velja po visoki podaji v kazenski prostor in vključevanju igralcev zvezne ali obrambne vrste (po sprejemu v kazenskem prostoru se lahko v zaključek akcije vključijo tudi napadalci), 3 dotiki, obrambni igralci ne smejo v lasten kazenski prostor

- a) pasivni obrambni igralci
- b) aktivni obrambni igralci

Poudarek na usklajenosti med odkrivanjem in globinsko podajo. Paziti je potrebno na prepovedan položaj. Akcija pride v igri v poštev, kadar stoji obramba plitvo.

Skica 80

7. PRIMERJAVA Z IGRO ITALIJANSKE REPREZENTANCE IN IGRO F. C. BARCELONE

Kot zanimivost velja prikazati in primerjati izsledke diplomskih del nekaterih drugih avtorjev, ki so se lotili statistične analize taktično-tehničnih aktivnosti v igri vrhunskih nogometnih ekip v fazi napada. Gajser je v svojem diplomskem delu analiziral igro italijanske reprezentance, ki je leta 2006 osvojila naslov svetovnega prvaka na svetovnem prvenstvu v Nemčiji. Kopasič pa se je z analizo poglobil v igro F. C. Barcelone v Ligi prvakov v sezoni 2005/2006, ki je leta 2006 postala v prvak v tem tekmovanju.

7.1 PRIMERJAVA Z IGRO ITALIJANSKE NOGOMETNE REPREZENTANCE (Svetovno prvenstvo – Nemčija, 2006)

Namen Gajserjeve raziskave je bil ugotoviti nekatere značilnosti modela igre italijanske nogometne reprezentance v napadu in primerjati kvantitativne razlike opazovanih spremenljivk (TE-TA aktivnosti) med italijansko nogometno reprezentanco in njenimi nasprotnimi reprezentancami.

Ugotovil je, da je italijanska reprezentanca izvedla največ kontinuiranih hitrih napadov ter si s hitrim prenosom igre ustvarjala večje možnosti doseganja številčne prednosti igralca. Tako je lažje zaključevala napade. Italija je napadala bolj učinkovito kot nasprotne ekipe, kljub manjši časovni posesti žoge in manjšemu skupnemu številu napadov. Izvedla pa je veliko več napadov z menjavo ritma in protinapadov kot njene nasprotne ekipe.

Napadi, po katerih so dosegali zadetke, so trajali povprečno 10,6 sekund in imeli povprečno samo 2,5 zaporednih podaj. Po Gajserjevem mnenju to pomeni, da je Italija gojila model igre, ki je temeljil na hitrem prehodu iz obrambe v napad in s čim manjšim številom podaj ogroziti nasprotnikova vrata. Ugotovil je, da je Italija prihajala do priložnosti in zadetkov najpogosteje po prekinitvah in po podaji v globino.

Najpogostejši sistem igre italijanske nogometne reprezentance na svetovnem prvenstvu je bil 1 – 4 – 4 – 1 – 1. Italijani so igrali z enim samim srednjim napadalcem, s sprednjim srednjim zveznim igralcem, ki je imel vlogo kreiranja igre v ekipi in je bil tudi v vlogi drugega napadalca, ter s štirimi zveznimi igralci. Od le-teh sta bila levi zvezni in desni zvezni igralec v fazi napada usmerjena zelo napadalno.

Gajser je dognal, da je za ustvarjanje prostora za napadanje italijanska reprezentanca uporabljala preverjeno taktično načelo, ki se imenuje »globina v napadu«. To je interpretiral kot zahtevo, da se prepusti iniciativo igre nasprotniku in

se po odvzeti žogi bliskovito napade nasprotnikova vrata s hitrim gibanjem žoge v smeri naprej in z vključevanjem večjega števila igralcev.

Gajser se je diplomskega dela lotil z vidika statistične obdelave podatkov, dobljenih z analizo tekem. Tako se zdi, da se njegovih izsledkov zaradi različnih tipov diplomskih del ne da direktno primerjati z izsledki danega diplomskega dela. Vseeno pa lahko potegnemo nekaj vzporednic med opisano igro italijanske reprezentance na svetovnem prvenstvu leta 2006 in igro nekaterih ekip, ki smo jih analizirali za potrebe tega diplomskega dela. Podobnosti je opaziti predvsem z ekipami, ki igrajo z enim samim napadalcem v konici napada in stavijo na čim hitrejši prenos žoge v globino in hitro vključevanje več zveznih igralcev v konico napada v fazi priprave in zaključka napada. Po odvzeti žogi je v teh primerih pogosto opaziti, da sledi podaja direktno v smeri nasprotnikovega gola. Igralec, ki sprejema žogo, ima v tem primeru možnost podati v globino ali pa odigrati povratno podajo, kateri sledi globinska podaja, bodisi napadalcu ali pa kateremu drugemu igralcu, ki se vključuje iz zvezne vrste. Če pride na krilnem položaju v napadalni polovici igrišča do praznega prostora, se v fazi priprave zaključka napada vključujejo zunanji igralci iz obrambne vrste, čemur običajno sledi predložek v kazenski prostor. V primeru zgoščenega prostora se poleg globine izkorišča tudi širina igrišča in pogosteje prihaja do udarcev iz druge vrste.

Nogometna kluba Chelsea in Liverpool sta kluba, za katera se zdi, da z napadalcema Droghda in Torresom gojita igro, ki najbolj spominja na igro italijanske reprezentance na svetovnem prvenstvu leta 2006. Pri igri naštetih ekip je opaziti težnjo po izkoriščanju časovne in prostorske komponente igre (npr.: podaja na napadalca – direktna globinska podaja; podaja na napadalca – povratna podaja – globinska podaja; dvojna podaja – podaja v globino; sprejem žoge direktno v smeri nasprotnikovega gola; hitro gibanje žoge in prenos le-te; hitro vključevanje večjega števila igralcev v napad v fazi priprave in zaključka napada). Se pravi čim bolj učinkovito izkoristiti trenutek in prostor, ko nasprotna ekipa po izgubljeni žogi še ni uspela organizirati obrambe in poskušati čim hitreje preiti v fazo zaključka napada. Na ta problem je v svojem diplomskem delu opozarjal tudi Kajtazović.

7.2 PRIMERJAVA Z IGRO F. C. BARCELONE (Liga prvakov – sezona 2005/2006)

Namen diplomskega dela, ki ga je izdelal Kopasič, je bil ugotoviti značilnosti modela igre v fazi napada nogometnega kluba F. C. Barcelona, zmagovalca Lige prvakov v sezoni 2005/2006, ter primerjati izvedbo tehnično-taktičnih elementov nogometne igre v napadu med nogometnim klubom F. C. Barcelona in nasprotnimi ekipami.

Avtor je analiziral vseh 13 tekem nogometnega kluba F. C. Barcelona v Ligi prvakov v sezoni 2005/2006. Opazovane spremenljivke so bile vezane na igro v napadu in razdeljene na sedem osnovnih in številne podrejene spremenljivke, na podlagi katerih je sklepal o značilnostih modela igre v napadu.

Po končani analizi modela igre nogometnega kluba F. C. Barcelone v napadu so bile njegove ugotovitve sledeče:

- klub je imel žogo v svoji posesti več kot nasprotna moštva
- povprečno je izvedel največ kontinuiranih napadov
- povprečno je klub izvedel več udarcev na gol kot nasprotna moštva
- izvedel je največ udarcev na gol v kazenskem prostoru
- največ priložnosti si je ustvaril po podaji v globino
- največ udarcev na gol so izvedli igralci v konici napada
- največ golov je dosegel po podaji v globino
- do zadetkov je večkrat prihajal na kontinuiran način z daljšimi napadi in večjim številom podaj kot nasprotna moštva
- v napad preko vratarja je prehajal tako z dolgo kot s kratko podajo vratarja
- manjkrat se je odločal za prehod v napad preko vratarja z dolgo podajo z nogo kot nasprotna moštva

Kopasič se je svojega diplomskega dela lotil z vidika statistične obdelave podatkov, dobljenih s pomočjo analize tekem, tako da tudi v njegovem primeru ni možna povsem direktna primerjava z danim diplomskim delom. Kljub temu pa se na podlagi analize igre nogometnega kluba Barcelona za potrebe tega diplomskega dela zdi, da ne bi bili daleč od resnice, če bi tudi igro Barcelone v sezonah 2008/2009 in 2009/2010 opisali z besedami, ki jih je v svojih izsledkih uporabil Kopasič. Pri tem ne gre pozabiti, da so pri nogometnem klubu Barcelona v tem času zamenjali tako glavnega trenerja kot tudi nekaj ključnih igralcev v obrambni, zvezni in napadalni vrsti. Zdi se, da je v igri Barcelone opaziti neko kontinuiteto dela in stalen model igre tudi, ko prihaja do menjav trenerjev in igralcev. Nogometni klub Barcelona še vedno pretežno igra s sistemom 1 – 4 – 3 – 3. Uspešni so v vseh pogledih igre v napadu. Vratar se le redko odloča za dolge podaje z nogo. Napade največkrat izvajajo v obliki kontinuiranih napadov. Prevladuje igra zelo natančnih podaj. Igro začne pogosto organizirati že obrambna vrsta, ki je v fazi priprave napada postavljena zelo visoko in izkorišča celotno širino igrišča. Če gre za kontinuirane napade igralci bodisi izvedejo več kratkih zaporednih podaj na majhnem prostoru, bolj pogosto na krilnih položajih, čemur sledi daljša podaja v smeri nasprotnikovega gola in priprava zaključka napada. Ali pa izvajajo več srednje dolgih podaj in izkoriščajo širino igrišča ter na ta način iščejo priložnost za zaključek napada. Zdi se, da so igralci neprestano v gibanju in ves čas iščejo optimalni položaj za sprejem žoge ali praznjenje prostora soigralcem.

Kopasič je v svojem diplomskem delu ugotovil, da si kljub pogostejši igri v obliki kontinuiranih napadov največ priložnosti za udarec na gol ustvarijo v obliki protinapadov. V primeru protinapadov pogosto prihaja do globinskih podaj, pri čemer redkeje prihaja do direktne globinske podaje, na kar je v svojem diplomskem delu opozoril tudi Kopasič. Eno ključnih prednosti v igri Barcelone predstavljajo igralci, ki so sposobni uspešno izvesti individualne prodore in nase vezati obrambne igralce, s tem pa ustvarjati prostor, ki ga lahko za napad izkoristijo soigralci. V napadu širino pogosto ohranjata zunanja napadalca, ki pa ju dostikrat vleče proti nasprotnikovemu голу. V tem primeru se po krilu vključujeta zunanja igralca iz obrambne vrste. V zvezni in napadalni vrsti igra nekaj vsestransko zelo sposobnih in kreativnih igralcev (Deca, Ronaldinha, Eto'oja in Giullyja so s prevzemom vidnejših vlog zamenjali Messi, Iniesta, Xavi, Alves, Pedro), ki s svojimi nepredvidljivimi potezami in menjavami ritma igre skrbijo za uspešno pripravo in zaključek napadov. Zvezni igralci se v fazi priprave napada držijo sredine igrišča in so bolj gibljivi v smeri globine igrišča, kjer se izmenično ponujajo za sprejem žoge. Zelo pomembno vlogo v igri Barcelone igra sprejem žoge z obratom v smer nasprotnikovega gola.

Iz opisnega lahko predvidevamo, da gre tako pri Barcelonini mladinski nogometni šoli kot tudi pri izboru novih igralcev, ki prihajajo v klub, za zelo dobro načrtovan proces in jasno zastavljeno rdečo nit dela ter vizijo, ki se konec koncev zadnjih nekaj let kaže tudi z doseganjem vrhunskih rezultatov in igro, ki ji nasprotniki, večkrat kot ne, niso kos.

Na podlagi opravljenih primerjav se zdi, da ne obstaja en sam način, ki nogometnim ekipam zagotavlja uspešnost v fazi priprave in zaključka napada. To s svojo igro dokazujejo ekipe, ki s taktično-tehničnega vidika na različne načine dosegajo vrhunske rezultate. Če pa bi morali ugotovitve poenostaviti in izpostaviti katerega od elementov nogometne igre, bi bila to podaja v globino za hrbet obrambnim igralcem in spreminjanje ritma igre kot dva elementa, ki sta najpogosteje povezana z uspešno pripravljenimi in zaključenimi napadi.

8. SKLEP

Namen diplomskega dela je bil ugotoviti strukturo igre v napadu nekaterih vrhunskih evropskih klubskih nogometnih moštev in povzeti tipične sestavne situacije, ki predstavljajo univerzalne rešitve v igri. Potem pa ugotovitve uporabiti pri sestavi vsebine nogometnega treninga, s pomočjo katerega bi kot trener poskušal igro lastne ekipe približati igri opazovanih ekip.

Cilji diplomskega dela so bili temu primerno povezani s predstavitvijo tipičnih in atipičnih sestavnih situacij; predstavitvijo in opisom metodike učenja v fazi priprave in zaključka napada s situacijsko metodo in metodo igre; predstavitvijo uporabe situacijske metode in metode igre pri reševanju posameznih taktičnih rešitev; s praktičnim prikazom vaj v smislu pravilnega zaporedja učenja in treniranja nogometašev v fazi priprave in zaključka napada ter upoštevanjem prehoda od skupinske k moštveni taktiki.

Predno smo se lotili analiziranja nogometnih tekem, smo pozornost namenili predstavitvi nekaterih nogometnih področij, za katera smo menili, da so neločljivo povezana s predmetom in problemom diplomskega dela. Tako smo se malo bolj poglobili v taktiko nogometne igre, predstavili faze napada in na kratko predstavili tehnične elemente, za katere smo menili, da so ključni za uveljavljanje igre, ki bi se približala trendom igre najuspešnejših moštev.

V nadaljevanju smo se osredotočili na didaktične elemente nogometnega treninga in se lotili metodičnih lestvic posredovanja vsebin in učnih metod. V teh podpoglavjih je bila pozornost namenjena predstavitvi, na kakšen način naj bi se z vidika vsebin in postopnosti posredovanja le-teh lotili treninga. Hkrati pa kakšne učne metode bi lahko pri tem uporabljali.

Na kratko smo predstavili tudi nekatere dosedanje raziskave s področja analize strukture nogometne igre, ki so po vsebini sorodne danemu diplomskemu delu.

Za analizo igre v napadu smo izbrali deset tekem, na katerih so igrala vrhunska nogometna moštva iz angleške, španske in italijanske lige, prav tako pa tudi nekaj tekem Lige prvakov. Tako smo podrobneje spremljali naslednje ekipe: Manchester United, Liverpool, Chelsea, Barcelona, Real Madrid, Milano in Inter.

Iz posameznih tekem smo izrisali tipične in atipične sestavne situacije. Na podlagi izrisanih sestavnih situacij smo izdelali vaje, pri katerih smo v metodiki upoštevali zaporednost glede na zahtevnost vaj in rdečo nit po vsebini. Naloge smo razdelili na vaje situacijske tehnike, igralnih situacij (skupinske taktike in moštvene taktike) in

igralnih oblik (skupinske taktike in moštvene taktike). Pri izdelavi vaj je bila posebna pozornost namenjena prepletanju vsebin od celote k posameznemu in obratno.

V zaključnem segmentu diplomskega dela smo ugotovitve, dobljene s pomočjo analize igre vrhunskih ekip v fazi napada, primerjali z ugotovitvami, ki sta jih v svojih diplomskih delih navedla Gajser, slednji je ugotavljal nekatere značilnosti modela igre italijanske nogometne reprezentance v napadu na svetovnem prvenstvu v Nemčiji leta 2006, in Kopasič, ki je v diplomskem delu ugotavljal značilnosti modela igre v fazi napada nogometnega kluba F. C. Barcelona v Ligi prvakov v sezoni 2005/2006. Kljub dejstvu, da gre za različne tipe diplomskih del, saj sta se Gajser in Kopasič v nasprotju z danim diplomskim delom lotila statistične obdelave podatkov, smo med igro ekip, ki sta jih analizirala omenjena avtorja in igro ekip, opazovanih za potrebe tega diplomskega dela, uspeli potegniti določene vzporednice.

Skozi proces analize iger vrhunskih ekip je bilo opaziti igro, ki od igralcev zahteva odlično tehnično znanje, kondicijsko pripravljenost in motorične sposobnosti, iznajdljivost v smislu iskanja ustreznih taktičnih rešitev in ne nazadnje psihološko trdnost, ki je potrebna za konstantno prikazovanje igre na najvišjem nivoju. Prevladovala je igra hitrega gibanja žoge na vedno bolj zgoščenem prostoru, igra zelo natančnih podaj in zaključkov napada iz vseh možnih položajev in na vse možne načine.

Nogomet je dinamična igra, ki se stalno spreminja. Kljub dejstvu, da že obstaja strokovna literatura, ki obravnava sorodno problematiko kot dano diplomsko delo, menim, da gre v mojem primeru, bolj kot za izumljanje nečesa novega, za posobitev obstoječega znanja in predstavitev trenutnega stanja v razvoju nogometne igre. Bolj kot samo teoretično dopolniti literaturo s področja nogometa je bil moj namen na enem mestu zbrati in predstaviti igro najboljših nogometnih moštev v fazi priprave in zaključka napada. Nato pa ugotovitve dopolniti z opisom in predstavitvijo metodike učenja in uporabe situacijske metode in metode igre za reševanje posameznih taktičnih zamisli.

Diplomsko delo bi lahko koristilo delu trenerjev na vseh nivojih, ki se v praksi ubadajo z iskanjem idej, kako ustrezno rešiti problematiko igre v pripravi in zaključku napada, ki smo jo obdelali v diplomskem delu.

9. LITERATURA

Elsner, B. (1984). *Metodika dela z nogometaši*. Ljubljana: Šolski center za telesno vzgojo

Elsner, B., Pocrnjič, M. in Verdenik, Z. (1996). *Trener C: (študijsko gradivo za interno uporabo)*. Ljubljana: Nogometna zveza Slovenije

Elsner, B., Pocrnjič, M. In Verdenik, Z. (1997). *Trener B: (študijsko gradivo za interno uporabo)*. Ljubljana: Nogometna zveza Slovenije

Elsner, B. (2004). *Nogomet, teorija igre*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport

Elsner, B. (2006). *Nogomet trening mladih: program dolgoročnega načrta procesa treninga mladih in program treningov*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport

Gajser, D. (2007). *Analiza modela igre italijanske reprezentance v napadu – svetovno prvenstvo v Nemčiji 2006*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za šport

Janžič, M. (2009). *Iz igre do igre – metodika učenja priprave in zaključka napada na osnovi analize igre reprezentance Nemčije – finalista na Euro 2008*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za šport

Kajmazović, N. (2009). *Struktura igre v napadu – priprava in zaključek napada skozi sredino – tipične sestavne situacije*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za šport

Kopasič, D. (2008). *Značilnosti modela igre v napadu nogometnega kluba F. C. Barcelona (Liga prvakov – sezona 2005/2006)*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za šport

Kostič, M. (2005). *Praktikum nogometa*. Ljubljana: Intelego

Premiera division. Pridobljeno 5. 12. 2009 s svetovnega spleta: <http://www.lfp.es>

Premier league. Pridobljeno 5.12.2009 s svetovnega spleta: <http://www.premierleague.com>

Rožman, S. (2009). *Iz igre do igre – metodika učenja igre v napadu na osnovi analize igre na evropskem prvenstvu v nogometu leta 2008 – zaključni boji*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za šport

Serie A. Pridobljeno 6. 12. 2009 s svetovnega spleta: <http://www.lega-calcio.it>

Stanjko, R. (2009). *Metodika učenja priprave in zaključka napada po krilnem položaju*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za šport

Starčević, V. (2010). *Iz igre do igre – metodika učenja branjenja na osnovi analize igre španske nogometne reprezentance v fazi napada – zmagovalca na EURU 2008*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za šport

Uefa. Pridobljeno 6. 12. 2009 s svetovnega spleta: <http://www.uefa.com>

Verdenik, Z. (2003). *Z Jefom navzgor – skupaj do zmage ("Win by all")*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport

Wikipedia. Pridobljeno 12. 12. 2009 s svetovnega spleta: <http://www.wikipedia.org>